

Returadresse
Miljø og Natur, Landbrug
Kjærgaardsvej 8 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

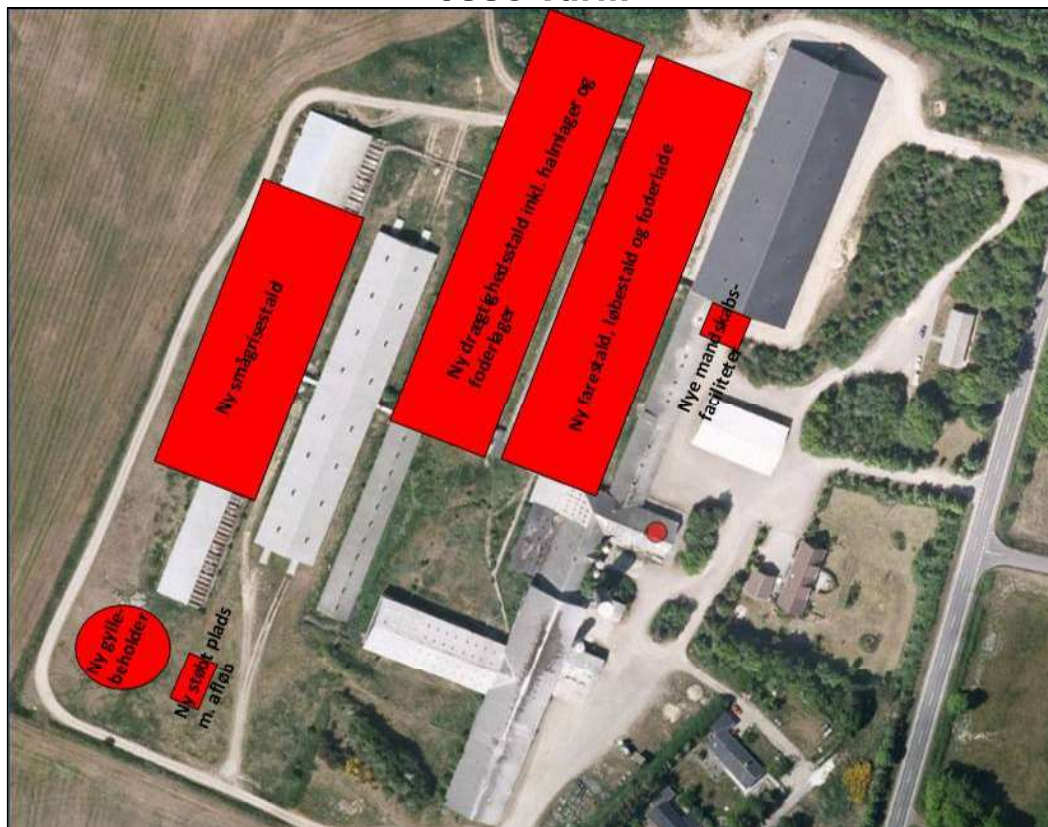
[Redacted]
Vardevej 86
6880 Tarm

Sagsbehandler
Anne-Marie Svendsen
Direkte telefon
99 74 17 57
E-post
Anne-
marie.svendsen@rksk.dk

Dato
7. november 2011
Sagsnummer
2010070788A

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Vardevej 86
6880 Tarm

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Svinebrug
1o Brosbøl, Egvad
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af
lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

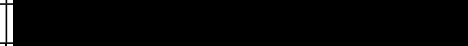
Tilsynsmyndighed:
Konsulent:

Ringkøbing-Skjern Kommune
Udarbejdet af ALECTIA A/S for Ringkøbing-
Skjern Kommune

Kvalitetssikret af:

Anne-Marie Svendsen

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	 Fastnet telefon: 75250990 Mobil: 40187766 E-mail: mettenygaard@tdcadsl.dk						
Bedriftens adresse	Brosbølgård Vardevej 86 6880 Tarm						
Bedriftens miljøkonsulent	Heidi Birch Wentzlau Svinerådgivning Vest Birk Centerpark 24 7400 Herning Fastnet telefon: 70151200 Mobil: 30704057 E-mail: hbw@srvest.dk						
Bedriftens matrikelnumre	<table border="1"><tr><td>1o</td><td>Brosbøl, Egvad</td></tr><tr><td>1y</td><td>Brosbøl, Egvad</td></tr><tr><td>1 dq</td><td>Viumgård Hgd., Sdr. Vium</td></tr></table>	1o	Brosbøl, Egvad	1y	Brosbøl, Egvad	1 dq	Viumgård Hgd., Sdr. Vium
1o	Brosbøl, Egvad						
1y	Brosbøl, Egvad						
1 dq	Viumgård Hgd., Sdr. Vium						
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune						
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.							
Ejendomsnummer							
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug						

Oplysninger om husdyrbruget:

FASE I	Nudrift		Ansøgt fase 1	
Dyrehold	Antal	DE	Antal	DE
Årssøer	1.700	395,35	1.900	441,86
Smågrise	41.500	191,54	55.000	276,12
Slagtesvin	20.000	513,65	-	-
I alt		1.100,54		717,98
Arealer	Ha		Ha	
Ejet - udbringningsareal	-		163,60	
Forpagtet areal	-		0	
Aftaleareal	-		571,17	
Udbringningsareal i alt	-		734,77	
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)
Eksisterende bygninger		10.700		10.700
Eksisterende gyllebeholdere	21.700		21.700	
I alt	21.700	10.700	21.700	10.700
SAMLET UDVIDELSE (fase I + fase II)	Nudrift		Ansøgt fase 1 + 2	
Dyrehold	Antal	DE	Antal	DE
Årssøer	1.700	395,35	2.900	674,42
Smågrise	41.500	191,54	87.000	436,76
Slagtesvin	20.000	513,65		
I alt		1.100,54		1.111,18
Arealer	Ha		Ha	
Ejet - udbringningsareal	-		163,85	
Forpagtet areal	-		0	
Aftaleareal	-		564,68*	
Udbringningsareal i alt	-		728,53*	
	* Samlede areal på de 3 §16 godkendelser, som modtager husdyrgødning fra Vardevej 86. Heraf indgår 235,5 ha i denne §12 godkendelse.			
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)
Eksisterende bygninger		10.700		-
Eksisterende gyllebeholdere	21.700		18.900	

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på Vardevej 86
7. november 2011

2 gyllebeholdere på Østerhedevej 4	1.780		1.780	
Ny farestald				3.100
Ny løbe stald				3.350
Ny drægtighedsstald				6.400
Ny klimastald til smågrise				4.250
Ny gyllebeholder	-		6.000	
I alt	23.480	10.700	26.680	17.100

Udvidelsen ønskes foretaget i to faser. Ansøgningen behandles overordnet set i forhold til den samlede udvidelse. I dele af godkendelsen, hvor det vurderes at være relevant, behandles ansøgningen både i forhold til fase I og i forhold til den samlede udvidelse. Der vil i så fald være angivelse af, hvad der beskrives og vurderes på.

Tabellen på næste side er en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede samt aftalearealer.

Dele af gyllen (629,48 DE) fra den samlede udvidelse af husdyrbruget separeres i eget separationsanlæg på Vardevej 86. Væskefraktionen (536,92 DE) tilbageføres til bedriften, mens tørstoffraktionen (92,56 DE) afsættes til en endnu ukendt aftager, såsom biogasanlæg.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

Fase I	Vardevej 86	Antal DE
Producerede gødning	Vardevej 86	717,98
Afsat til modtager og aftalearealer	KomTek Miljø A/S	160,00
	Bjerregårdsvej 3	21,70
	Vestre Kyvlingvej 2	17,10
	Nr. Lydum 110	291,10
	I alt til aftalearealer	489,90
Til afsætning på ejede arealer	Vardevej 86	228,08

Samlet udvidelse (fase I + fase II)	Vardevej 86	Antal DE
Producerede gødning	Vardevej 86 (svinegylle)	1111,18
Overført til separation	Vardevej 86 (svinegylle)	629,48
Tilbage fra separation	Vardevej 86 (forarbejdet husdyrgødning)	536,92
Afsat til modtager og aftalearealer	KomTek Miljø A/S	460,00
	Bjerregårdsvej 3 (svinegylle)	21,70
	Vestre Kyvlingvej 2 (forarbejdet husdyrgødning)	16,90
	Nr. Lydum 110 (forarbejdet husdyrgødning)	291,10
	Endnu ukendt aftager (fibermasse)	92,56
	I alt til aftalearealer	882,26
Til afsætning på ejede arealer	Vardevej 86 (forarbejdet husdyrgødning)	228,92

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
FORDELINGEN AF HUSDYRGØDNING/DYREENHEDER:	5
1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE	9
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	9
1.2 AFGØRELSEN	11
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	14
2.1 Generelt	14
2.2 Uheld og risici	14
2.3 Årsproduktion	14
2.4 Foder	15
2.5 Staldanlæg	15
2.6 Opbevaringsanlæg	16
2.7 Forsinkelsesbassin	17
2.8 Separationsanlæg (Fase II)	17
2.9 Gyllehåndtering	18
2.10 Spildevand	18
2.11 Oplag af olie og medicin	18
2.12 Affald	18
2.13 Skadedyr	18
2.14 Lugt	18
2.15 Støjkluder	18
2.16 Lys	19
2.17 Støv	19
2.18 Udbringningsarealer	19
2.19 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	20
2.20 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	20
2.21 Ophør	21
3. FORMALIA	22
3.1 LOVGRUNDLAG	22
3.2 OFFENTLIGHED	22
3.3 KLAGEVEJLEDNING	22
3.4 UDNYTTELSE	23
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	25
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	25
1.2 OPLYSNINGER OM KRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	25
1.3 OPLYSNINGER OM STALDANLÆG OG BESÆTNING	35
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	38
1.5 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	40
1.6 OPLYSNINGER OM KRING AREALER	41
1.7 OPLYSNINGER OM GØDNING	45
1.8 BEREGNINGER PÅ AREALER	47
1.9 OPBEVARINGSKAPACITET	49
2.0A BAT (FASE I: BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK/ RENERE TEKNOLOGI)	51
2.0B BAT (SAMLET UDVIDELSE: BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK/ RENERE TEKNOLOGI)	54
2.1 UNDERSKRIFT	58
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN	59
2.1 BAGGRUND	59
2.2 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	60
2.2.1 Generelle afstandskrav	60
2.2.2 Beskyttelseslinjer	60
2.2.3 Kulturmiljø	60
2.2.4 Placering i landskabet	61
2.3 INDRETNING OG DRIFT	61

2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik.....	62
2.3.2 Håndtering af regnvand og spildevand.....	67
2.3.3 Medicin og olie	68
2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald og døde dyr.....	68
2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer eller uheld.....	68
2.4 BEGRÆNSNING AF EVENTUELLE GENER FOR NABOER	68
2.4.1 Lugt.....	68
2.4.2 Støj.....	69
2.4.3 Lys.....	69
2.4.4 Fluer og skadedyr	69
2.4.5 Støv	70
2.4.6 Trafik, til- og frakørsel.....	70
2.4.7 Egenkontrol.....	70
2.5 ALTERNATIVE LØSNINGER.....	71
2.5.1 Andre muligheder	71
2.5.2 0-alternativ	71
2.6 OPHØR	72
2.7 NATUR OG VAND	72
2.7.1 International natur – beskrivelse	72
2.7.2 Vandmiljøet.....	76
2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn	77
2.7.4 Sædskifte	77
2.7.5 Bilag IV-arter.....	77
2.7.6 Risikoarealer.....	78
2.7.7 Fosforbelastning til vandområde.....	79
2.7.8 Nitrat til overfladevand.....	79
2.7.9 Ammoniak	82
2.7.10 Grundvand.....	86
2.7.11 Nationalpark Skjern Å.....	87
2.8 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING.....	87
2.9 KONKLUSION.....	87
BILAG 3. KOMMENTARER TIL MILJØGODKENDELSEN:	88
BEREDSKABSPLAN	88
STØJ	88
BILAG 4 A: BYGNINGSBESKRIVELSE.....	89
BILAG 4 B: SITUATIONSPLAN FASE I.....	90
BILAG 4 C: SITUATIONSPLAN FASE II	91
Bilag 5. Udbringningsareal, natur og Natura 2000	92
Bilag 6. Udbringningsareal, fosfor	93
Bilag 7. Udbringningsarealer, nitratklasser	94
Bilag 8. Udbringningsarealer, grundvand	95
Bilag 9. Udbringningsarealer, kulturmiljø og gravhøje	96
Bilag 10: NH₃ depositionsberegninger.....	97
Bilag 11: Afløbsforhold.....	101
Bilag 12: Olietanke og affald.....	102
Bilag 13: Affaldsopgørelse	103
Bilag 14: Aftale med Komtek Miljø A/S	104
Bilag 15 Foderoplag.....	107
Bilag 16 Støjklider.....	108
Bilag 17 Placering af gylletanke – etape 2.....	111
Bilag 18 Bilag over egne og forpagtede arealer samt aftalearealer.....	112

Bilag 19 Dyrlægeerklæring113

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 08/07-2010 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Varevej 86. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer. Udvidelsen ønskes foretaget i to faser, hvorfor den samlede udvidelse består af Fase I og Fase II. Ændringen i Fase I foretages indenfor 2 år efter, at godkendelsen er meddelt. Den samlede udvidelse foretages indenfor 5 år efter at godkendelsen er meddelt.

Fase I: Ændring og reduktion af husdyrbrugets dyrehold fra 1.700 årssøer, 41.500 (7,2-30 kg) smågrise samt 20.000 slagtesvin (30-102 kg) i alt 1.100 DE til 1.900 årssøer og 55.000 smågrise (7,2-32 kg) i alt 717,98 DE. Desuden foretages der mindre ændringer i den eksisterende slagtesvinestald, så den i stedet kan benyttes til søer.

Fase II: Ændring og mindre udvidelse af husdyrbrugets dyrehold fra 1.900 årssøer og 55.000 smågrise (7,2-32 kg) i alt 717,98 DE til 2.900 årssøer og 87.000 smågrise (7,2-32 kg) i alt 1.111 DE. Ansøger ønsker desuden at opføre en farestald på 3.100 m² heraf 500 m² foderlade, en løbeafdeling på 3.350 m², en drægtighedsstald på 6.400 m² heraf 370 m² halmlager og 500 m² foderlade, en klimastald på 4.250 m², en gyllebeholder på 6.000 m³, en betonstøbt plads på 75 m² med afløb til separator samt nye mandskabsfaciliteter ved farestalden. I forbindelse med omlægning og udvidelse af produktionen nedrives alle ejendommens eksisterende slagtesvinestalde (5.700 m²), drægtighedsstalde og ældre farestalde (5.000 m²) samt 2 gyllebeholdere á 1.400 m³.

Beregningerne i Fase II er udført i ansøgningssystemet med nudrift ligesom nudriften i Fase I, da alle ændringer siden 1.1.2007 skal medtages iht. lovens § 26 stk. 2.

Hvor ejendommens emissioner er forskellige i Fase I og Fase II, er det beskrevet under vurderingsafsnittene (i Bilag 2).

Husdyrproduktionen på Vardevej 86 har eksisterede i mange år og er miljøgodkendt 3 gange tidligere efter §33 i Miljøbeskyttelsesloven. Første gang bedriften fik en miljøgodkendelse var i 1987 til 784 DE i søer, smågrise og slagtesvin.

Eftersom den ansøgte produktionsændring er så omfattende og ikke kan adskilles fra den eksisterende produktion erstatter denne miljøgodkendelse efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug alle de tidligere miljøgodkendelser, der er givet til bedriften.

Kort resumé af det ansøgte projekt (Fase II)

Ansøgningens 163,85 ha udspretningsareal er beliggende med 80,5 ha i nitratfølsomt indvindingsområde og hele arealet i nitratklasse II. Der afsættes 882,26 DE på diverse husdyrgødningsaftaler.

Forudsætningen for ansøgningen er et husdyrtryk på 1,4 DE/ha, 11 % ekstra efterafgrøder og et S4 sædskifte. Der beregnes en udvaskning til overfladevand på 88,6 kg N/ha. På arealerne i indvindingsområderne beregnes en udvaskning til grundvand på 62 mg nitrat pr. liter. Der tilføres 21,7 kg P/ha/år.

Afstandskrav

Det anmeldte byggeri overholder alle de generelle afstandskrav på nær afstand til naboskel. Der er generelt krav om 30 m til naboskel, og i det anmeldte byggeri er der 25 m fra nærmeste stald til naboskel. Ansøger har derfor indsendt en dispensationsansøgning

samt en naboerklæring jf. bilag 1 pkt. 2.1 Underskrift. Da den berørte nabo erklærer, at det ansøgte byggeri ikke er problematisk for ham, og da den nye stald flugter med de eksisterende, vurderes det, at der kan gives dispensation til at bygge den nye farestald 25 m fra naboskellet til matrikel nr. 1k Brosbøl, Egvad.

Ammoniak

Husdyrbruget er omfattet af krav af om 25 % ammoniakreduktion fra stald og lager, hvilket er overholdt i henhold til ansøgningen.

Projektet indbefatter etablering af gyllekøling i de nye staldafsnit for løbe- og drægtighedsstalde samt etablering af kemisk luftrensning på den nye smågrisestald.

Der findes ingen naturområder omfattet af lovens §7 eller andre ammoniakfølsomme naturområder inden for 1000 m fra stald og lager. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for ammoniak, som rækker udover det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget.

To af de i ansøgningen benyttede gyllebeholdere befinder sig på Østerhedevej 4, som ligeledes ejes af Mette og Claus Krogsgaard. Gyllebeholderne er medtaget i ansøgningens beregning af ammoniakfordampning fra opbevaringsanlæg og staldanlæg.

Lugt

Lugtgenafstande (afstande hvor der kan forventes væsentlige lugtgener) er ifølge ansøgningen følgende:

- byzone: 1.539 m
- samlet bebyggelse: 1.173 m
- enkelt bolig: 593 m

Ifølge ansøgningen er den faktuelle afstand fra staldmidten til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt mindst 1.466 m (Grønsigvej 4). Afstanden til den nærmeste samlede bebyggelse og byzone (Tarm) er hhv. ca. 2,3 km og ca. 4,8 km. Det vurderes derfor, at naboerne ikke vil blive generet af lugt fra anlægget.

Fosfor

Alle udbringningsarealerne ligger i opland til Ringkøbing Fjord, der er overbelastet med fosfor. For 149,13 ha er beskyttelsesniveauet det samme som harmonitrykket på 1,4 DE/ha. Der findes derudover 14,72 ha, hvor fosforoverskuddet ikke må øges. Da der fraføres fiberfraktion med et højt indhold af fosfor, bliver fosforoverskuddet kun 0,6 kg P/ha/år.

Nitrat, overfladevand

Alle 163,85 ha af de ejede arealer ligger i nitratklasse 2, hvilket medfører en reduktionsprocent på 65, som svarer til et dyretryk på 0,91 DE/ha. Det ansøgte dyrehold er dog på 1,4 DE/ha, idet ansøger i stedet anvender et virkemiddel på 11 % ekstra efterafgrøder. Beregningen viser, at der kan tillades en kvælstofudvaskning (DE_{max}) på 88,60 kg N/ha, og at den ansøgte udvaskning (DE_{reel}) netop overholder dette med 88,60 kg N/ha.

Nitrat, grundvand

80,49 ha af de ejede arealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, hvor der stilles skærpede krav til nitratudvaskningen fra rodzonen. Der skal anvendes projektilpasning i form af 11 % ekstra efterafgrøder (udover krav fra PD) på det samlede efterafgrødegrundlag på de ejede arealer. Ved anvendelse af projektilpasningen bliver udvaskningen 62 mg nitrat/l, og merbelastningen i forhold til nudrift bliver -3 mg nitrat. Husdyrlovens krav bliver dermed overholdt.

Separation

57 % af gyllen fra Vardevej 86 separeres i eget separationsanlæg på Vardevej 86.

Natur

De nærmeste § 7 arealer er Lønborg Hede, der ligger 1,5 km fra staldanlægget, og desuden Tingheden med 2 km afstand og Vallund Hede med 3 km afstand. Nogle af markerne har arealer indenfor 1000 meter bufferzonerne, hvor der er krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord eller græs (kravet om nedfældning gælder også udenfor bufferzoner). Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er EU-Habitatområde nr. 196 Lønborg Hede, som ligger 1,5 km fra ejendommen og støder op til udbringningsarealet mark 8-0.

Nord for anlægget i en afstand af 670 m ligger en § 3 beskyttet hede og B-målsat fattigkær, og 400 m nordøst for anlægget en § 3 beskyttet sø og B-målsat fattigkær. Beregning af ammoniakdepositionen på områderne viser et fald i forhold til nudriften.

Arealer

Husdyrbruget Vardevej 86 deler ejede udbringningsarealer med husdyrbruget Østerhedevej 4. Alle arealer under samme cvr-nr. indgår i godkendelsen.

Hele aftalearealet på 235,5 ha ligger i nitratklasse og delvist i P-klasse og nitratfølsomt indvindingsopland. Aftalearealerne tilknyttet Bjerregårdvej 3, Vestre Kyvlingvej 2 og Nr. Lydumvej 110 kan som følge heraf ikke godkendes efter § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse, men skal i stedet godkendes efter § 16 i samme lov. Bjerregårdvej 3 og Vestre Kyvlingvej 2 har allerede en § 16-arealgodkendelse, og der er den 6.6.2011 indsendt ansøgning om arealgodkendelse for de arealer, som hører under ejendommen Nr. Lydumvej 110. Disse arealer ligger i Varde kommune, som derfor har modtaget ansøgningen.

Resten af husdyrgødningen (460 DE) afsættes til forarbejdningsvirksomheden KomTekMiljø A/S, som er miljøgodkendt af Vejen Kommune. KomTekMiljø A/S har bekræftet, at de køber husdyrgødning fra Brosbølgård og dermed overtager ansvaret for, at husdyrgødningen håndteres i overensstemmelse med lovgivningen og, at der foretages indberetning til Plantedirektoratet.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 1o Brosbøl, Egvad beliggende på adressen Vardevej 86. Afgørelsen meddeles i medfør af §12 stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen af Fase I gælder hele husdyrbruget med tilhørende ejede arealer og omfatter en ændring i husdyrholdet fra 1.100,54 DE fordelt på

- 1.700 årssøer
- 41.500 smågrise (7,2-30 kg)
- 20.000 slagtesvin (30-102 kg)

til en besætning på 718 DE som fordeler sig på

- 1.900 årssøer
- 55.000 smågrise (7,2-32 kg)

Der udføres mindre ændringer i den eksisterende slagtesvinestald, så den i stedet kan benyttes til søer.

Fase 1 er i visse dele af godkendelsens afsnit beskrevet for sig, idet den betragtes som et mellemtrin, indtil hele den planlagte omlægning og udvidelse er gennemført. Da den samlede omlægning ikke kan nås, inden de nye dyrevelfærdsmæssige krav træder i kraft i 2013, har besætningen behov for i en overgangsperiode at lukke søerne løse i eksisterende bygninger.

Miljøgodkendelsen af den samlede udvidelse gælder hele husdyrbruget med tilhørende ejede arealer og omfatter en ændring i husdyrholdet fra 1.100,54 DE fordelt på

- 1.700 årssøer
- 41.500 smågrise (7,2-30 kg)
- 20.000 slagtesvin (30-102 kg)

til en besætning i fase 2 på 1.111,18 DE som fordeler sig på

- 2.900 årssøer
- 87.000 smågrise (7,2-32 kg)

Der opføres en ny farestald med foderlade, en løbeafdeling, en drægtighedsstald med halmlager og foderlade, en klimastald, en gyllebeholder, en betonstøbt plads med afløb til separator samt nye mandskabsfaciliteter ved farestalden. Desuden nedrives ejendommens eksisterende slagtesvinestalde, drægtighedsstalde og ældre farestalde samt 2 gyllebeholdere.

Miljøgodkendelsen omfatter alle arealer drevet under ejendommens CVR-nummer, hvoraf 163,85 ha er udbringningsarealer. Til CVR-nummeret hører også ejendommen Østerhedevej 4, 6893 Hemmet.

Der benyttes i alt 235,5 ha aftalearealer.

Der er udarbejdet særskilte §16-arealgodkendelser til aftalearealerne tilknyttet Bjerregårdsvej 3, 6893 Hemmet (43,4 ha) og Vestre Kyvlingvej 2, 6880 Tarm (306,89 ha). Der udarbejdes i forbindelse med denne §12-miljøgodkendelse en særskilt §16-arealgodkendelse til aftalearealerne tilknyttet Nr. Lydumvej 110, 6830 Nr. Nebel (214,4 ha). De tre arealgodkendelser modtager også husdyrgødning fra andre leverandører.

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler endvidere dispensation fra afstandskrav mellem den nye farestald og naboskel jf. § 8, stk. 1, nr. 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Dispensationen meddeles i henhold til § 9, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Den nye farestald må placeres i en afstand af 25 m fra naboskel.

Afgørelse om miljøgodkendelse af den samlede udvidelse sker på baggrund af ansøgning nr. 16227 version 5 genberegnet og downloadet den 12.04.2011 med beregningsgrundlag 01-2009-A.

Udvidelsens Fase I er vurderet på baggrund af fiktivansøgning nr. 23637 version 1 genberegnet og downloadet den 04.04.2011 med beregningsgrundlag 01-2009-A.

Der er søgt om udvidelse af en ejendom, som i forvejen har en kapitel 5 efter miljøbeskyttelsesloven. Udvidelsen omfatter både dyrehold og bygninger. Det vurderes, at forureningen fra det øgede dyrehold mht. lugt og ammoniak samt kvælstof og fosfor fra den udbragte husdyrgødning ikke kan adskilles fra den eksisterende produktion. Forureningen kan ikke bedømmes isoleret, og det vurderes, at der skal meddeles en hel, samlet godkendelse i henhold til § 12, stk. 2.

Den eksisterende kapitel 5 godkendelse med tilhørende VVM-screening ophæves, når denne § 12 godkendelse tages i brug.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Vardevej 86 meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med

sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

Der gøres opmærksom på, at sanitært spildevand fra personalerum ikke må ledes til gødningsopbevaringsanlæg, men skal afledes i henhold til særskilt tilladelse fra kommunens spildevandsafdeling.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning (herunder Museumsloven). Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet til at etablere Fase I inden 2 år fra meddelelsen af miljøgodkendelsen. Med "udnyttet" menes, at eventuelt ansøgt bygger er påbegyndt og afsluttet inden for 1 år efter fristens udløb.

Fase II skal være påbegyndt inden for 5 år og afsluttet indenfor 1 år efter fristens udløb.
- 3) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

2.2 Uheld og risici

- 5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 6) Der skal udarbejdes og indsendes en beredskabsplan til kommunen senest 2 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
- 7) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til enhver tid være ajourført.

2.3 Årsproduktion

- 8) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 9) Miljøgodkendelsen omfatter i Fase I et dyrehold på 718 DE som fordeler sig på:
 - 1.900 årssøer
 - 55.000 smågrise (7,2-32 kg)
- 10) Miljøgodkendelsen omfatter i Fase II et dyrehold på 1.111,18 DE som fordeler sig på:

- 2.900 årssøer
- 87.000 smågrise (7,2-32 kg)

(I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale 1.111,18 DE ikke overskrides.

2.4 Foder

- 11) Fase I: Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årso x antallet af årssøer skal være mindre end 46.265 kg N pr. år.
$$N \text{ ab dyr pr årso} = ((1484 \text{ FE} \times 132 \text{ gram råprotein})/6250) - 1,98 - (26 \times 7,3 \times 0,0257) = 24,48.$$
$$N \text{ ab dyr pr. år} = 24,48 \times 1900 \text{ årssøer}$$
- 12) Fase I: Samtlige af husdyrbrugets søer skal leve op til ovennævnte krav til fodring. Dokumentation for indholdet af N ab dyr pr år skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 mdr. i perioden 15. september til 15. februar det næstfølgende år. Dokumentationen skal være i form af effektivitetskontrol og indlægssedler eller logbog over de anvendte foderblandinger.
- 13) Vilkår 11 og 12 ophæves, når Fase II er igangsat.

2.5 Staldanlæg

- 14) Fase I: Slagtesvinestaldene kan anvendes til løsgående søer som løbe-drægtighedsstald.
- 15) Fase II: Der opføres farestald på 3.100 m² heraf 500 m² foderlade, en løbeafdeling på 3.350 m², en drægtighedsstald på 6.400 m² heraf 370 m² halmlager og 500 m² foderlade, en klimastald på 4.250 m², en gyllebeholder på 6.000 m³, en betonstøbt plads på 75 m² med afløb til separator samt nye mandskabsfaciliteter ved farestalden.
- 16) I løbe-drægtighedsstaldene skal anvendes traditionelt gyllesystem med ca. 40 cm. dybe gyllekanaler.
- 17) De nye bygninger skal placeres som vist på bilag 4, dvs. indenfor samme byggefelt som de eksisterende bygninger.
- 18) De nye stalde skal opføres med samme materialer, farve og stil, som den del af byggeriet der bibeholdes. Således skal de nye løbe- og drægtighedsstalde opføres med mørkt tag, som den eksisterende farestald, mens klimastalden godt må etableres med gråt tag.
- 19) Der skal senest et halvt år (eller alternativt det førstkomende efterår) efter bygningernes opførelse plantes slørende beplantning langs sydsiden af den eksisterende smågrisestald, nye klimastald og gyllebeholder. Beplantningen skal bestå af egne karakteristiske arter og skal vedligeholdes.

Biologisk luftvasker (Fase II)

- 20) I den nye klimastald skal der etableres luftrensaneanlæg i henhold til ansøgningen (jf. Miljøstyrelsens teknologiblad "Biologisk luftrensning, revideret 29.04.2011) Anlægget skal have en kapacitet på mindst 41% renseeffekt, svarende til 40.320 m³ pr. time afgangsluft og skal med undtagelse af driftsstop som følge af alm. vedligehold være i drift året rundt (8760 timer/år).
- 21) Luftrensningsanlægget skal drives og vedligeholdes jf. fabrikantens vejledning. Vedligeholdelsen registreres i driftsjournalen med angivelse af tidspunkt og årsag.
- 22) Ledningsevnen/konduktiviteten i luftrensaneanlægget skal være stabil omkring 15 mS/cm målt i kar 1, dvs. vandkar til det første filter som luften passerer igennem i luftrenseren.

Gyllekøling (Fase II)

- 23) I stald 35, 37 og 39 (løbe- og drægtighedsstaldene) skal der etableres gyllekøling i gyllekanalerne jf. Teknologiblad fra Miljøstyrelsen "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise".

Gyllekanalerne på i alt 5.700 m³ forsynes med gyllekølingsanlæg. For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 30 procent, skal der i gennemsnit over året være en køleeffekt på mindst 35 W/m².

Køleeffekten er beregnet ud fra formel 2 i Miljøstyrelsens Teknologiblad:
Reduktion (%) = $-0,004x^2 + x$, hvor $x = \text{køleeffekt/m}^2$.

- 24) Varmepumperne skal kunne levere en køleeffekt på mindst 199 kW.
- 25) Anlæggene for gyllekøling skal være i drift 8760 timer pr. år.
- 26) Varmepumperne skal samlet levere en årlig køleydelse på mindst 1,7 mill kWh.
- 27) Der skal monteres typegodkendt energimåler på varmpumperne. Energimålerne skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
- 28) Hvis der sættes varmpumper med en større køleeffekt på anlæggene, bliver den faktiske driftstid pr. år (den tid, hvor pumperne faktisk kører) kortere.
- 29) Køleanlæggene skal være forsynet med et trykovervågningsystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper køleanlæggene. Anlæggene må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.
- 30) Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
- 31) Anlæggene skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.

2.6 Opbevaringsanlæg

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 32) Fase I: Gyllebeholder nr. 1 (1400 m³), nr. 2 (1400 m³) og nr. 3 (18.900 m³) skal have fast overdækning i form af flydedug, flydebrikker eller lign. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal overdækningen genetableres.
- 33) Fase II: Gyllebeholder nr. 1 og 2 skal fjernes. Gyllebeholder nr. 3 (18.900 m³) skal have fast overdækning i form af flydedug, flydebrikker eller lign. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal overdækningen genetableres.
- 34) Fase II: Den nye procestank/gyllebeholder (nr. 6) på 6.000 m³ skal placeres som angivet på bilag 4. Beholderen skal have fast overdækning i form af telt.
- 35) Ved den nye gyllebeholder skal der etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter end påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfyldende vogn eller lign., der har returløb til beholderen.

Såfremt der bakkes til beholderen, skal der etableres en anordning der sikrer beholderen mod påkørsel.
- 36) Beholder nr. 6 må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 37) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til opbevaring af husdyrgødning jf. dog vilkår 36.
- 38) Skader på fast overdækning eller flydelag skal repareres, så overdækningen er helt tæt.
- 39) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

2.7 Forsinkelsesbassin

- 40) Da arealet for tagflader og befæstede arealer overstiger 7500 m² (der bliver et areal på ca. 20.000 m²), og regnvandet herfra ledes til det samme vandløb/dræn, skal der etableres et eller flere forsinkelsesbassiner eller faskiner til opsamling af regnvandet. Der skal søges særskilt tilladelse hertil hos kommunen, og forsinkelsesbassinet skal dimensioneres af en autoriseret kloakmester.
- 41) Forsinkelsesbassinerne eller faskinerne skal etableres senest i forbindelse med fase II.

2.8 Separationsanlæg (Fase II)

- 42) 57 % af den producerede gylle svarende til 629,48 DE skal i Fase II separeres i et separationsanlæg, hvor fiberdelen indeholder minimum 20 % af kvælstoffet og 50 % af fosforet. Separationsanlægget skal igangsættes senest 5 år efter, at godkendelsen er meddelt.
- 43) Såfremt separationsanlægget ikke fungerer, skal kommunen informeres herom. Kommunen kan ved længerevarende eller gentagne problemer kræve, at der

udarbejdes en handlingsplan til afhjælpning af problemerne. Kan problemerne ikke afhjælpes, kan kommunen kræve, at miljøgodkendelsen tages op til revurdering.

- 44) Fiberfraktionen skal opbevares som fast husdyrgødning og holdes overdækket med tætsluttende plastik eller tilsvarende.

2.9 Gyllehåndtering

- 45) Håndtering af husdyrgødningen skal foregå under opsyn, og eventuelt spild skal straks opsamles.

2.10 Spildevand

- 46) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.

2.11 Oplag af olie og medicin

- 47) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 48) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 49) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

2.12 Affald

- 50) Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativer.

2.13 Skadedyr

- 51) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 52) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.14 Lugt

- 53) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.15 Støjkilder

- 54) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 55) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 56) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.16 Lys

- 57) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 58) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.17 Støv

- 59) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 60) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

2.18 Udbringningsarealer

- 61) 229 DE af husdyrbrugets gylle/væskefraktion må udbringes på de 163,85 ha udbringningsarealer, der er angivet på bilag 6.
- 62) På husdyrbrugets udbringningsarealer må der i alt udbringes gylle/væskefraktion med maksimalt 24336,2 kg N/år og 3549,5 kg P/år i alt svarende til 1,4 DE/ha. I Fase I er maksimum dog: 23949,5 kg N/år og 5933,2 kg P/år svarende til 1,39 DE/år. Ønskes der udbragt husdyrgødning med et samlet større indhold af fosfor og/eller kvælstof, skal kommunen godkende det.
- 63) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen jf. kapitel 5 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK. nr. 294 af 31. marts 2009). Kommunen vurderer herefter, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare.

- 64) Inden udbringning af væskefraktion fra separationen på egne og forpagtede arealer skal der foretages en analyse af væskefraktionens indhold af kvælstof og fosfor. Der skal fremover foretages analyse en gang årligt. Resultatet af analyserne skal opbevares i minimum 5 år og fremvises efter anmodning fra tilsynsmyndigheden. Analyserne skal vise, at vilkår 70 bliver overholdt.
- 65) Fibermassen svarende til mindst 92,56 DE med et indhold på 14.272 kg N og 8093 kg P af den forarbejdede husdyrgødning skal afsættes ud af bedriften, og må ikke udbringes på husdyrbrugets udbringningsarealer.
- 66) Modtageren af fibermassen, fx et biogasanlæg, skal have miljøgodkendelse fra relevant kommune, inden afsætningen kan påbegyndes.
- 67) Resten af den producerede husdyrgødning, som i Fase II dels er væskefraktion og dels er rågylle fra i alt 789,5 DE, skal afsættes således:
 - a) 460 DE til KomTek A/S
 - b) 329,5 DE til landbrug, der har § 16 godkendelse til at modtage det.
- 68) Der skal etableres en gødsknings fri bræmme på 10 m langs hedearealet ved mark 36-0 eller alternativt et 10 meter bredt beplantningsbælte med egne typiske træer. Der må **ikke** plantes glansbladet hæg.
- 69) I husdyrbrugets efterafgrødegrundlag skal der etableres 11 % ekstra efterafgrøder (udover Plantedirektoratets til hver tid gældende krav om efterafgrøder). Dette gælder både i Fase I og Fase II.
- 70) Idet udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg NO₃/l i ansøgt drift, må der ikke ske nogen merbelastning med nitrat fra markerne i NFI områderne (se bilag 8). Dette sikres ved kravet om efterafgrøder.
- 71) Udbringning af husdyrgødning/væskefraktion skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- 72) Udbringning af husdyrgødning må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne eller forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder.

2.19 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 73) I forbindelse med udvidelsen skal der foretages et energitjek af en energirådgiver.
- 74) Dersom Fase II og gylleseparationen ikke er igangsat 5 år efter, at godkendelsen er meddelt, skal BAT-kravet til emissionsgrænsen for fosfor tages op i forbindelse med næste revurdering af miljøgodkendelsen.

2.20 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 75) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 76) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der i forbindelse med ændringer forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition, nitratudvaskning til overfladevand, nitratudvaskning til grundvand, fosforoverskud fra bedriften og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt.

2.21 Ophør

- 77) Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Blandt andet skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand samt affald bortskaffes efter gældende regler. Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende skal anvendes til andet formål, og såfremt de ved syn og skøn vurderes misligholdt.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet). Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse om lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24. september 2009
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 224 af 7. marts 2011.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen), nr. 259 af 23. marts 2010.

3.2 Offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort i Ugeaviserne den 21.07.2010. Der er ikke indkommet nogle bemærkninger.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent, organisationer og naboer fra 22. september 2011 til 4. november 2011 (ved kontortidens ophør), hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort tirsdag og onsdag den 15. og 16. oktober 2011 ved annoncering i Ugeaviserne i Ringkøbing-Skjern Kommune.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens, eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Miljø og Natur, Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing. Klagen vil herfra blive sendt videre til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 14. december 2011, ved kontortidens ophør.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Nævnet vil efter modtagelsen af klagen fra Ringkøbing-Skjern Kommune sende en opkrævning på gebyret. Der skal benyttes denne opkrævning ved indbetaling, idet Natur- og Miljøklagenævnet ikke modtager check eller kontanter. Klagenævnet påbegynder først behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis man får helt eller delvis medhold i klagen, hvis den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

3.4 Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet til at etablere Fase I inden 2 år og til at etablere den samlede udvidelse inden 5 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen derefter ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2019.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Anne-Marie Svendsen

Anne-Marie Svendsen
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Konsulent:

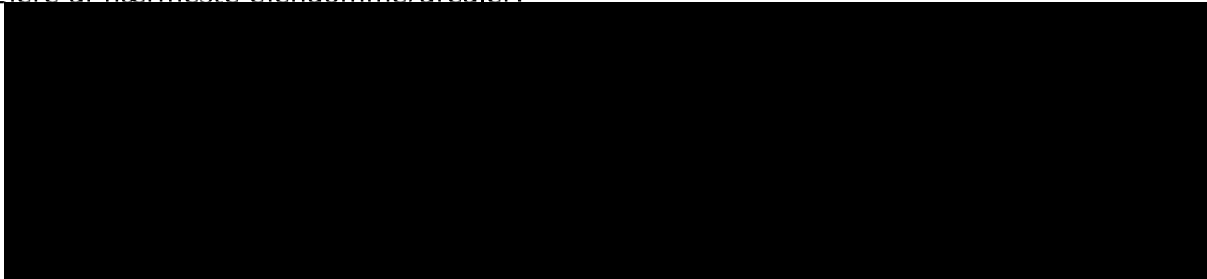
- Heidi Birch Wentzlau, Svinerådgivning Vest, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, e-mail: hbw@srvest.dk

Organisationer:

- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk, ringkoebing-skjern@dn.dk

Eiere af nærmeste ejendomme/arealer:

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Heidi Birch Wentzlau, Svinerådgivning Vest, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, e-mail: hbw@srvest.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: arkaeologi@levendehistorie.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: ringkoebing-skjern@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, Rindum, 6950 Ringkøbing, e-mail: VES@nst.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Bilag 1. Miljøredegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er ifølge ansøgningen nr. 16227 anvendt beregningsgrundlaget 01-2009-A version nr. 5, genberegnet og downloaded den 12.04.2011. Der er desuden anvendt fiktiv ansøgning 23637 version1 fra 04.04.2011 til Fase I beregninger.

De følgende afsnit er fra ansøgningen.

1.1 Ikke teknisk resumé

§ 12 Brosbølgård, Mette & Claus Krogsgaard, Vardevej 86, 6880 Tarm: udvidelse fra 1700 årssøer, 41.500 smågrise (7,2-30 kg) samt 20.000 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 1100 DE til 2.900 årssøer og 87.000 smågrise (7,2 - 32 kg) svarende til 1111 DE.

I forbindelse med omlægningen og udvidelsen af produktionen nedrives alle ejendommens slagtesvinestalde 5700 kvm, eksisterende drægtighedsstalde samt ældre farestalde 5000 kvm samt 2 gyllebeholdere á 1400 kbm.

Der opføres ny farestald på 3100 kvm (heraf 500 kvm foderlade), ny løbeafdeling 3350 kvm, ny drægtighedsstald 6400 kvm (heraf 370 kvm halmlager og 500 kvm foderlade) samt nye klimastalde til smågrisene på 4250 kvm. Der etableres ny gyllebeholder på 6000 kbm v. ejendommen og anlægges betonstøbt plads m. afløb til separator (5*15 m) Nye mandskabsfaciliteter opføres v. eksisterende farestald.

Ansøgningens 163,85 ha udspretningsareal er beliggende med 80,5 ha i nitratfølsomt indvindingsområde og hele arealet i Nitratklasse II. Der afsættes 689,6 DE på husdyrgødningsaftaler.

Forudsætning for ansøgningen er et husdyrtryk på 1,4 DE/ha, 11 % ekstra efterafgrøder og med sædskifte S4 beregnes en udvaskning til overfladevand på 88,60 kg N/ha.

Biaktiviteter

Gylleseparation i ansøgt drift.

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering og Landskab

Ejendommen ligger i et tyndt befolket område ca. 5 km S for Tarm. Nærmeste samlede bebyggelse er Foersom 3 km V for ejendommen. Den nærmeste beboelse ligger ca. 1300 m V for ejendommens bygningsmasse.

De ejede og forpagtede arealer til ejendommen, ligger indenfor en radius af 10 km fra bygningerne. Gylleaftalerne ligger indenfor en afstand af 50 km.

Bygningsbeskrivelse og en oversigt over placering og beskrivelse af bygninger i nu- og ansøgt drift ses i bilag 4a, 4b og 4c

Alternative muligheder for placering af staldanlægget er overvejet men fundet problematiske i forhold til geneafstande vedr. naboer og naturområder. Det er derfor besluttet at fastholde placeringen på ejendommen og i stedet gøre en indsats ved at gennemarbejde anlæggets udformning for her at minimere påvirkningen på omgivelserne. I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter er det ejer og rådgivers vurdering at den valgte placering ovenpå det "gamle" gårdanlæg vil give det bedste helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen. Et stort men samlet staldanlæg, som kan placeres indenfor den eksisterende beplantning i tråd med områdets mange naturligt forekommende læhegn og plantager.

Generelle afstandskrav

Det anmeldte byggeri overholder ikke alle de generelle afstandskrav.
De generelle afstandskrav vurderes til:

Afstande er målt fra nærmeste stald eller gyllebeholder.

Ikke almene forsyningsanlæg (vand) [25m]: 70 m

Almene forsyningsanlæg (vand) [50m]: >2500 m

Vandløb, dræn og søer [15m]: 340 m

Offentlig vej [15m]: 196 m (massemidte)/ 80 m nærmeste stald

Privat fællesvej [15m]: ingen

Levnedsmiddelvirksomhed [25]: ingen

Beboelser på samme ejendom [15m]: 60 m

Naboskel [30m]: 25 m, -der er vedlagt dispensationsansøgning samt naboerklæring vedr. dette punkt jf. bilag 1 pkt. 2.1 Underskrift.

Nabobeboelse <50 m [50]: 1328 m

Landskabelige hensyn

Brosbølgård ligger lidt oppe i terræn i et relativt tyndbefolket område omkranset af skov. Alle de egne og forpagtede arealer ligger i oplandet til Ringkøbing-Fjord, som er natura 2000 område, i en afstand af ca. 9,6 km til fjorden. Nogle af udspretningsarealerne ligger i det nitratfølsomme indvindingsopland til Nordvestværket i en afstand af 4,8 km til drikkevandsboringerne. Brosbølgård ligger mellem 3 hedeområder registreret som § 7 arealer, hvoraf Lønborg Hede desuden er registreret som Natura 2000 område. Nogle af udspretningsarealerne ligger inden for bufferzonerne til de nævnte § 7 arealer, mens selve driftsbygningerne ligger i en afstand af minimum 600 m fra bufferzonerne. I en afstand af minimum 130 meter øst for bygningerne ligger der § 3-hede, § 3-mose og § 3-eng, som er registreret som b - og c - målsatte natur i Ringkjøbing Amt's Regionplan fra 2005.

Energi

Årligt forbrug	Mængde pr. år	
	Før udvidelse (2008)	Efter udvidelse (ansøgt drift)
Drikkevand og vaskevand, drift	26.400 m ³	28.500 m ³
Drikkevand og vaskevand, privat	180 m ³	180 m ³
Fyringsolie	66.000 L	1.500 L
Diesel	2.000 L	2.500 L
Benzin	200 L	200 L
Smøreolie	30 L	40 L
El	836.000 kWh	1.200.000 kWh

Elektricitet anvendes til lys, male- og blandeanlæg, ventilation, korntørring samt vandingsanlæg. Ejendommens årlige elforbrug til produktionen forventes at stige fra 836.000 kWh (aflæst) til cirka 1.200.000 kWh efter udvidelsen (normtal).

Der anvendes i driften cirka 66.000 liter fyringsolie. Dette forbrug forventes reduceret ganske betydeligt pga. varmegenvindingen fra gyllekølingsanlæggene. Effekten er endnu ikke beregnet.

Det årlige energiforbrug omfatter derudover brændstof til traktorer og andre motoriserede køretøjer. Der er et forbrug på cirka 2.000 liter diesellole, og der forventes ingen ændring i dette forbrug.

Energibesparende foranstaltninger

Den indvundne varme fra gyllekølingen genanvendes. Deraf følger et lavere olieforbrug til opvarmning.

Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i alle stalde. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.

Med MultiStep er det muligt at reducere energiforbruget – sammenlignet med et traditionelt undertrykssystem. MultiStep sikrer, at den enkelte ventilator hele tiden arbejder ved konstant hastighed uden at overbelastes, dette har ikke alene effekt på energiforbruget men også gavnlig indflydelse på støjgenerne fra ventilationen. Der er ingen mekaniske forbindelser til udsugningsenhederne, hvilket sikrer, at systemet ikke løbende skal justeres og er mere rengøringsvenligt.

I det løbende vedligehold skiftes pærer, lysstofrør og -amaturer til mindre energikrævende typer.

Der monteres vinduer i vægge og ovenlys i tagflade for at mindske behovet for kunstigt lys i dagtimerne.

Der højtryksrenses med koldt vand.

Alle farestier er etableret med pattegrisehule og mulighed for periodisk tilsætning af ekstra varme i den enkelte sti.

Der er i det løbende vedligehold og renovering af bygningsmassen særligt fokus på de bygninger som har det største energiforbrug. Flere af disse vil i forbindelse med denne omlægning blive fjernet og erstattet af nye bygninger.

Alle snegle til intern transport og elevatorer monteres med sensor og automatisk stop, således ingen transportører kører tomme.

Ingen transportører kan startes før der er registreret råvarer i graven.

Vand

Stalde forsynes med vand fra egen boring. Der anslåes et forbrug på cirka 26.400 m³ årligt til drikkevand og rengøring i svineproduktionen. Det årlige vandforbrug forventes at stige til cirka 28.500 m³ efter udvidelsen (normtal).

Hertil kommer husholdningens eget forbrug af vand på 180 m³, ejendommens stuehus forsynes med vand fra off. vandværk.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkenipler er placeret over foderkrybben således at vandspild opsamles i foderkrybben. Som alternativ vandforsyning opsættes vandbesparende drikkekopper, i stedet for de traditionelle drikkenipler, hvor dette er muligt.

Lovpligtig overbrusning til smågrise og drægtige søer er tids- og temperaturstyret.

Stalde iblødsættes før vask, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til vask.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares under kadaverkappe (på hævet underlag) eller i (køle)container så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning af DAKA.

Der afhentes døde dyr fra ejendommen som gennemsnit hver 2. dag. Der går maksimalt 48 timer, fra dyrene er tilmeldt DAKA til de er afhentet.

Fast affald

Affald fra produktionen omfatter animalsk affald, herunder døde dyr, emballage og akkumulatorer. Se bilag 13 for detaljerede affaldsbeskrivelse.

Olie- og kemikalieaffald

Olie- og kemikalieaffald opbevares i tromler / anden egnet beholder på fast og tæt underlag.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. opbevares i brudsikker beholder, og afleveres til kommunens genbrugspladser.

Olie og kemikalieaffald bortskaffes i overensstemmelse med Ringkøbing Skjern Kommunes affaldsregulativ.

Management

Danish Crowns "Code of practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.

Arbejdsrutiner i farestalden er fastlagt efter arbejdsmanualer udviklet i samarbejde med Svinerådgivning Vest og DLBR.

Bedriften har grundet sin besætningsstørrelse udarbejdet smittebeskyttelsesplan for dyreholdet. Smittebeskyttelsesplanen omfatter alle arter af husdyr på besætningsområdet og indeholde en plan for, hvilke risici der er relevante for den konkrete besætning med hensyn til forebyggelse af smitsomme husdyrsygdomme, og hvilke smitteforebyggende foranstaltninger der skal være iværksat.

På ansøgningstidspunktet der ansat 9 medarbejdere. Ejere deltager selv i det daglige arbejde i stald.

Markdriften varetages af maskinstation.

Der er løbende rådgivningsforløb i besætningen med fokus på ansatte i relevante staldafsnit.

Derudover arrangeres kursusforløb på ejendommen som tilpasses ejere og ansattes behov. Ejere deltager selv i ERFA gruppe.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

Antallet af dyr optælles en gang årligt og indberettes til CHR-registeret.

Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften (med hjælp fra Planteavlskontoret), hvori der gøres rede for handels- og husdyrgødning.

Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i "Beredskabsplanen".

Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen reparerer og vedligeholdes efter behov.

Området omkring ejendommen rengøres efter behov.

Udbringning af gylle foregår i perioden mellem kl. 07.00-22.00

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Egenkontrol

Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, - således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.

Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.

- Arbejdspladsvurdering (APV) bliver udført.
- HACCP.
- Der udføres 10-årige beholderkontroller.
- Der føres logbog over flydelag og samlebrønde ved dræn omkring gylletanke.
- Registrering af medicinforbrug.
- Opgørelse over antal døde og foderforbrug.
- Smittebeskyttelsesplan

Spildevand

Der er ikke processpildevand fra svineproduktionen.

Anslået mængde vaskevand fra produktionen: 2700 m³ (normtal)

Anslået drikkevandsspild: 700 m³ (normtal)

Der forefindes sanitære tilslutninger i forbindelse med produktionsanlægget.

Overfladevand ledes til grøft med forbindelse til Tarm Møllebæk. Alt tagvand føres til dræn i lukkede ledninger, på alle nye bygninger etableres faskiner.

På nuværende tidspunkt varetages alt markdriften af maskinstationen. Ejendommen anvender derfor kun sjældent vaskepladsen til maskiner som er placeret ved de ældre bygninger. Evt. vaskevand opsamles og ledes til særskilt beholder.

Påfyldning og rengøring af sprøjteudstyret sker på maskinstationens ejendom.

Se bilag 11 og 12 vedr. Afløbsforhold og Olietanke og affaldsopbevaring.

Spildevand tilledt gyllebeholder:

Vaske- og rengøringsvand fra produktionen samt drikkevandsspild ledes til gyllebeholder, anslået mængde 3400 m³ (normalt)

Spildevand afledning:

Sanitært spildevand ledes til bundfældningstank, mens tagvandet ledes via samlebrønd og dræn til en grøft, som sidenhen løber ud i Tarm Møllebæk.

Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af dyr, levering af råvarer til foderfremstilling, gylle/gødning, eget korn, kemikalier o.lign.

Antallet af transporter forøges ikke væsentligt i forhold til nudrift, idet der i ansøgt drift ikke længere leveres slagtesvin fra adressen.

Lastbiltrafikken til ejendommen foregår ad Vardevej. Kørsel med gylle til udbringningsarealerne omkring ejendommen foregår ad Vardevej, Tinghøjvej, Brosbølvej og Østerhedevej, der alle er offentlige veje.

Transporten af gylle finder sted i forbindelse med udbringningen på markerne i perioden februar til oktober, - afpasset efter afgrødefordelingen i markplanen og udkørselsforholdene .

Transport af gylle til eksterne lagertanke foretages udenfor sæsonen og flyttes med traktor og vogn.

Antal	Mængde pr. år		Kapacitet pr. læs	Antal transporter pr. år	
	Før udvidelse	Efter udvidelse		Før udvidelse	Efter udvidelse
Smågrise / slagtesvin (levende)	42.000 stk. 20.000 stk.	87.000 stk.	675 stk. m. lastbil 200 stk. m. lastbil	62 100	128
Polte og søer (levende)	1.000 stk.	1.800 stk.	40 stk. m. lastbil	45	45
Døde dyr	1.000 stk.	1.000 stk.	På lastbil	150	150
DAKA-container	260 stk.	350 stk.	På lastbil	26	26
Indkøbt foder	8.148 t	8.700 t*	30 t m. lastbil	272	290
Husdyrgødning	23.536 t	30.295 t	25 t m. traktor 30 t m. lastbil	950	640 m. traktor 477 m. lastbil
Fiber fra separation	-	3.000 t	30 t m. lastbil	-	100
Transporter i alt				1.605	1.856

*: Simpel beregning til foder mængder: 2.900 søer á 1.500 kg foder = 4.350.000 kg
87.000 smågrise á 50 kg foder = 4.350.000 kg

Herudover kommer traktorkørsel i forbindelse med almindeligt markarbejde, som ikke påvirkes af udvidelsen.

Risici

Redegørelse for mulige uheld er beskrevet i beredskabsplanen:

Udslip af store mængder flydende husdyrgødning.

Brist/overløb af tanke, rør m.m.

Udslip af større mængder olier/kemikalier.

Strømsvigt/Ventilationssvigt.

Brand.

Minimering af risiko for uheld:

Separationsanlægget placeres på betonstøbt plads med afløb til gylletank. Fiber fra separationsprocessen lægges direkte i dertil indrettet container og transporteres væk fra ejendommen efter endt separation.

Overpumpning af gylle fra procestank til lagertank foretages i eks. trykrør. Pumpen er monteret med timer, således der maksimalt kan pumpes 1 time ad gangen.

Overpumpning af gylle fra beholder til vogn foregår med fastmonteret pumpe. Stømforsyningen til pumpen afbrydes når tanken forlades, og stømforsyningen er monteret i aflåst skab. Alternativt anvendes selvfyldende vogn med returløb til tanken, - således minimeres risikoen for overløb og spild ved tankning.

Separation samt pumpning af gylle fra beholder til vogn skal foregå under overvågning. Alle gyllebeholdere kontrolleres og godkendes hvert 10. år af uvildig kontrollant.

Etableret alarm på ventilationsanlægget.

Alle indlægssedler kontrolleres v. levering på ejendommen og arkiveres i mappe på kontoret.

Alarm på foderanlæg videresendes til PC og der sendes besked til mobiltelefon v. fejl.

Omfangsdræn v. ny beholder ledes til brønd som løbende kontrolleres af ejer.

Minimering af gene og forurening ved uheld:

Ved uheld med et ikke uvæsentligt udslip af gylle, skal Ringkøbing Skjern Kommune straks kontaktes. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

I forbindelse med udvidelsen er der udarbejdet en Beredskabsplan på ejendommen, der beskriver handling i tilfælde af brand, gylle- eller olieudslip, strømsvigt og spild af kemikalier. Denne skal anvendes ved uheld eller forureninger, der har en størrelse, der kan få konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplan fremsendes RKS indbyrdes inden byggeriets ibrugtagning.

Brandslukkere er fordelt i bygningerne på ejendommen. Sektionering af staldene kan reducere omfanget af skader ved brand. Ud-/indlevering af dyr i hver sektion giver øgede antal flugtveje for dyr og mennesker. Der er brandhæmmende vægge/døre i bygningerne.

I tilfælde af gylleudslip vil der ske inddæmning ved gravning af vold/kanaler eller udlægning af halmballer. Gyllen vil blive opsuget og udbragt på voksende afgrøder.

Støjkloder

Støj kan forekomme fra korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen. Se bilag 16 vedr. placering af støjkloder på bedriften.

Driftsperiode for støjkloder:

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. transporter og forekomsten af støv og støj følgelig være højere end den øvrige del af året. Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilations-anlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimer

grundet lavere udendørstemperatur. Da vinduer og døre normaltvis er lukkede i svinebesætninger, vurderes støjniveauet fra dyrene i stalden at være meget lavt.

Tiltag mod støjkluder:

MultiStep sikrer, at den enkelte ventilator hele tiden arbejder ved konstant hastighed uden at overbelastes, dette har ikke alene effekt på energiforbruget men også gavnlig indflydelse på støjgenerne fra ventilationen.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr:

Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger. Fluer bekæmpes ved udsætning af rovfluer i stalden.

Der holdes orden og ryddeligt omkring ejendommen, så skadedyr ikke tiltrækkes af foderrester eller andet affald.

Fluegener: Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier.

Rottebekæmpelse:

Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger, der er lavet aftale med autoriseret firma om løbende opsyn og bekæmpelse af skadedyr.

Det tilsigtes at holde ejendommen ryddelig og fri for foderspild så tiltrækningen af og levevilkårene for rotter mindskes.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr:

Forbruget af pesticider planlægges i samråd med planteavlskonsulent. I sæsonen ydes løbende rådgivning i relation til aktuelle skadedyr og sygdomme, og behandlingsforslag udarbejdes.

Eventuel restbeholdning opbevares i egnede dunke med tydelig angivelse af indhold.

Kemikalierne opbevares i kemikalierum uden gulvafløb på Vardevej 86, og evt. restbeholdninger anvendes i den følgende vækstsæson.

På nuværende tidspunkt varetages markdriften af maskinstationen. Ejendommen råder derfor ikke over en vaskeplads med sandfang og olieudskillere til maskiner. Påfyldning og rengøring af sprøjteudstyret sker ligeledes på maskinstationens ejendom. I tilfælde af at ejendommen igen overtager driften af jorden, vil der blive etableret en vaske-/ fyldeplads med sandfang.

Kunstgødning indkøbes efter behov og oplagres alene til brug i indeværende vækstsæson.

Oplag af olie og kemikalier:

Vist på bilag 12 vedr. Olietanke og Affald.

Ejendommen råder over følgende beholdere til olie:

1 udendørs ståltank 4000 l (1991) med enstregnet forbindelse placeret v. bygning 8

1 udendørs ståltank 5900 l (2003) med enstregnet forbindelse placeret v. bygning 8

1 indendørs ståltank 10.000 l (1991) placeret i bygning 4
1 indendørs ståltank 1500 l (1987) placeret i bygning 4

Olieaffald opbevares i tromler eller anden egnet beholder på fast og tæt underlag i spildbakke således, at evt. udslip ikke ledes ud på jord. Olien opbevares i bygning 4.

Der medicineres alene efter dyrlægens anvisning.

Medicin opbevares i forrummet, og evt. restbeholdning afleveres til dyrlægen eller på nærmeste apotek til destruktion.

Foderopbevaring

Se detaljer bilag 15

Foderladen er indrettet med:

- 6 råvaresiloer á 35 tons
- 11 råvaresiloer á 15 tons
- 6 mineralsiloer
- planlager til ca. 24.000 tdr. korn

Foderladen er HACCP godkendt, dokumentation kan forevises på forlangende.

Foderopbevaring & -blanding i det resterende staldanlæg. Grundet anlæggets fysiske størrelse er der flere siloer og blandekar placeret rundt omkring i anlægget, se bilag 15 vedr. Foderoplag.

Blandekar til vådfoder:

- o 3 blandekar i bygning 40, 4 tons.
- o 2 blandekar i bygning 36, 4 tons-7 tons.

Siloer til opbevaring af færdigvarer:

- o 4 indendørssiloer i bygning 40, 3 stk á 4 tons samt 1 stk á 6 tons.
- o 5 indendørssiloer i bygning 33, 3 stk á 3 tons samt 2 stk á 1 tons.
- o 5 indendørssiloer i bygning 36, 5 stk á 5 tons.

Foderanlæg kører dagligt fra kl. 6.00 – kl. 22.00 med pauser mellem udfodring.

Mølleriet kører i døgndrift. Besætningens størrelse taget i betragtning arbejder maleblandefunktionen i døgndrift for at kunne levere den mængde, der skal til en dagsration i anlægget.

I nudriften opbevares strøelse i halmdepot.

Soya, mineraler, fedt, byg og hvede indkøbes til produktionen.

Der anvendes vådfoder/tørfoder i stalden. Vådfoder primært til søer og tørfoder til smågrise.

I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum.

Der vil således ikke være støvgener hos nærmeste nabobeboelse.

Ved omlægningen vil produktionen af søer-smågrise forøges, mens hele ejendommens

slagtesvineproduktion indstilles. Foderanlæg, type og blanding til søer-smågrise vil være uændret. Mængderne af foder, som forarbejdes, vil være uændret eller mindre fordi slagtesvineproduktionen indstilles.

Støvgener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke væsentligt ændret i forhold til den nuværende drift.

Støvgener i forbindelse med opbevaring og tørring af korn på ejendommen, vil ligeledes være koncentreret til området omkring lageret. Støvpartiklernes størrelse og vægt taget i betragtning vil det være usandsynligt, at støv fra denne arbejdsfunktion skulle give anledning til gener hos naboer.

Lysforhold

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper.

I vintermånederne er lyset i staldene tændt i 8 timer, jf. Husdyrloven.

Grundet anlæggets placering i terræn samt eksisterende beplantning omkring hele anlægget vil lysgener fra driften være begrænset til ejendommens eget stuehus samt 3 medarbejder boliger.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Der er tale om en kontinuert drift i anlægget, - kun afbrudt af få dages vask og desinfektion fordelt jævnt gennem de enkelte sektioner over hele cyklus.

Disse perioder med vask og desinfektion giver ikke anledning til væsentlige afvigelser i driften som vil kunne registreres i lokalområdet.

Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller leve brug. Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspredes på udbringningsarealerne eller afsættes.

Olie- og kemikalie oplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning.

Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres på nærmeste apotek til destruktion.

Fodersiloer tømmes og rengøres.

Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr.

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Rengøring / desinficering

Rengøring og desinficering for Staldafsnit Farestald (34), Smågrisestalde (33), Ny farestald (40), Ny drægtighedsstald (36), Ny smågrisestald (41):

Alle sektioner iblødsættes før vask med lavtryksvanding af sti- og gangarealer. Herefter højtryksrensens stibund, inventar og vægge mens loftet skylles ned med koldt vand. Sektionen lukkes og der tilsættes varme for udtørring af staldrummet. Når sektionen er tør desinficeres stalden forud for indsættelse af nye grise. Herved mindskes smitterisikoen.

Stiarealerne rengøres i det daglige efter behov, så der ikke ligger gammel gødning på gulvet.

Rengøring og desinficering for Staldafsnit Ny løbeafdeling (38):

Staldene er i kontinuert drift, - der vaskes og desinficeres i de perioder hvor stalden har mindst belægning. Stiarealerne rengøres efter behov, så der ikke ligger gammel gødning på gulvet.

Ventilation

Overbrusning for Staldafsnit Farestald (34), Ny farestald (40):

Der er etableret højtrykskøling/overbrusning i farestalden. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader.

Overbrusningen kobles sammen med styringen af ventilation, ude og indetemperatur samt evt. fugt på sektionsniveau. Herudover tilpasses varigheden på bruseperioderne i kombination med intervallerne mellem 2 bruseperioder nøje efter udetemperatur/-klima.

Overbrusning for Staldafsnit Ny drægtighedsstald (36), Ny smågrisestald (41), Smågrisestalde (33):

Der etableres overbrusning i stalden. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Samtidig styres dyrenes gødeadfærd til de områder hvor stibunden er køling og fugtig, - disse arealer placeres mest hensigtsmæssigt på drænet stibund (spaltearealer).

Overbrusningen kobles sammen med styringen af ventilation, ude og indetemperatur samt evt. fugt på sektionsniveau. Herudover tilpasses varigheden på bruseperioderne i kombination med intervallerne mellem 2 bruseperioder nøje efter udetemperatur/-klima.

Overbrusning for Staldafsnit Ny løbeafdeling (38):

Af dyrevelfærdsmæssige grunde overbruses der ikke på dyr opstaldet i bokse.

Staldanlæg med dyr, nudrift og ansøgt drift

StaldID	Staldafsnit navn
ST-48660	Farestald (34)
ST-48662	Løbe- drægtighedsstalde (8,9,10,11,12,13,14,21,29)
ST-48666	Smågrisestalde (33)
ST-48667	Slagtesvinestalde (22,24,25)
ST-48759	Ny farestald (40)
ST-48760	Ny drægtighedsstald (36)
ST-48761	Ny løbeafdeling (38)
ST-48762	Ny smågrisestald (41)

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem
SvSo09	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv
SvSo01	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
SvSm01	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv
SvSI01	Slagtesvin, Fuldspaltegulv
SvSo07	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

StaldID	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	% udvidelse af produktion	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal stipladser	Antal DE
ST-48660	Nej	SvSo09	Nej	Nudrift	1700	528	119,19
				Ansøgt	1700	528	119,19
ST-48662	Nej	SvSo01	Nej	Nudrift	1700	1172	276,16
				Ansøgt	0	0	0,00
ST-48666	Nej	SvSm01	Nej	Nudrift	41500	7100	191,54
				Ansøgt	41500	7100	208,34
ST-48667	Nej	SvSI01	Nej	Nudrift	20000	5400	513,65
				Ansøgt	0	0	0,00
ST-48759	Nej	SvSo09	Nej	Nudrift	0	0	0,00
				Ansøgt	1200	384	84,13
ST-48760	Nej	SvSo07	Nej	Nudrift	0	0	0,00
				Ansøgt	1943	1620	315,64
ST-48761	Nej	SvSo01	Nej	Nudrift	0	0	0,00
				Ansøgt	957	800	155,46
ST-48762	Nej	SvSm01	Nej	Nudrift	0	0	0,00
				Ansøgt	45500	7200	228,42
Sum				Nudrift			1100,54
				Ansøgt			1111,18
Ændring alle produktioner:							10,64

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning:

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer/ år	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
ST-48660	Ingen data				
ST-48662	Ingen data				
ST-48666	Ingen data				
ST-48667	Ingen data				
ST-48759	Ingen data				
ST-48760	Nudrift	Gyllekøling	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Gyllekøling	30,00%	8760,00	1332,00
ST-48761	Nudrift	Gyllekøling	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Gyllekøling	30,00%	8760,00	547,00
ST-48762	Nudrift	Kemisk luftvasker	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Kemisk luftvasker	41,00%	8760,00	1294,00

NH4 effekt 30,00% Driftstimer pr. år 8760 timer Type og øvrige bemærkninger Staldanlæggets gyllekanaler i den nye drægtighedsstald forsynes med gyllekølingsanlæg. For at opnå en reduktion på 30 % skal der i gennemsnit over året køles med 35 W/m². Køleanlægget skal være tilsluttet 8760 timer/år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Den faktiske driftstid for pumpen beregnes ved projektering af anlægget, og ejer skal via kvartalsvise opgørelser kunne dokumentere pumpens driftstid via indberetninger i anlæggets driftsjournal.

NH4 effekt 30,00% Driftstimer pr. år 8760 timer Type og øvrige bemærkninger Staldanlæggets gyllekanaler i den nye løbestald forsynes med gyllekølingsanlæg. For at opnå en reduktion på 30 % skal der i gennemsnit over året køles med 35 W/m². Køleanlægget skal være tilsluttet 8760 timer/år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Den faktiske driftstid for pumpen beregnes ved projektering af anlægget, og ejer skal via kvartalsvise opgørelser kunne dokumentere pumpens driftstid via indberetninger i anlæggets driftsjournal.

NH4 effekt 41,00% Driftstimer pr. år 8760 timer Type og øvrige bemærkninger Der etableres delrensning på afkastluften fra stalden, -således skal den samlede udledning fra staldsektionen reduceres med 67 %. Dette kan opnåes som gennemsnit over året ved at rense på ca. 25% af ventilationsvolumen jvf. Miljøstyrelsens Teknologiblad.

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

For placering af gyllebeholdere se bilag 17

Kode for opbevaringslager	Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
LA-31745	Gyllebeholder 1	Helstøbt beholder. Byggeår: 1986. Seneste beholderkontrol: 2008. Der er ingen læsseplads til beholderen. Beholderen fjernes i forbindelse med etablering af ny drægtighedsstald.
LA-31746	Gyllebeholder 2	Helstøbt beholder. Byggeår: 1988. Seneste beholderkontrol: 2008. Der er ingen læsseplads til beholderen. Beholderen fjernes i forbindelse med etablering af ny drægtighedsstald.
LA-31747	Gyllebeholder 3	Helstøbt beholder. Byggeår: 1993. Seneste beholderkontrol: 2008. Der er ingen betonstøbt læsseplads til beholderen. Der er veletableret og plejet beplantning omkring beholderen.
LA-32976	Gyllebeholder 4 (Østerhedevej 4)	Helstøbt beholder. Byggeår: ukendt Seneste beholderkontrol: 2009. Der er betonstøbt læsseplads til beholderen. Beholderen ligger skærmet ekeisterende læhegn og af bygingsmassen på Østerhedevej.
LA-32978	Gyllebeholder 5 (Østerhedevej 4)	Helstøbt beholder. Byggeår: ukendt Seneste beholderkontrol: 2009. Der er betonstøbt læsseplads til beholderen. Beholderen ligger skærmet ekeisterende læhegn og af bygingsmassen på Østerhedevej.
LA-32980	Gyllebeholder 6 (Ny tank)	Ny elementtank etableres som processtank for separationsanlægget. Der etableres betonstøbt læsse/behandlingsplads med afløb til tanken, her placeres separationsanlægget til den ansøgte drift. Husdyrgødningen separeres i en tynd og en tyk fraktion. Den tynde del pumpes direkte til lagring i Gyllebeholder 3 mens den fiberfraktionen lægges direkte i container som fragtes væk fra ejendommen til godkendt modtager.

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på Vardevej 86
7. november 2011

Kode for opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
LA-31745	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter: 19 m. Højde: 5 m.	1400,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter: 19 m. Højde: 5 m.	1400,00
LA-31746	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter: 19 m. Højde: 5 m.	1400,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter: 19 m. Højde: 5 m.	1400,00
LA-31747	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter: 61 m. Højde: 6,5 m.	18900,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	Diameter: 61 m. Højde: 6,5 m.	18900,00
LA-32976	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager		500,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		500,00
LA-32978	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager		1280,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		1280,00
LA-32980	Eksisterende	Nudrift	Møddingsplads		0,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		6000,00

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
LA-31745	Nudrift	6,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
LA-31746	Nudrift	6,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
LA-31747	Nudrift	80,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	71,00	Flydebarriere (flydedug)
LA-32976	Nudrift	2,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	2,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
LA-32978	Nudrift	5,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	5,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
LA-32980	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	22,00	Fast overdækning (betonlåg og teltoverdækning)

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Generel ammoniakreduktion

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-991,65 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	4034,43
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	7457,03
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	1832,16
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Individuel ammoniakreduktion

	kgN/år
Samlet emission fra stald og lager	13323,62
Meremission fra stald og lager	-6500,12

Lugt

Resultat af lugtgeneberegning –fra ansøgningen version 5 GI. beregning

3.2.1. Resultat af lugtberegning

Omriddetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	1536,83 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	1173,41 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	592,88 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Ud fra en manuel beregning af lugtudsendelsen med Ny beregningsmetode er denne beregning rigtig, medens beregningen i det ny IT-system (også for version 5) er behæftet med fejl.

1.6 Oplysninger omkring arealer

Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **11,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Egne og forpagtede udbringningsarealer

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskifte	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3 (ha)
1-9a	0,45	Nej	JB1	Nej	S4	0,00	0,00	0,45	0,00	0,45	0,45	0,00	0,00	0,00
1-9b	0,88	Nej	JB1	Nej	S4	0,00	0,00	0,88	0,00	0,88	0,88	0,00	0,00	0,00
1-9c	0,41	Nej	JB1	Nej	S4	0,00	0,00	0,41	0,00	0,41	0,41	0,00	0,00	0,00
35-0	20,06	Nej	JB1	Nej	S4	0,00	0,00	20,06	0,00	0,00	20,06	0,00	0,00	0,00
36-0	26,05	Nej	JB1	Ja	S4	0,00	0,00	26,05	0,00	0,00	26,05	0,00	0,00	0,00
8-0	28,40	Ja	JB1	Ja	S4	0,00	0,00	28,40	0,00	0,00	21,57	0,00	6,83	0,00
1-4	11,11	Nej	JB1	Ja	S4	0,00	0,00	11,11	0,00	11,11	11,11	0,00	0,00	0,00
1-0	19,05	Nej	JB1	Ja	S4	0,00	0,00	19,05	0,00	19,05	19,05	0,00	0,00	0,00
2-0	57,44	Ja	JB1	Ja	S4	0,00	0,00	57,44	0,00	48,59	49,55	0,00	7,89	0,00
Total	163,85					0,00	0,00	163,85	0,00	80,49	149,13	0,00	14,72	0,00

Aftalearealer

I ansøgningen er vist ikke blot de tre sæt af aftalearealer, som modtager husdyrgødning fra Vardevej 86, men de tre § 16 godkendelsers samlede arealer jf. oversigten over udspretningsarealer - bilag 18.

Ansøgningen viser således 564,68 ha aftalearealer, men det er kun 235,5 ha, som indgår i denne § 12 godkendelse.

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på Vardevej 86
7. november 2011

Aftalearealerer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilfarte mængder?
BS /120	7,02	Ja	Ja
BS /121	7,52	Ja	Ja
BS /125	0,22	Ja	Ja
BS /127	4,35	Ja	Ja
BS /128	5,19	Ja	Ja
BS /133	2,04	Ja	Ja
BS /135	3,97	Ja	Ja
BS /136	5,06	Ja	Ja
BS /138	2,99	Ja	Ja
BS /142	1,72	Ja	Ja
BS /143	4,82	Ja	Ja
BS /144	14,95	Ja	Ja
BS /146	6,97	Ja	Ja
BS /147	1,83	Ja	Ja
BS /148	2,93	Ja	Ja
BS /151	3,19	Ja	Ja
BS /152	4,25	Ja	Ja
BS /155	1,59	Ja	Ja
BS /156	1,26	Ja	Ja
BS /158	5,14	Ja	Ja
BS /159	0,30	Ja	Ja
PEA /1	2,45	Ja	Ja
PEA /24	4,57	Ja	Ja
PEA /25	1,88	Ja	Ja
PEA /26	1,82	Ja	Ja
PEA /35	1,78	Ja	Ja
PEA /37	1,96	Ja	Ja
PEA /38	11,92	Ja	Ja
BS /4	2,62	Ja	Ja
BS /5	3,10	Ja	Ja
BS /6	1,71	Ja	Ja
BS /10	1,30	Ja	Ja
BS /11	8,86	Ja	Ja
BS /12	5,72	Ja	Ja
BS /13	3,09	Ja	Ja
BS /15	9,08	Ja	Ja
BS /16	6,40	Ja	Ja
BS /32	10,23	Ja	Ja
BS /34	2,51	Ja	Ja
BS /37	3,00	Ja	Ja
BS /38	2,48	Ja	Ja
BS /49	2,42	Ja	Ja
BS /52	1,70	Ja	Ja
BS /55	4,24	Ja	Ja
BS /58	4,33	Ja	Ja
BS /67	9,40	Ja	Ja

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på Vardevej 86
7. november 2011

BS /70	3,78	Ja	Ja
BS /72	6,73	Ja	Ja
BS /73	4,08	Ja	Ja
BS /74	11,65	Ja	Ja
BS /76	4,90	Ja	Ja
BS /77	8,32	Ja	Ja
BS /78	1,48	Ja	Ja
BS /80	3,98	Ja	Ja
BS /81	5,64	Ja	Ja
g.htm	4,34	Ja	Ja
	7,43	Ja	Ja
BS /87	3,01	Ja	Ja
BS /90	3,48	Ja	Ja
BS /98	6,61	Ja	Ja
BS /101	5,19	Ja	Ja
BS /102	5,97	Ja	Ja
BS /106	2,39	Ja	Ja
BS /108	4,04	Ja	Ja
NN/1-0	2,36	Ja	Nej
NN/12-0	32,47	Ja	Nej
NN/10-0	18,34	Ja	Nej
NN/10-1	2,64	Ja	Nej
NN/10-2	3,70	Ja	Nej
NN/10-3	2,88	Ja	Nej
NN/1-1	0,79	Ja	Nej
NN/11-0	20,42	Ja	Nej
NN/1-2	3,28	Ja	Nej
NN/1-3	3,21	Ja	Nej
NN/1-4	3,67	Ja	Nej
NN/14-1	1,68	Ja	Nej
NN/1-5	6,24	Ja	Nej
NN/15-0	17,10	Ja	Nej
NN/15-1	1,61	Ja	Nej
NN/1-6	1,31	Ja	Nej
NN/21-0	11,97	Ja	Nej
NN/21-1	0,82	Ja	Nej
NN/21-2	1,38	Ja	Nej
NN/40-0	7,01	Ja	Nej
NN/41-0	4,50	Ja	Nej
NN/42-0	1,30	Ja	Nej
NN/42-1	1,00	Ja	Nej
NN/43-0	5,50	Ja	Nej
NN/5-0	8,44	Ja	Nej
NN/5-1	0,99	Ja	Nej
NN/5-3	4,47	Ja	Nej
NN/6-0	3,46	Ja	Nej
NN/6-1	7,35	Ja	Nej
NN/6-2a	1,06	Ja	Nej
NN/6-2b	0,94	Ja	Nej

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på Vardevej 86
7. november 2011

NN/7-0	3,90	Ja	Nej
NN/9-0	24,00	Ja	Nej
NN/10-8	4,66	Ja	Nej
PEA/39	1,92	Ja	Ja
PEA/41	5,18	Ja	Ja
PEA/47	1,98	Ja	Ja
PEA/50	0,59	Ja	Ja
PEA/51	3,22	Ja	Ja
PEA/52	0,42	Ja	Ja
PEA/53	2,48	Ja	Ja
PEA/54	1,34	Ja	Ja
PEA/55	0,09	Ja	Ja
BS/109	5,56	Ja	Ja
BS/112	9,52	Ja	Ja
BS/116	9,61	Ja	Ja
BS/118	5,80	Ja	Ja
BS/119	13,80	Ja	Ja
Total	564,68		

1.7 Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	116528,59	25129,90	0,00	1100,54
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Kvæggylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Dybstrøelse	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	5706,90	1230,50	0,00	53,90
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	730,60	157,50	0,00	6,90
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	3144,60	678,10	0,00	29,70
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	31213,40	6730,30	0,00	294,80
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	1450,60	312,80	0,00	13,70
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	29042,90	6262,30	0,00	274,30
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	2901,10	625,50	0,00	27,40
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	9677,40	2086,70	0,00	91,40
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	4828,10	1041,10	0,00	45,60

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Total	27832,99	6005,10	0	262,84
Svinegylle	27832,99	6005,10	0	262,84

Beregning af harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

Gødningsregnskab (Ansøgt)

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	126000,83	28987,49	0,00	1111,18
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Kvæggylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Dybstrøelse	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Forarbejdet husdyrgødning	57086,70	8322,30	0,00	536,92

Tilført husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	52145,90	12006,00	0,00	460,00
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	2459,90	566,00	0,00	21,70
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	71358,32	16415,50	0,00	629,48
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Forarbejdet husdyrgødning	1800,00	260,70	0,00	16,90
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Forarbejdet husdyrgødning	30950,50	4512,10	0,00	291,10

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Total	24372,91	3549,49	0	228,92
Svinegylle	36,71	-0,01	0	0,00
Forarbejdet husdyrgødning	24336,20	3549,50	0	228,92

Beregning af harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

Gylleseparation

57 % af gyllen produceret på Vardevej 86 separeres i eget separationsanlæg. Ved separationen medgår der i fiberdelen 20 % N og 50 % P.

1.8 Beregninger på arealer

Fosforberegning

Her er vist beregningen fra Gl. it-udgave af version 5, idet P-fracførselen på 21,1 kg P/ha svarer til det anvendte sædskifte S 4.

I den nye it-beregning er angivet en P-fracførsel på 25,6 kg P/ha, hvilket ifølge ansøger hører til et kvægsædskifte og vurderes at være forkert.

5.1. Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	situation Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller drænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	149,1 Ha	15,6 kg P/ha/år	15,4 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	15,6 kg P/ha/år	15,4 kg P/ha/år
Lavbundsjorde og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor der ikke er overbelastet med fosfor	14,7 Ha	15,6 kg P/ha/år	15,4 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	15,6 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
Krav om P-overskud overholdt	Ja		
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-2434,6 kgP		
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	21,7 kg P/ha/år		
P-fracførsel, arealvægtet gennemsnit	21,1 kg P/ha/år		
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	0,6 kg P/ha/år		

Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent: **65%**.

Beregning af det maksimale dyretryk DE_{max} og det reelle dyretryk DE_{reel} for ansøgt drift:

DE_{max} : **0,91** DE/ha.

DE_{reel} : **1,4** DE/ha.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DE_{max} uden virkemidler og kg N/ha DE_{reel} med virkemidler):

KgN/ha DE_{max} : **88,6** kgN/ha.

KgN/ha DE_{reel} : **88,6** kgN/ha.

Nitrat (Grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Ansøgt

- 1-9a: 62 mg nitrat pr. liter.
- 1-9b: 62 mg nitrat pr. liter.
- 1-9c: 62 mg nitrat pr. liter.
- 1-4: 62 mg nitrat pr. liter.
- 1-0: 62 mg nitrat pr. liter.
- 2-0: 62 mg nitrat pr. liter.

Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)

- 1-9a: -3 mg nitrat pr. liter.

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på Vardevej 86
7. november 2011

- 1-9b: -3 mg nitrat pr. liter.
- 1-9c: -3 mg nitrat pr. liter.
- 1-4: -3 mg nitrat pr. liter.
- 1-0: -3 mg nitrat pr. liter.
- 2-0: -3 mg nitrat pr. liter.

1.9 Opbevaringskapacitet

Opbevaringsbehov.

Ejer:	Brosbølgård
Adresse:	Vardevej 86

	antal	pr. årsso	DE	korrektion	gyllemængde, t	t pr. DE
løbe-dr	1900		440,9		8,816	20,0
farestald	1900				3,192	
smågrise	55000	28,94736842	276,11	0,955	7,565	27,4
slagtesvin			0,00	1,009	0	
i alt			717,0		19,573	27,3
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.					14,680	

Afvigende indgangs- og afgangsvægt

Fravænningsvægt:	7,3		
smågrise	ind	ud	korrektion
	7,2	32	0,955

slagtesvin	ind	ud	korrektion
	32	107	1,009

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, rev. 30-11-04

DE fra sommer 2009.

DE søer regnes med 26,0 grise/årsso. DE søer regnes med 26,0 grise/årsso.

Opbevaringskapacitet.

Opbevaringstype	Mængde pr. beholder	%-vis fordeling
Beholder 1	1400	6
Beholder 2	1400	6
Beholder 3	18900	87
		0
Total opbevaringskapacitet	21700	100
Opbevaringskapacitet i mdr.	13,30	

Opbevaringsbehov ansøgt drift

Ejer:	Brosbølgård
Adresse:	Vardevej 86, 6880 Tarm

	antal	pr. årssø	DE	korrektion	længde, t	t pr. DE
løbe-dr	2900		672,9		13.456	20,0
farestald	2900				4.872	
smågrise	87000	30	436,76	0,955	11.967	27,4
slagtesvin			0,00	0,000	0	
i alt			1.109,7		30.295	27,3
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.						22.721

Afvigende indgangs- og afgangsvægt

Fravænningsvægt:	7,2	
smågrise		
ind	ud	korrektion
7,2	32	0,955

slagtesvin		
ind	ud	korrektion
		0,000

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, rev. 30-11-04

DE fra sommer 2009.

DE søer regnes med 26,0 grise/årssø. DE søer regnes med 26,0 grise/årssø.

Opbevaringskapacitet.

Opbevaringstype	Mængde pr. beholder	%-vis fordeling	Tanktype/ Alder/ Seneste beholderkontrol
Gyllebeholder 3	18900	71	Helstøbt, 1993/ 2008
Gyllebeholder 4, Østørhedevej 4	500	2	Helstøbt, ukendt, 2009
Gyllebeholder 5; Østørhedevej 4	1280	5	Helstøbt, ukendt, 2006
Gyllebeholder 6, Processtank	6000	22	Elementtank, ny beholder
		0	
		0	
		0	
Total opbevaringskapacitet	26680	100	
Opbevaringskapacitet i mdr.	10,57		

2.0a BAT (Fase I: Bedst tilgængelig teknik/ renere teknologi)

Vardevej 86

ETAPE I

- en del af Dansk Landbrugsrådgivning

E-mail: hbw@srvest.dk

Herning d. 07-11-11.

Emissionsgrænseværdi for besætningen

	Nye stalde	Eksisterende stalde
Farestald Bygning 34		133,21 DE 1900 søer
Løbe-/drægtighedsstalde Bygning 6,8,9,12,13,14,21,29		83,34 DE 513 søer(individuel) 64,82 DE 399 søer (løsdrift)
Klimastalde Bygning 33		276,11 DE 55.000 prod.
Slagtesvinestalde Bygning 22,24,25		160,5 DE 988 søer (løsdrift)

Emissionsgrænseberegning for søer :

Eksisterende farestald :

1900 søer * 0,8 kg NH₃-N = **1.520 kg NH₃-N**

Eksisterende løbestalde

513 søer * 1,87 kg NH₃-N = **959 kg NH₃-N**

Eksisterende drægtighedsstalde

1387 søer * 2,21 kg NH₃-N = **3.065 kg NH₃-N**

Emissionsgrænseberegning for smågrise (7,2-32 kg):

$(32-7,2) * (20,95 + 0,177 * (32+7,2)) = 691,6$ korr.faktor

Eksisterende smågrisestalde :

0,071 * 691,6 : 628 = 0,078 emissionsgrænseværdi

55.000 prod * 0,078 = **4.290 kg NH₃-N**

Total emissionsgrænseværdi for anlægget : 9.834 kg NH3-N

Konklusion:

Fiktiv ansøgning nr. 23.637 på ETAPE I tilrettes således at der for den forholdsvis korte driftsperiode i ETAPE I accepteres korrektion på kvælstoftildelingen i soholdet. Der er således indsat en korrektion på råprotein beregnet og vurderet i hht. besætningens aktuelle foderniveau, samt tekniske muligheder med eksisterende foderanlæg. Ansøger henstiller til at der beregnes en korrektion af dyr i hht. Wiki-vejledningens retningslinjer.

Således er resultatet fra HG :

Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt? **Ja**
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet: **-155,00 kg N/år.**

Vis tiltag benyttet til at reducere ammoniakfordampning

Staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakkrav: **0,00 kg N/år.**

Staldsystemer mv. omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion: **4687,36 kg N/år.**

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer): **4040,53 kg N/år.**

Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning: **1110,21 kg N/år.**

Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning: **0,00 kg N/år.**

Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg: **9838,11 kg N/år.**
Meremission fra anlæg: **-9795,38 kg N/år.**

Ammoniakemissionen balanceres således med + 4 kg jf. emissionsgrænsen.

Emissionsgrænseværdier for fosfor

Søer: 441,87 DE * 23 kg P/DE = 10.163,0 kg P

Smågrise: 276,11 DE * 27,8 kg P/DE = 7.676,0 kg P

Total 17.839,0 kg P

Således er resultatet fra HG:

ANSØGT DRIFT

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr	Handling
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	74695,00 KgN	18712,01 KgP	0,00 DE	717,98 DE	Afsæt

Fosforemissionen er således overskredet med +873 kg P jf. emissionsgrænsen. Der er i besætningen sundhedsmæssige udfordringer som der pt. arbejdes på at løse i tæt samarbejde med besætningdyrlæge og rådgiver. Der vil således i et forløb på ½-1 år være behov for løbende at kunne arbejde konstruktivt med fosfortildelingen som en parameter i smittebeskyttelsen. Det vil derfor ikke være muligt i denne periode at opfylde emissionsgrænsen for fosfor. Redegørelse fra dyrlæge er vedlagt som bilag 19.

Ansøger anmoder derfor om at der i ETAPE I dispenseres fra fosfor emissionskravet ab lager. Som det fremgår af ansøgning overholder projektet det generelle krav til P-overskuddet på udspretningsarealerne på 15,4 kg/ha/år.

Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	149,16 Ha	15,6 kg P/ha/år	15,4 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 Ha	15,6 kg P/ha/år	15,4 kg P/ha/år
Lavbundsjord og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	14,44 Ha	15,6 kg P/ha/år	15,4 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 Ha	15,6 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-36,0** kgP.

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **15,4** kg P/ha/år.

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **36,3** kg P/ha/år.

P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **21,1** kg P/ha/år.

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **15,2** kg P/ha/år.

Så snart ETAPE II iværksættes på ejendommen etableres det planlagte separationsanlæg, og emissionskravet vil således ikke længere være et problem for driften.

2.0b BAT (Samlet udvidelse: Bedst tilgængelig teknik/ renere teknologi)

Emissionsgrænseværdi for besætningen

Vardevej 86

ETAPE II

E-mail: hbw@srvest.dk

Herning d. 07-11-11.

	Nye stalde	Eksisterende stalde
Farestald Bygning 34		119,19 DE 1.700 søer
Løbe-/drægtighedsstalde Bygning 6,8,9,12,13,14,21,29	Tages ud af drift	Tages ud af drift
Klimastalde Bygning 33		208,34 DE 41.500 prod.
Slagtesvinestalde Bygning 22,24,25	Tages ud af drift	Tages ud af drift
Ny farestald Bygning 40	84,13 DE 1.200 søer	
Ny drægtighedsstald Bygning 36	315,64 DE 1.943 søer	
Ny løbeafdeling Bygning 38	155,46 DE 957 søer	
Ny klimastald Bygning 41	228,42 DE 45.500 prod.	

Emissionsgrænseberegning for søer :

Nye sostalde : 555,23 DE

$$2,7 - (((2,7 - 2,3) / (750 - 250)) * (555,23 - 250)) = 2,46$$

Ny farestald

$$1200 \text{ søer} * 2,46 \text{ kg NH}_3\text{-N} * 1/3 = \underline{\underline{984 \text{ kg NH}_3\text{-N}}}$$

Eksisterende farestald :

$$1700 \text{ søer} * 0,8 \text{ kg NH}_3\text{-N} = \underline{\underline{1360 \text{ kg NH}_3\text{-N}}}$$

Nye løbe- og drægtighedsstalde

$$2900 \text{ søer} * 2,46 \text{ kg NH}_3\text{-N} * 2/3 = \underline{\underline{4756 \text{ kg NH}_3\text{-N}}}$$

Emissionsgrænseregning for smågrise (7,2-32 kg):

Nye smågrisestalde : 228,42 DE

$(32-7,2) * (20,95 + 0,177 * (32+7,2)) = 691,6$ korr.faktor

$(0,06 \text{ kg NH}_3\text{-N} * 691,6 : 628) = 0,066$ emissionsgrænseværdi

45.500 smågrise * 0,066 = **3003,0 kg NH3-N**

Eksisterende smågrisestalde : 208,34 DE

$0,071 * 691,6 : 628 = 0,0782$ emissionsgrænseværdi

41.500 prod * 0,078 = **3237,0 kg NH3-N**

Total emissionsgrænseværdi for anlægget : 13.340 kg NH3-N

Konklusion :

Ansøgning nr. 16.227 tilrettes således at køling i ny klimastald (bygning 41) fjernes og erstattes af en delrensning på afkastluften fra denne stald. Således vil der i ansøgt drift skulle renses på ca. 20 % af ventilationsvolumen, svarende til en effekt på 41 %. Der skal luftrenses alle årets 8760 timer.

Således er resultatet fra HG :

Tiltag benyttet til at reducere ammoniakfordampning:

Ansøgt:								
Staldafsnit: Ny drægtighedsstald (35,37)								
Biologisk luftfilter		Biologisk luftvasker			Gylleforsuring		Gyllekøling	
Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Effekt lugt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Driftstid: 8760 timer.	Effekt: 30%
Kemisk luftvasker		Luftkøling						
Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%					
Staldafsnit: Ny løbeafdeling (39)								
Biologisk luftfilter		Biologisk luftvasker			Gylleforsuring		Gyllekøling	
Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Effekt lugt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Driftstid: 8760 timer.	Effekt: 30%
Kemisk luftvasker		Luftkøling						
Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%					
Staldafsnit: Ny smågrisestald (42)								
Biologisk luftfilter		Biologisk luftvasker			Gylleforsuring		Gyllekøling	
Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Effekt lugt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%
Kemisk luftvasker		Luftkøling						
Driftstid: 8760 timer.	Effekt: 41%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%					

Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg: **13323,08** kg N/år.
Meremission fra anlæg: **-6476,87** kg N/år.

Emissionsgrænsen opfyldes således med **-17 kg NH₃-N**.

Emissionsgrænseværdier for fosfor

Søer: 674,42 DE * 23 kg P/DE = 15.511,7 kg P
Smågrise: 436,76 DE * 27,8 kg P/DE = 12.141,9 kg P

Total 27.653,6 kg P

Således er resultatet fra HG:

ANSØGT DRIFT

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr	Handling
Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm	Svinegylle	126768,51 KgN	28987,50 KgP	0,00 DE	1111,18 DE	

En del af ejendommens husdyrgødning afsættes som rågylle på gylleaftaler mens hovedparten separeres. Således opfylder ansøger emissionskravet til P via separationsteknikken.

Heidi B. Wentzlau
Svinerådgivning Vest

Andre BAT-teknologier er fravalgt med følgende begrundelser:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg
Biologisk luftvasker	<p>Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.</p> <p>Biologisk luftvasker er desuden fravalgt, da der er store driftsmæssige omkostninger forbundet med driften, både med hensyn til strøm, vand og vedligeholdelse.</p> <p>De biologiske luftvaskere har problemer med driftssikkerheden, filtrene stopper ti med biofilm som kræver højtryksrensning og "genstart" af anlægget. Mens biofilmen er under opbygning har anlægget ingen eller væsentlig reduceret effekt.</p>
Benzoesyre i foderet	<p>Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågris og slaqtesvin.</p> <p>Herudover kan tilsætning af benzoesyre være en fordel i besætninger med f.eks. Lawsonia. Det kan her have en positiv effekt på sundheden, hvorfor produktet kan blive økonomisk neutralt at anvende. I den pågældende besætning har man dog ingen sundhedsmæssige problemer og det anses derfor at tilførsel af benzoesyre vil medføre en merudgift på ca. 4 kr. pr. gris (smågris)</p> <p>Benzoesyretilsætningen vurderes til det konkrete projekt at have for lille effekt set i forhold til udgifterne der er forbundet med tilsætningen!</p>
Ændring af ventilationsafkast	<p>Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget.</p> <p>Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.</p>
Gylleforsuring	<p>Gylleforsuring er uegnet i staldanlæg, hvorfra der skal separeres og afsættes biomasse til forgasning.</p> <p>Der kan desuden være problemer med lugtgener i forbindelse med gylleforsuring. Disse forekommer oftest fra procestanken, men der kan også ske en forværring af lugtgener, hvis der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle.</p> <p>Med fokus på ejendommens interne varmebehov vil der blive brug for alternative varmekilder til produktionen, hvis man ved tilvalget af forsuring vælger køleteknikken fra.</p> <p>Forsuringen er valgt fra ud fra en samlet teknisk og økonomisk betragtning samt ønsket om at bevare muligheden for afsætning af husdyrødning til bioafgasning.</p>

2.1 Underskrift

Eigil Mølgaard Jeppesen vedrørende dispensation fra afstand til naboskel

SVINE-
RÅDGIVNING
VEST

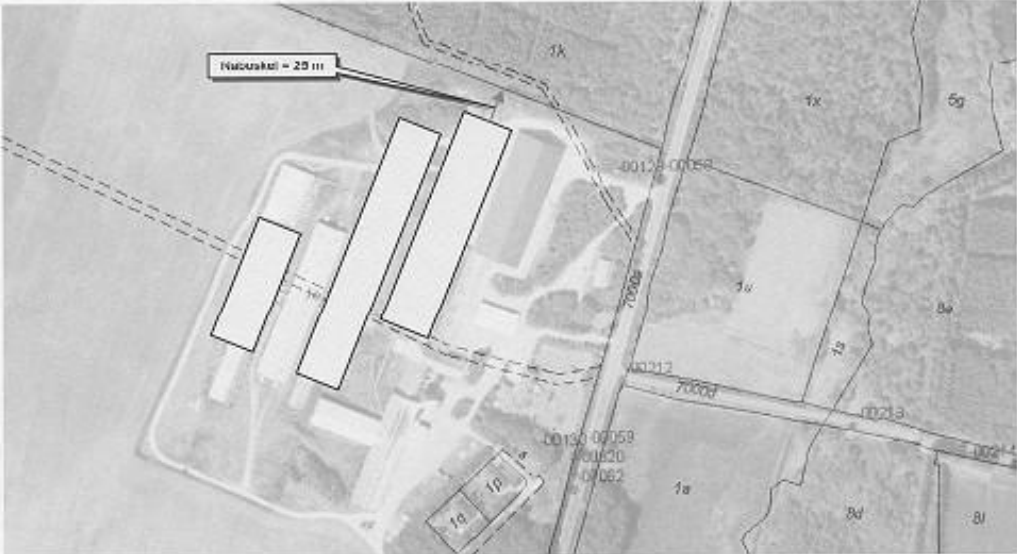
... er del af Danmarks Landbrugsrådgivning

Naboerklæring

Undertegnede erklærer hermed at være gjort bekendt med at bygherre

på ejendommen : **Brosbølgård, Vardevej 86, 6880 Tarm
matr.nr. 1o m.fl. Brosbøl, Egvad.**

søger dispensation for afstand til skel, i forbindelse med etablering af ny drægtighedsstald. Stalden placeres i en afstand af 25 m til skel.
Der foretages terrænjusteringer svarende til niveauet for eks. farestald.

Undertegnede har intet at indvende imod det beskrevne byggeri og giver herved tilladelse til, at der kan dispenseres fra afstandskravet på 30 m.

Navn :
Adresse :
Matr.nr.

Bilag 2. Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen som følge af den ansøgte ændring af husdyrbruget samt af det samlede husdyrbrug. Nedenstående belyser endvidere om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit anvendes forkortelsen "§7 i loven", hvilket henviser til §7 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.1 Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 08/07-2010 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Vardevej 86. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer. Udvidelsen ønskes foretaget i to faser, hvorfor den samlede udvidelse består af fase I og fase II. Ændringen i fase I foretages indenfor 2 år efter at godkendelsen er meddelt. Den samlede udvidelse foretages indenfor 5 år efter at godkendelsen er meddelt.

Fase I: Ændring og reduktion af husdyrbrugets dyrehold fra 1.700 årssøer, 41.500 (7,2-30 kg) smågrise samt 20.000 slagtesvin (30-102 kg) i alt 1.100 DE til 1.900 årssøer og 55.000 smågrise (7,2-32 kg) i alt 717,98 DE. Desuden foretages der mindre ændringer i den eksisterende slagtesvinestald, så den i stedet kan benyttes til søer.

Samlet udvidelse: Ændring og mindre udvidelse af husdyrbrugets dyrehold fra 1.700 årssøer, 41.500 (7,2-30 kg) smågrise samt 20.000 slagtesvin (30-102 kg) i alt 1.100 DE til 2.900 årssøer og 87.000 smågrise (7,2-32 kg) i alt 1.111 DE. Ansøger ønsker desuden at opføre en farestald på 3.100 m² heraf 500 m² foderlade, en løbeafdeling på 3.350 m², en drægtighedsstald på 6.400 m² heraf 370 m² halmlager og 500 m² foderlade, en klimastald på 4.250 m², en gyllebeholder på 6.000 m³, en betonstøbt plads på 75 m² med afløb til separator samt nye mandskabsfaciliteter ved farestalden. I forbindelse med omlægning og udvidelse af produktionen nedrives alle ejendommens eksisterende slagtesvinestalde (5.700 m²), drægtighedsstalde og ældre farestalde (5.000 m²) samt 2 gyllebeholdere á 1.400 m³.

Husdyrbruget Vardevej 86 deler ejede udbringningsarealer med husdyrbruget Østerhedevej 4. Der er som følge heraf lavet en fælles godkendelse af udbringningsarealerne. Der er i alt 163,85 ha ejede udbringningsarealer.

Hele aftalearealet på 235,5 ha ligger i nitratklasse og delvist i P-klasse og nitratfølsomt indvindingsopland. Aftalearealer tilknyttet Bjerregårdsvej 3 (15,5 ha) og Vestre Kyvlingvej 2 (12 ha) har allerede en §16-arealgodkendelse. Der udarbejdes en særskilt §16-arealgodkendelse for arealerne tilknyttet Nr. Lydumvej 110 (208 ha – Varde Kommune) i forbindelse med denne §12-miljøgodkendelse af Vardevej 86. De tre ejendomme har § 16 godkendelser, som også omfatter deres øvrige arealer, hvor de modtager fra andre leverandører.

Vardevej 86 afleverer desuden 460 DE til KomTek Miljø A/S, Drivervej 8, 6670 Holsted. Vardevej 86 har en skriftlig aftale med KomTek Miljø A/S om transport og forarbejdning samt videre afsætning af gylle fra 460 DE søer og smågrise gældende fra september 2010 (se bilag 14). Virksomheden er miljøcertificeret efter ISO 14001 og miljøgodkendt af Vejen Kommune til kompostering af affald m.m.

Derudover skal der afleveres 92,56 DE fiberfraktion fra gylleseparering til en endnu ukendt aftager. Denne aftager skal godkendes af den relevante kommune inden afsætningen påbegyndes. Modtageren skal fx være et biogasanlæg eller anden virksomhed.

2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold

2.2.1 Generelle afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt med undtagelse af afstandskrav til naboskel.

Afstandskravet om minimum 30 m til naboskel er ikke overholdt for den nye drægtighedsstald, som ønskes placeret 25 m fra naboskel. Den berørte nabo Eigil Mølgaard Jeppesen har underskrevet en naboerklæring, hvor der står, at han intet har at indvende mod byggeriet. Se punkt 2.1. Da synsindtrykket fra naboens ejendom ikke vurderes at være anderledes ved en afstand på 25 m i stedet for 30 m meddeles dispensation fra kravet om minimum 30 m til naboskel.

På kortværket er angivet to vandboringer nærmere stald end lovens 25 m, men de var sløjfet, før nuværende ejer overtog gården, (bilag 8).

Ringkøbing-Skjern Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger, der kan begrunde, at der skal stilles skærpende afstandskrav i forhold til dem, loven foreskriver i §6 og §8.

2.2.2 Beskyttelseslinjer

Hele husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszone. Hele husdyrbrugets eksisterende og nye anlæg og dele af udbringningsarealerne ligger indenfor skovbyggelinjen til Brosbøl Plantage. Ifølge Lov om Naturbeskyttelse § 17 må der ikke placeres bebyggelse og lignende indenfor 300 m fra skove. Skovbyggelinjens formål er at sikre det fri udsyn til skoven og bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugserhvervet er undtaget fra denne bestemmelse.

Idet de nye stalde, driftsbygninger og gyllebeholder alle er nødvendige for at opnå en mere optimal drift af landbrugsejendommen, gælder forbuddet mod byggeri indenfor beskyttelseslinjen ikke. Anvendelsen og dyrkningen af udbringningsarealerne indenfor skovbyggelinjen ændres ikke væsentligt. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer derfor, at denne miljøgodkendelse ikke vil være i strid med ovennævnte beskyttelseslinjer.

2.2.3 Kulturmiljø

Husdyrbrugets anlæg og marker befinder sig indenfor værdifulde kulturmiljøer udpeget på baggrund af gravhøjene, hederne og de dertil hørende statshusmandsbrug i området.

Der findes gravhøje på husdyrbrugets udbringningsarealer i området omkring husdyrbrugets anlæg (se bilag 9) og der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til §29 f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. §18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændringer i tilstanden af arealet inden for 100 m afstand fra gravhøje, medmindre Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler dispensation hertil.

På husdyrbrugets arealer findes i et markskel et beskyttet dige efter Museumloven § 29a (se bilag 9). Der gøres opmærksom på, at digerne ikke må ændres eller fjernes uden tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Det vurderes, at hvis gravhøjene og diget behandles som angivet ovenfor, vil udvidelsen af husdyrbruget ikke påvirke kulturmiljøet væsentligt.

2.2.4. Placering i landskabet

Landskabet øst (Tarm Møllebæk) og vest (Lønborg Hede) for ejendommen er i Ringkøbing Amts Regionplan 2005 kortlagt som landskabeligt interesseområde jf. bilag 9. Men husdyrbruget befinder sig udenfor denne kortlægning.

I et landskabeligt interesseområde tillægges de landskabelige værdier, der primært er de visuelle værdier, særlig stor vægt, og målsætningen er, at disse værdier skal beskyttes samt bevares. Ønsker om etablering af byggeri og tekniske anlæg, samt ændringer af arealanvendelse der kan forringe landskabets karakter skal derfor vurderes med udgangspunkt i landskabets særkende. Det betyder, at der kun gives dispensation/tilladelse til tilstandsændringer, der understøtter de landskabelige karaktertræk.

Ejendommen ligger lidt oppe i terræn i et relativt tyndt befolket område omkranset af skov og landbrugsland med læhegn. Der er desuden mange naturarealer i området. Ejendommen er delvis skjult af læhegn og skov mod nord, øst og vest, men er synlig fra Brosbølvej og dermed også for naboen i landbrugsejendommen på Brosbølvej 12.

Det nye byggeri etableres i tilknytning til det eksisterende anlæg og på samme placering som det eksisterende anlæg, da gamle staldanlæg nedrives og nye opføres jf. situationsplanerne i Bilag 4 A, 4 B og 4 C. De nye dele af gårdanlægget kommer til at fremstå ens med mørke tage og mørke elementer.

Alternative muligheder for placering af staldanlægget er overvejet men fundet problematiske i forhold til geneafstande til naboer og naturområder. Det er derfor besluttet at fastholde placeringen på ejendommen og i stedet gøre en indsats ved at gennemarbejde anlæggets udformning for her at minimere påvirkningen på omgivelserne. I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter er det ejer og rådgivers vurdering, at den valgte placering ovenpå det "gamle" gårdanlæg vil give det bedste helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen. Et stort men samlet staldanlæg, som kan placeres indenfor den eksisterende beplantning i tråd med områdets mange naturligt forekommende læhegn og plantager.

Beplantning

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfalden og skabe et harmonisk anlæg. Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Samlet landskabelig vurdering

Det er på baggrund af ovenstående og det stillede vilkår vedr. beplantning vurderet, at det nye staldbyggeri, driftsbygninger og den nye gyllebeholder hverken vil skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

2.3 Indretning og drift

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 1111 DE med mindre forskydninger i afgangsvægten for smågrisene. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at en eventuel forskydning inden for de enkelte dyretyper i henhold til vilkåret, er foreneligt med hensynet til beskyttelse af omgivelserne mod væsentlige gener fra husdyrbruget.

Den eksisterende kapitel 5 godkendelse fra 10. juli 2009 er gennemgået, og vilkårene vurderes at være anvendt som nudrift i denne § 12 godkendelse, herunder

- dyreholdets størrelse
- kvælstofudvaskning: krav max 87 kg N/ha/år, anvendt 84,5
- fosforbalance: krav på mark 21-0, marken er ikke længere forpagtet
- ammoniakfordampning: krav max 19.824 kg N/år, anvendt 19.823 kg N/år

Desuden bliver kravene om overdækning eller udtagning af gyllebeholdere fremover overholdt. Det vurderes, at godkendelsen ikke skal omfatte vilkår til gyllebeholderne på Østerhedevej 4, da dette er en anden samlet fast ejendom, og de to ejendomme godt kan adskilles forureningsmæssigt.

2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik

Formålet med Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er, at medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Forebyggelse og begrænsning af forurening skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik herunder renere teknologi, dvs., eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer. BAT er at betragte som en generel ikke stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor for såvel visse typer af eksisterende stalde samt nybyggeri/gennemgribende renoveringer. Disse grænseværdier tager udgangspunkt i, hvad der for branchen anses for økonomisk opnåeligt. Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Fase I: Ringkøbing-Skjern Kommune har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på max. 9.834 kg NH₃-N (se ansøgers redegørelse i afsnit 2.0).

Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 9.838 kg NH₃-N jf. ansøgningen, under anvendelse af nedsat råprotein i foderet til søerne.

Det beregnede emissionsniveau for ammoniak jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår er således overholdt. Foderkorrektionen sættes som vilkår for fase I.

Fase II: Ringkøbing-Skjern Kommune har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på max. 13.340 kg NH₃-N (se ansøgers redegørelse i afsnit 2.0).

Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 13.323 kg NH₃-N jf. ansøgningen, under anvendelse af gyllekøling og delvis luftrensning.

Det beregnede emissionsniveau for ammoniak jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår er således overholdt. Der stilles vilkår til virkemidlerne.

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at den generelle lovgivning i forhold til håndtering af husdyrgødning kan betragtes som værende BAT i med hensyn til nitratudvaskning i forbindelse med udbringning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Fase I: Ringkøbing-Skjern Kommune har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på max. 17.839 kg P ab lager (se afsnit 2.0).

Emissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 18.712 kg P ab lager, jf. ansøgningen.

Det beregnede emissionsniveau for fosfor i eksisterende stalde jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår er således ikke overholdt. Ansøger forklarer, at niveauet ikke kan overholdes, da man ønsker at arbejde med P-tildelingen i foderet som en parameter i smittebeskyttelsen og anmoder om dispensation fra kravet. Der henvises til dokumentation fra dyrlægen bilag 19.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at da der er tale om en forventet kortere periode på maksimalt 5 år, inden Fase II er igangsat, hvor gylleseparation vil løse problemet, og da det skønnes ikke at være proportionalt at forlange opfyldelse i eksisterende stalde med et ikke-hensigtsmæssigt virkemiddel i mellemprioriteten, fastlægges BAT-emissionsgrænseværdien til 18.712 kg P ab lager. BAT-værdien overholdes dermed. Dersom gylleseparationen ikke igangsættes, skal kravet tages op ved næste revurdering.

Fase II: Ringkøbing-Skjern Kommune har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier fastlagt et BAT emissionsniveau for bedriften på max. 27.653 kg P eller 24,9 kg P/DE ab lager (se afsnit 2.0).

Emissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 15,5 kg P/DE ab lager, jf. ansøgningen. Det beregnede emissionsniveau for fosfor jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår er således overholdt under anvendelse af separering og efterfølgende fraførsel af fiberfraktionen, som er opkoncentreret mht. fosfor. Fraførslen stilles som vilkår.

Staldindretning

1.1.1. Staldafsnit - Farestald (34) Farestalden er opført med delvist spaltegulv. Dette valg er truffet ud fra et miljø-, lugt og dyrevelfærdsmæssigt synspunkt. Der henvises til BAT-blad; Faresti med delvist spaltegulv 106.02-51.

Der er etableret højtryksskøling/overbrusning i farestalden. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruges med koldt vand vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Overbrusningen kobles sammen med styringen af ventilation, ude og indetemperatur samt evt. fugt på sektionniveau. Herudover tilpasses varigheden på bruseperioderne i kombination med intervallerne mellem 2 bruseperioder nøje efter udetemperatur/-klima.

1.1.2. Staldafsnit - Løbe- drægtighedsstalde (6,8,9,12,13,14,21,29) Alle drægtige søer opstaldes individuelt i enkeltbokse på delvis fast bund.

Stalden vil senest 2013 være taget ud af drift, grundet velfærdsmæssige krav til søernes opstaldning i løsdrift. Bygningerne 6,12,13,14,21,29 samt gyllebeholderne 1 og 2 nedrives i forbindelse med Fase II. .

1.1.3. Staldafsnit - Smågrisestalde (33) Stalden er indrettet med delvist fast gulv, der er BAT-teknologi for gulvtype i smågrisestalde.

1.1.4. Staldafsnit - Slagtesvinestalde (22,24,25) Stalden er etableret og i drift med fuldspaltegulv. Stalden bliver i forbindelse med udvidelsen taget ud af drift og vil senest 2015 være tømt for dyr.

1.1.5. Staldafsnit - Ny farestald (40) Farestalden er opført med delvist spaltegulv. Dette valg er truffet ud fra et miljø-, lugt og dyrevelfærdsmæssigt synspunkt. Der henvises til BAT-blad; Faresti med delvist spaltegulv 106.02-51.

Der er etableret højtryksskøling/overbrusning i farestalden. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruges med koldt vand vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Overbrusningen kobles sammen med styringen af ventilation, ude- og indetemperatur samt evt. fugt på sektionniveau. Herudover tilpasses varigheden på bruseperioderne i kombination med intervallerne mellem 2 bruseperioder nøje efter udetemperatur/-klima.

1.1.6. Staldafsnit - Ny drægtighedsstald (36) Stalden indrettes med delvist spaltegulv, køling af kanalbund, som er BAT for drægtighedsstalder med BAT-byggeblad 106.01-51. Der

køles under gyllekanalerne. En lavere temperatur på gylleoverfladen reducerer fordampningen af ammoniak fra stalden. Den indvundne varme genanvendes og medvirker således til at reducere energiforbruget til opvarmning.

1.1.7. Staldafsnit - Ny løbeafdeling (38) Løbeafdelingen etableres med delvist spaltegulv og gyllekøling af kanalbund.

Alle søer i denne afdeling opstaldes individuelt i enkeltbokse på delvis fast bund. Delvis fast bund er BAT for flere andre dyregrupper, blot ikke for individuelt opstaldede søer. Der køles under gyllekanalerne, en lavere temperatur på gylleoverfladen reducerer fordampningen af ammoniak fra stalden. Den indvundne varme genanvendes og medvirker således til at reducere energiforbruget til opvarmning.

1.1.8. Staldafsnit - Ny smågrisestald (41) Stalden etableres med delvist fast gulv, der er BAT-teknologi for gulvtype i smågrisestalde.

Der etableres delrensning på afkastluften fra stalden, -således skal den samlede udledning fra staldsektionen reduceres med 41 %. Dette kan opnåes som gennemsnit over året ved at rense på ca. 20% af ventilationsvolumen jvf. Miljøstyrelsens Teknologiblad.

Kommunens vurdering:

BAT-emissionsgrænsen for ammoniak er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier. Det er ejers valg at anvende det eller de virkemidler, som passer bedst ind i bedriften, for at opfylde BAT-kravet for ejendommen. Ansøger har valgt gyllekøling, kemisk rensning, overdækning af gyllebeholder og de beskrevne gulvtyper, hvorved BAT-emissionsgrænsen overholdes. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår om staldtyper.

Management

Ansøgers beskrivelse:

Danish Crowns "Code of practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion. Arbejdsrutiner i farestalden er fastlagt efter arbejdsmaualer udviklet i samarbejde med Svinerådgivning Vest og DLBR. Bedriften har grundet sin besætningsstørrelse udarbejdet smittebeskyttelsesplan for dyreholdet.

Smittebeskyttelsesplanen omfatter alle arter af husdyr på besætningsområdet og indeholde en plan for, hvilke risici der er relevante for den konkrete besætning med hensyn til forebyggelse af smitsomme husdyrsygdomme, og hvilke smitteforebyggende foranstaltninger, der skal være iværksat.

På ansøgningstidspunktet er der ansat 9 medarbejdere. Ejere deltager selv i det daglige arbejde i stald.

Markdriften varetages af maskinstation. Der er løbende rådgivningsforløb i besætningen med fokus på ansatte i relevante staldafsnit.

Derudover arrangeres kursusforløb på ejendommen, som tilpasses ejere og ansattes behov. Ejere deltager selv i ERFA gruppe.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Antallet af dyr optælles en gang årligt og indberettes til CHR-registeret. Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften (med hjælp fra Planteavlkontoret), hvori der gøres rede for handels- og husdyrgødning. Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i "Beredskabsplanen". Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov. Området omkring ejendommen rengøres efter behov. Udbringning af gylle foregår i perioden mellem kl. 07.00-22.00 Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Alle sektioner iblødsættes før vask med lavtryksvanding af sti- og gangarealer. Herefter højtryksrensens stibund, inventar og vægge mens loftet skylles ned med koldt vand. Sektionen lukkes og der tilsættes varme for udtørring af staldrummet. Når sektionen er tør desinficeres stalden forud for indsættelse af nye grise. Herved mindskes smitterisikoen. Stiarealerne rengøres i det daglige efter behov, så der ikke ligger gammel gødning på gulvet.

Der er etableret højtryksskøling/overbrusning i farestalden. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene, og fordi der bruses med koldt vand, vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Overbrusningen kobles sammen med styringen af ventilation, ude- og indetemperatur samt evt. fugt på sektionsniveau. Herudover tilpasses varigheden på bruseperioderne i kombination med intervallerne mellem 2 bruseperioder nøje efter udetemperatur/-klima.

Kommunens vurdering:

Som udgangspunkt stilles der vilkår om beredskabsplan og dokumentation af produktion og markdrift. Det vurderes på baggrund af de beskrevne tiltag, at bedriften lever op til BAT niveauet for den type bedrift.

Foder

Ansøgers beskrivelse:

Soya, mineraler, fedt, byg og hvede indkøbes til produktionen. Der anvendes vådfoder/tørfoder i stalden. Vådfoder primært til søer og tørfoder til smågrise. Søerne fodres med 2 blandinger (drægtigheds- og diegivningsfoder). Disse blandinger er næringsstoftilpasset søernes aktuelle tilstand. Dette minimerer næringsstofindholdet i gødningen. Der tilsættes enzymer til foderet i de foderblandinger, det er relevant. Enzymerne forbedrer dyrets foderudnyttelse, og derved minimeres næringsstofoverskuddet i gødningen.

Smågrisene fodres med forskellige blandinger alt efter alder. Foderet er tilpasset grisenes fysiologiske formåen og alder. Jo ældre grisen er desto færre næringsstoffer indeholder foderet. Dermed begrænses udledningen af næringsstoffer i naturen mest mulig. Der tilsættes enzymer til foderet i de foderblandinger, det er relevant. Enzymerne forbedrer dyrets foderudnyttelse, og derved minimeres næringsstofoverskuddet i gødningen.

Kommunens vurdering:

I Fase I overholdes det beregnede emissionsniveau for ammoniak jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår kun ved anvendelse af nedsat råprotein i foderet til søerne. Foderkorrektionen sættes som vilkår for fase I.

Foderet har indflydelse på udledningen af ammoniak og fosfor. Da BAT niveauerne for disse to parametre i Fase II er opfyldt med andre tiltag, vurderes det på baggrund af de beskrevne tiltag, at ejendommen lever op til BAT niveauet for denne type bedrift.

Forbrug af energi og vand

Ansøgers beskrivelse:

Drikkenipler er placeret over foderkrybben således, at vandspild opsamles i foderkrybben. Som alternativ vandforsyning opsættes vandbesparende drikkekopper, i stedet for de traditionelle drikkenipler, hvor dette er muligt.

Lovpligtig overbrusning til smågrise og drægtige søer er tids- og temperaturstyret. Stalde iblødsættes før vask, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til vask.

Den indvundne varme fra gyllekølingen genanvendes. Deraf følger et lavere olieforbrug til opvarmning.

Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i alle stalde. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.

Med MultiStep er det muligt at reducere energiforbruget – sammenlignet med et traditionelt undertrykssystem. MultiStep sikrer, at den enkelte ventilator hele tiden arbejder ved konstant hastighed uden at overbelastes. Dette har ikke alene effekt på energiforbruget men også gavnlig indflydelse på støjgenerne fra ventilationen. Der er ingen mekaniske forbindelser til udsugningsenhederne, hvilket sikrer, at systemet ikke løbende skal justeres og er mere rengøringsvenligt.

I det løbende vedligehold skiftes pærer, lysstofrør og -armaturer til mindre energikrævende typer.

Der monteres vinduer i vægge og ovenlys i tagflade for at mindske behovet for kunstigt lys i dagtimerne.

Der højtryksrenses med koldt vand.

Alle farestier er etableret med pattegrisehule og mulighed for periodisk tilsætning af ekstra varme i den enkelte sti.

Der er i det løbende vedligehold og renovering af bygningsmassen særligt fokus på de bygninger, som har det største energiforbrug. Flere af disse vil i forbindelse med denne omlægning blive fjernet og erstattet af nye bygninger.

Alle snegle til intern transport og elevatorer monteres med sensor og automatisk stop, således ingen transportører kører tomme.

Ingen transportører kan startes før, der er registreret råvarer i graven.

Kommunens vurdering:

Det er kommunens vurdering, at ejendommen skal gennemgås af en energirådgiver for at klarlægge eventuelle muligheder for at nedbringe energiforbruget. Der stilles vilkår herom. Det vurderes på baggrund af de beskrevne tiltag, at ejendommen lever op til BAT niveauet for denne type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Gyllebeholder 1(1.400 m³), Gyllebeholder 2 (1.400 m³), Gyllebeholder 4 (Østerhedevej 4)(500 m³), Gyllebeholder 5 (Østerhedevej 4)(1.280 m³),

Der er flydelag af halm på beholderen, så lugt og ammoniak fordampning begrænses.

Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog.

Beholderen kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse. Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn. Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllebeholder 3(18.900 m³)

Der er i nudriften flydelag af halm på beholderen, så lugt og ammoniak fordampning begrænses.

Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog. Beholderen overdækkes med flydedug i ansøgt drift for at mindske fordampningen af ammoniak fra beholderoverfladen. Grundet beholderens diameter er det ikke muligt at etablere teltoverdækning eller lign. fast installation på tanken.

Gyllebeholder 6 (Ny tank)(6.000 m³)

Fast overdækning.

Kommunens vurdering:

Som udgangspunkt anses husdyrgødningsbekendtgørelsen for at være BAT-niveauet.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at bedriften lever op til BAT kravet for opbevaring og behandling af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse:

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om

jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage), - udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle), - krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur (sort jord og græs indenfor bufferzoner til §7 arealer), - krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter, - krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, - og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, - krav til efterafgrøder
- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.
- Gyllen nedfældes eller slangeudlægges alt efter afgrøde. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Kommunens vurdering:

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern Kommune anser det i øvrigt for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs., eks. jordtype, struktur og hældning, samt forhold som regn, vanding og sædskifte. Der er stillet vilkår om, at udbringning af husdyrgødning ikke må foretages på frossen, vandmættet, oversvømmet, eller snedækket jord, samt forud for varsling om kraftig regn/nedbør. Vilkåret er stillet for at reducere unødigt forurening af vandmiljøet. Derudover er der stillet vilkår om, 10 meter gødsknings frie bræmmer langs hedearealet, som grænser op til mark 36-0.

Alternativer og fravalg BAT

Ansøgers fravalg er beskrevet under punkt 2.0 BAT.

Fravalget af gylleforsuring, biologisk luftrensning og benzoesyre i foderet er velbegrunderet, og teknologierne vurderes ikke at være BAT for ansøgte husdyrbrug.

Konkluderende vurdering af BAT

På baggrund af ovenstående redegørelse for BAT inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring og udbringning vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det Ringkøbing-Skjern Kommune anser som værende BAT-standard for et husdyrbrug af denne størrelse og dyresammensætning. Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

2.3.2 Håndtering af regnvand og spildevand

Tagvandet ledes via samlebrønd og dræn til en grøft, som sidenhen løber ud i Tarm Møllebæk.

På nuværende tidspunkt varetages al markdriften af maskinstationen. Ejendommen anvender derfor kun sjældent vaskepladsen til maskiner, som er placeret ved de ældre bygninger. Evt. vaskevand opsamles og ledes til særskilt beholder.

Påfyldning og rengøring af sprøjteudstyret sker på maskinstationens ejendom.

Vaske- og rengøringsvand fra produktionen samt drikkevandsspild ledes til gyllebeholder, Sanitært spildevand ledes til bundfældningstank. Afløbsforhold ses på bilag 11.

Husdyrbruget har samlet set et meget stort areal, hvorfra der afledes vand til samme vandløb. Der er derfor stillet vilkår om, at der skal etableres et forsinkelsesbassin til en midlertidig opsamling af regnvand eller faskiner, således at vandløb/grøft/dræn ikke udsættes for en voldsom spulende bevægelse ved f.eks. skybrud. Der er stillet vilkår om, at vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på vaskeplads med afløb til opsamlingslager eller alternativt ske i marken. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbruget håndtering af regnvand og spildevand, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

2.3.3 Medicin og olie

Placering af olietanke og opbevaringssteder for affald ses på bilag 12. Der er stillet vilkår om opsamling af oliespild og opbevaring af spildolie og medicin. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger.

Der gøres opmærksom på, at påfyldning og rengøring af marksprøjten til pesticider skal følge reglerne i bekendtgørelse nr. 268 af 31.3.2009.

2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald og døde dyr

Affaldsopgørelse ses på bilag 13. Der er stillet vilkår om, at håndtering og opbevaring af affald skal følge Ringkøbing-Skjern Kommunes affaldsregulativer. Det vurderes, at regulativerne giver tilstrækkelig sikkerhed for at undgå forurening af omgivelserne.

Både opbevaring og bortskaffelse af døde dyr er reguleret af bekendtgørelser, som administreres af Fødevarestyrelsen, bek. nr. 558 af 01.06.2011 og nr. 165 af 01.03.2011.

2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer eller uheld

I forbindelse med denne miljøgodkendelse udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til enhver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

2.4 Begrænsning af eventuelle gener for naboer

2.4.1 Lugt

Af ansøgningssystemet fremgår beregninger af lugtemissionen fra staldanlæggene. Lugtgeneafstandene for Fase II (afstande, hvor der kan forventes væsentlige lugtgener) er ifølge ansøgningen som følgende:

- byzone: 1.539 m
- samlet bebyggelse: 1.173 m
- enkelt bolig: 593 m

Ifølge ansøgningen er den faktuelle afstand fra staldmidten til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt mindst 1.466 m (Grønsigvej 4). Afstanden til den nærmeste samlede bebyggelse og byzone (Tarm) er hhv. ca. 2,3 km og ca. 4,8 km. Det vurderes derfor, at naboerne ikke vil blive generet af lugt fra anlægget.

Dyreholdet i Fase I vil give anledning til følgende lugtgeneafstande:

- byzone: 1005 m
- samlet bebyggelse: 748 m
- enkelt bolig: 327 m

Disse geneafstande vil også blive overholdt.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden". Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Ansøger har desuden beregnet, at lugtemissionen vil blive mindre i Fase II end den er i nudriften pga. omlægningen fra slagtesvin til smågrise.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.4.2 Støj

Støj kan forekomme fra korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen. Der er ventilationsafkast på samtlige stalde samt i udleveringsrum og foderrum.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

2.4.3 Lys

Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper. I vintermånederne er lyset i staldene tændt i 8 timer, jf. Husdyrloven.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet der er langt til naboer, og der er og bliver mere beplantning omkring ejendommen.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v.. På forlangende skal bekæmpelse af rotter eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

2.4.5 Støv

I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum. Mængderne af foder, som forarbejdes, vil være uændret eller mindre, fordi slagtesvineproduktionen indstilles. Støvgener i forbindelse med opbevaring og tørring af korn på ejendommen vil ligeledes være koncentreret til området omkring lageret.

Støvgener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke væsentligt ændret i forhold til den nuværende drift.

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

2.4.6 Trafik, til- og frakørsel

Det ansøgte projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget på 15 %. Der er tale om, at antallet af transporter af husdyrgødning og foder vil stige lidt, medens transporterne med levende dyr falder. Dette skyldes, at der nu bliver produceret smågrise i stedet for slagtesvin, og et læs kan fragte 675 smågrise ad gangen, men kun 200 slagtesvin ad gangen.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentligt forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Transport af husdyrgødning til egne marker foregår ikke gennem beboede områder, og markerne ligger højst 4 km fra ejendommen.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal jf. Færdselsloven §14 rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse kan transport af husdyrgødning foregå uden væsentlige gener for omgivelserne.

2.4.7 Egenkontrol

De egentlige egenkontrolvilkår til eftervisning af, at vilkårene overholdes, er skrevet under de pågældende vilkår.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, fosforoverskud, ammoniakemission, ammoniakdeposition samt lugtgeneafstande.

2.5 Alternative løsninger

2.5.1 Andre muligheder

Alternative muligheder for placering af staldanlægget er overvejet men fundet problematiske i forhold til geneafstande vedr. naboer og naturområder. Det er derfor besluttet at fastholde placeringen på ejendommen og i stedet gøre en indsats ved at gennemarbejde anlæggets udformning for her at minimere påvirkningen på omgivelserne.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter er det ejer og rådgivers vurdering at den valgte placering ovenpå det "gamle" gårdanlæg vil give det bedste helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen. Et stort men samlet staldanlæg, som gør det muligt at etablere en sammenhængende og skærmende beplantning i tråd med områdets mange naturligt forekommende læhegn.

Hedeselskabet vælger planter som er naturligt forekommende i området, og således sikres at beplantningen falder naturligt ind med områdets eksisterende læhegn.

2.5.2 0-alternativ

Brosbølgård har i nuværende produktion fortsat en del stipladser til drægtige søer i bokse. Disse stipladser vil senest 1. januar 2013 skulle tages ud af drift og erstattes af stiplader i løsdrift for at forbedre dyrevelfærden. Ejendommen har endvidere et renoveringsbehov i de nuværende slagtesvinepladser som er så omfattende at man har besluttet at nedlægge produktionen og fjerne bygningerne. Således er der tale om gennemgribende ændringer i staldanlægget hvorfor det er nødvendigt at overveje strategien for bedriftens udvikling.

Grundet bedriftens placering i relation til kvælstoffølsomme naturområder, er ejer meget bevidst om at en fremadrettet produktion skal udlede mindre ammoniak. Omlægningen af produktionen og nedlæggelse af slagtesvineproduktionen på ejendommen vil have en meget voldsom effekt på emissionen. Således har omlægningen fra slagtesvin til søersmågrise en effekt på ammoniakemissionen på - 5800 kg NH₃/år. Denne effekt vil ikke kunne realiseres i nudriften.

Som for ammoniakken ser man ligeledes en voldsom effekt på lugtgeneafstanden til ejendommens produktion som reduceres markant. Geneafstanden reduceres med 200-350 m i kategorierne enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Ejendommens gennemgribende ombygning vil give mærkbar effekt på ejendommens energi og ressourceforbrug. De ældre og mindre energieffektive bygninger tages ud af driften erstattes af nye som er bedre isoleret og teknisk/mekanisk etableret med strømbesparende udstyr. Eksempelvis forventes bedriftens olieforbrug til opvarmning at kunne fjernes når der etableres køling under kanalerne i flere af de nye stalde. Men også ejendommens elforbrug forventes reduceret grundet skift til mere energieffektive ventilatorer, amatører, fodringsanlæg, gyllepumper etc.

Der vil i forbindelse med omlægningen skulle etableres 17.000 kvm nye bygninger på adressen. Det bedes bemærket at samtlige 17.000 kvm kommer til at ligge indenfor samme byggefelt som bedriften har i nudriften. Således fjernes der eksisterende bygninger for at give plads til de nye og på denne måde vil anlæggets udtryk i landskabet ikke forandres.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den ændrede miljøpåvirkning som følge af ansøgte projekt ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau) vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i virksomheder såsom vognmænd, foderstoffer m.fl.. Det kunne som følge af 0-alternativ forventes, at samfundets indkomstdannelse mindskes.

2.6 Ophør

Der er stillet vilkår om, at ved ophør skal der træffes de nødvendig foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand. Der er endvidere stillet vilkår om, Kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

2.7 Natur og vand

2.7.1 International natur – beskrivelse

De internationale naturbeskyttelsesområder er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder, og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og planterarter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget deres yngle- eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Ringkøbing Fjord

Husdyrbruget og udbringningsarealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord. Størstedelen af Ringkøbing Fjord, nærmere bestemt området syd for en linje mellem Ringkøbing og Hvide Sande inkl. den yderste del af Skjern Å, er udpeget til EF-habitatområde (H61, H62), EF-fuglebeskyttelsesområde (F43) og Ramsarområde, (R2).

Området er karakteriseret af den store lavvandede brakvandsfjord og de tilhørende strandengsarealer, hvoraf nogle er græssede af kreaturer og andre ligger som urørt rørskov. På vestsiden af fjorden ligger rækken af klitter som afgrænser fjorden fra Vesterhavet. Her findes en flot mosaik af grøn og grå klit blandet med klithede og fugtige klitlavninger. Fjorden har forbindelse til Vesterhavet gennem slusen ved Hvide Sande. I den østlige del af Ringkøbing Fjord ligger den ofte oversvømmede ø, Klægbanken, der er bevokset med tagrør, samt strandsump- og strandengsplanter. På fjordens østside har Skjern Å sit udløb.

Der er knyttet en række plante og dyrearter til fjorden. Her kan nævnes bl.a. at både flod- og havlampret, maj- og stavsild samt laksen benytter fjorden i forbindelse med deres vandring til potentielle ynglelokaliteter i vandløbene. Odderen er ligeledes at finde flere steder i tilknytning til fjorden og planten vandranke findes i to kanaler, som løber ud i den sydlige ende af fjorden.

Fjorden udgør også et af landets vigtigste yngle- og rasteområder for en lang række fugle. Rørdrum og skestork yngler i rørskovsområderne og ternerne yngler på strandene og de lave øer i fjorden. Svaner, gæs og ænder bruger fjorden som rasteområde i træksæsonen. Det samme gør en række af rovfuglene, dog med undtagelse af rørhøg som yngler i områderne langs fjorden. Tipperhalvøen er landets vigtigste yngle- og rasteområde for en række truede engfugle. Således yngler en stor del af den danske bestand af alm. ryle og brushane på Tipperhalvøen.

Udpegningen som EF-habitatområde er sket på grundlag af følgende naturtyper og arter:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 62		
Naturtyper:	Flodmunding (1130) Lagune (1150) * Strandeng (1330) Førklit (2110) Hvid klit (2120) Grå/grøn klit (2130) * Klithede (2140) * Havtornklit (2160) Grårisklit (2170)	Klitlavning (2190) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Tør hede (4030) Tørvelavning 7150) Rigkær (7230)
Arter:	Havlampret (1095) Flodlampret (1099) Majsild (1102) Stavsild (1103)	Laks (1106) Odder (1355) Vandranke (1831)

Udpegningen som EF-fuglebeskyttelsesområde er sket på grundlag af følgende arter:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 43 (Y: ynglefugle, T: trækfugle)		
Fugle:	Rørdrum (A021) Y Skestork (A034) Y Knopsvane (A036) T Pibesvane (A037) T Sangsvane (A038) T Kortnæbet gås (A040) T Grågås (A043) T Brangås (A045) T Mørkbuget knortegås (A046) T Gravand (A048) T Pibeand (A050) T Krikand (A052) T Spidsand (A054) T Skeand (A056) T Hvinand (A067) T	Stor skallesluger (A070) T Havørn (A075) T Rørhøg (A081) Y Blå kærhøg (A082) T Vandrefalk (A103) T Plettet rørvagtel (A119) Y Blishøne (A125) T Klyde (A132) T/Y Almindelig ryle (A149) T/Y Brushane (A151) Y Lille kobbersnepe (A157) T Splitterne (A191) Y Fjordterne (A193) Y Havterne (AA194) Y Mosehornugle (A222) Y

Ifølge forhøringsmaterialet til "Forslag til Natura 2000 plan 2009-2015, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen" er arealreduktion eller fragmentering for rigkær og tørvelavning en trussel. Den luftbåren kvælstofdeposition overskrider den laveste ende af tålegrænsen for klitnaturtyperne tør hede og tørvelavning. Udtørring som følge af dræning og grøftning udgør især en trussel mod strandengene og de ferske enge. Næringsstofbelastning af kystlagunen Ringkøbing Fjord udgør en alvorlig trussel, og der er stadig en for stor

tilførsel af næringsalte fra oplandet. På en række lysåbne naturtyper er opvækst eller tilgroning med uønsket træer, buske og/eller invasive arter en trussel. Manglende pleje/afgræsning af arealer med strandeng eller fersk eng er et problem for en række af de ynglende fugle samt af de rastende og fouragerende trækfugle. Slusepraksis i Hvidesande har en stor indflydelse på saliniteten af fjordvandet og vandstanden i fjorden. Udover lagune naturtypen er specielt strandengene afhængige af saltvands-påvirkning, og denne naturtypes udbredelse og tilstand relaterer derfor til slusepraksis. Mange arter, især ynglefugle, stiller også specifikke krav til salinitet og vandstandsforhold. Fysisk påvirkning som følge af nuværende og tidligere regulering og vedligeholdelse betyder, at flere af de nedre dele af de mindre vandløb i området generelt er præget af fysiske dårlige forhold. Forstyrrelse i form af menneskelig aktivitet kan udgøre en trussel mod fuglene. Rovdyr i form af bl.a. ræv og mink er en trussel mod flere af de ynglende fuglearter.

Ifølge forhøringsmaterialet til "Forslag til Natura 2000 plan 2009-2015, Ringkøbing Fjord" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til at have de prognoser, der er angivet i nedenstående tabel. Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning.

Prognosen	Naturtype eller art
Gunstig eller vurderet gunstig	Odder, rørdrum, skestork, rørhøg, havørn, blå kærhøg, vandrefalk, krikand, grågås, bramgås og laks
Ugunstig eller vurderet ugunstig	Lagune (Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen), strandeng, arealer med klitnaturtyper, vandløb, tør hede, tørvelavning, rigkær, vandranke (Falen Å), plettet rørvagtel, almindelig ryle, klyde, brushane, splitterne, havterne, fjordterne, mosehornugle, knopsvane, sangsvane, pibesvane, kortnæbbet gås, mørk- buget knortegås, gravand, pibeand, spidsand, skeand, hvinand og blichøne
Ukendt	Flodmundinger, kransnålalge-sø, næringsrig sø, brunvandet sø, damflagermus, havlampret, flodlampret, stavssild, majsild, stor skallesluger og lille kobbersneppe

Lønborg Hede

Husdyrbrugets anlæg ligger 1,5 km fra habitatområdet Lønborg Hede (H 196) og mark 8-0 grænser op til heden.

Udpegningen til habitatområde er foretaget på grundlag af følgende naturtyper og art:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 196		
Naturtyper:	Revling-indlandsklit (2320)	Våd hede (4010)
	Søbred med småurter (3130)	Tør hede (4030)
	Kransnålalge-sø (3140)	Tidvis våd eng (6410)
	Brunvandet sø (3160)	Hængesæk (7140)
	Vandløb (3260)	
Arter:	Bæklampret (1096)	

Lønborg Hede er beliggende på Ølgod Bakkeø. Selve heden kan i store træk skitseres, som en højtliggende hede med hedelyng, revling og spredt klokkelyng samt en lavtliggende hede med fugtig eller vandmættet jordbund det meste af året og som har indslag af hedemose, kær, sø og å. Den våde hede domineret af klokkelyng, og andre våde hedesamfund, udgjorde tidligere en betydeligt større andel af Lønborg Hede end hvad tilfældet er nu. Tidligere arealer med våd hede har i de seneste årtier skiftet naturtype til tør hede, pilekrat og blåtopdominerede samfund. De topografiske forhold har begunstiget denne todeling af heden, idet heden indenfor kort afstand har niveauforskel på op til 10-15

meter, således at den tørre hede nærmest fremstår som et plateau. På den fugtige del af heden er der egentlige søer. Igennem en af søerne (Bredkær) løber Stygbæk å.

Lidt over halvdelen af området er fredet af Lønborg Hede fredningen, der har til formål at beskytte områdets enestående hedekærsområder med klokkelingarealer begunstiget af de specielle atlantiske klimaforhold i området samt beskytte ynglebestande af urfugl, tinksmed og stor regnsparve. Tinksmeden er dog ikke længere ynglefugl i området og urfuglen findes ikke længere i den danske natur.

De primære trusler imod områdets status er næringsstofbelastning fra luften og tilgroning med vedplanter og blåtop samt ikke-hjemmehørende arter.

Ifølge forhøringsmaterialet til "Forslag til Natura 2000 plan 2009-2015, Lønborg Hede" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til at have de prognoser, der er angivet i nedenstående tabel. Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning.

Prognosen	Naturtype eller art
Gunstig eller vurderet gunstig	Vandløb og bæklampret
Ugunstig eller vurderet ugunstig	Våd hede, tør hede og hængesæk
Ukendt	Revling-indlandsklit, tidvis våd eng, søbred med småarter, kransnålalgesø og brunvandet sø

Skjern Å

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i en afstand af mindst 6,8 km fra EF-habitatområdet Skjern Å (H61).

Udpegningen til habitatområde er foretaget på grundlag af følgende naturtyper og arter:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 61		
Naturtyper:	Søbred med småarter (3130) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Tør hede (4030)	Surt overdrev (6230) * Tidvis våd eng (6410) Hængesæk (7140) Kildevæld (7220) * Rigkær (7230) Elle- og askeskov (91E0) *
Arter:	Grøn kølleguldsmed (1037) Havlampret (1095) Bæklampret (1096) Flodlampret (1099)	Laks (1106) Damflagermus (1318) Odder (1355) Vandranke (1831)

Skjern Å ligger i en ca. 8 km bred ådal, som er blevet dannet efter sidste istid af smeltevand fra den østlige isbræ. Åen er Danmarks vandrigeste vandløb og afvander 11 % af Jylland og udmunder med delta i Ringkøbing Fjord.

På de stejle skrænter langs Skjern Å findes nogle fine forekomster af surt overdrev og tør hede. I de fugtige lavninger findes der rigkær samt elle- og askeskov. Skjern Å er et område af stor betydning på grund af forekomsten af den nationalt sjældne og globalt truede planteart vandranke, og Skjern Å-laksen der er den sidste rest af den oprindelige population.

I forbindelse med genopretningsprojektet i 1999-2002, blev der langs den nederste del af åen, skabt en del store søer i tilknytning til åen. Området er sammen med de tilknyttede mose- og engarealer et meget vigtigt område for især vandfugle. I tilknytning til de nye søer har man endvidere fundet damflagermus, som benytter området til at søge føde.

Ifølge forhøringsmaterialet til "Forslag til Natura 2000 plan 2009-2015, Skjern Å" er arealreduktion eller fragmentering for tør hede, surt overdrev, tidvis våd eng, hængesæk,

kildevæld og rigkær en trussel. Naturtypernes tilknyttede plante- og dyrearter, har derved en øget risiko for at forsvinde, fordi de beskedne arealer ikke kan opretholde så mange og så store bestande af de pågældende arter. De isolerede forekomster forringer endvidere populationernes mulighed for genudveksling, samt arternes sprednings- og etableringsmuligheder på potentielle levesteder. Den luftbårne kvælstofdeposition overskrider den laveste ende af tålegrænsen for naturtyperne søbred med smårter, kransnålalgesø, brunvandet sø, tør hede, surt overdrev, tidvis våd eng, hængesæk og rigkær. Den høje ende af tålegrænseintervallet er overskredet i elle- og askeskov, hængesæk og på dele af tør hede, surt overdrev samt på tidvis våd eng. På en række lysåbne naturtyper herunder tør hede, surt overdrev, tidvis våd eng og rigkær er tilgroning med uønsket opvækst af træer og buske en trussel. I de lysåbne kilde-, mose- og engarealer forringer tætte bestande af høje græsser og lignede levestederne for en række arter. For aske- og elleskov kan intensiv skovdrift udgøre en trussel. For laksens vedkommende er prædation fra rovfisk eller fugle et problem.

Ifølge forhøringsmaterialet til "Forslag til Natura 2000 plan 2009-2015, Skjern Å" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til at have de prognoser, der er angivet i nedenstående tabel. Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning.

Prognosen	Naturtype eller art
Gunstig eller vurderet gunstig	Grøn kølleguldsmed, odder, bæklampret, laks, vandranke (dog kun i Sydlige Parallelkanal) og vandløb.
Ugunstig eller vurderet ugunstig	De 4 søtyper, tør hede, sure overdrev, arealer med tidvis våd eng, arealer med hængesæk, rigkær, elle- og askeskov
Ukendt	Arealer med kildevæld, havlampret, flodlampret og damflagermus

2.7.2 Vandmiljøet

Kvaliteten af vandmiljøet i søer og fjorde er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer, der medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som eks. søsalat. Ved for store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetationen, som eks. ålegræs reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet. Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug kan give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten af næringsstoffer fra arealerne kan ske via udvaskning til grundvandet, som dernæst føder vandløb, søer og fjorde eller ske som overfladeafstrømning via dræn eller direkte til vandløb, søer og fjorde.

Vandløb

En del af husdyrbrugets arealer ligger ved eller i oplandet til de målsatte vandløb Styg Bæk (B3 målsat) og Tarm Møllebæk Bæk (B2 målsat). Ifølge Ringkjøbing Amts Regionplan fra 2005 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer opfyldelse af de fastsatte målsætninger i Regionplanen. Ifølge Regionplanen fra 2005 er vandløbet B-målsat.

Vandløb

Målsætninger:

B₂: B₂-målsatte vandløb er vandløb med laksefiskevand. De fysiske forhold i vandløbene er gode, men det vurderes, at der ikke findes egnede gydeforhold for laksefisk. Vandløbene fungerer som levested for især større laksefisk.

B₃: B₃-målsatte vandløb er vandløb med karpefiskevand. Vandet i vandløbene er langsomflydende og de fysiske forhold er noget forringede. Vandløbene fungerer som levested for især karpefisk.

Vandløbene opfylder kun delvist målsætningen.

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til bekendtgørelse nr. 927 fra 24.9.2009 af lov om vandløb § 69 stk. 1, gælder følgende for et af husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb (mark 8-0):

- *Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 m.*

Det betyder, at der er krav om 2 m dyrkningsfrie bræmmer langs de vandløb, der er angivet som "2 m bræmmer ved vandløb" på bilag 5. Det er ansøgers pligt at oplyse eventuel gyllemodtager om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn

Husdyrbrugets ejede/forpagtede udbringningsarealer består af i alt 163,85 ha, der er fordelt som angivet i nedenstående tabel:

Antal hektar	Jordbund	Drænet	Opland
163,85	JB1, Grovsandet jord	Ja/nej	Ringkøbing Fjord

2.7.4 Sædskitte

På alle marker er der valgt et S4 sædskitte, hvilke svarer til referencesædskittet for disse arealer.

Eftersom ansøger har valgt samme sædskitte som referencesædskittet for alle marker, er beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet foretaget på baggrund af referencesædskittet. Der er derfor ikke stillet krav til specifikke sædskitter, idet ansøger ikke har anvendt "sædskitte" som virkemiddel for at reducere udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

2.7.5 Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal i henhold til Habitatdirektivets artikel 12 indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV. For dyrearterne er der bl.a. forbud i mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rastekområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer. For planterarterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune: Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde eller opholdssted i habitater tilknyttet eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer.

Alle padder er fredede og for at tilgodese vandhullers fremtidige kvalitet som leve- og ynglested for padder, bør gødskning og sprøjtning ved vandhuller begrænses. Der bør derfor holdes en gødsknings- og sprøjtningefri zone på mindst 10 m til vandhuller. Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen registreringer af vandhuller på udbringningsarealerne.

På grundlag af den nuværende viden vurderes det, at husdyrbruget og driften af dette ikke vil medføre negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

2.7.6 Risikoarealer

Tilførslen af fosfor fra markerne til overfladevand sker hovedsagligt ved overfladisk afstrømning, udvaskning via dræn, brinkerrosion, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning. En fortsat nettotilførsel af fosfor til jorden øger risikoen for øget tilførsel af fosfor til vandmiljøet, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder som følge af den øgede akkumulering. Ved overfladiske transportprocesser tabes der også mere fosfor til vandmiljøet i takt med, at fosforindholdet i overjorden stiger. Effekten af husdyrudvidelser på fosforafstrømningen til vandområder er vanskelig at kvantificere. Analyser i det tidligere Ringkjøbing Amt viser dog en klar sammenhæng mellem fosforkoncentrationen i vandløb og husdyrtætheden. Således stiger fosforkoncentrationen og dermed transporten jo større husdyrtæthed, der er i oplandet.

Landbrugsdriften på arealer, som enten skrånede eller afvandede, bør tilrettelægges således, at fosfortilførslen til vandområderne minimeres.

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skrånede 6 grader eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

I henhold til Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK nr. 717 af 02/07/2009) må der ikke udbringes flydende husdyrgødning på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6 grader ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

På baggrund af de lovpligtige krav om bræmme fri for flydende husdyrgødning samt topografien af udbringningsarealerne er det vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udbringning af husdyrgødning i henhold til gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i vandløbene negativt.

2.7.7 Fosforbelastning til vandområde

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Risikoen for tilførsel af fosfor til vandmiljøet er bl.a. bestemt af fosforpuljen i jorden, jordtype og dræningsforhold, hvilke beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt på baggrund af. Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor jf. Miljøstyrelsens fosforkort. (På bilag 6 ses udbringningsarealerne i forhold til potentielle fosforklasser (P-klasser)).

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. De ejede og forpagtede udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på JB1 jorde og er angivet til dels drænet, dels ikke-drænet.

14,72 ha ligger i "P-klasse 2", som er drænede/grøftede lavbundsarealer ikke okkerklasse 1. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges.

De øvrige udbringningsarealer ligger i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke som udgangspunkt skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniregler generelt anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-området mod fosfortilførsel fra arealerne.

Det fosforoverskud, som samlet set kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal (jf. Vejledning fra Skov og Naturstyrelsen, 2006, Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug) knyttet sig til bedriftsniveau.

Ifølge ansøgningen for fase II tilføres der via husdyrgødningen 21,7 kg P/ha/år til arealerne, og der fraføres via afgrøderne med S4 21,1 kg P/ha/år fra arealerne. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på 0,6 kg P/ha/år. Ifølge ansøgningen overholdes husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau, idet overskuddet på bedriftsniveau er 2.435 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud. Dette niveau overholder ansøgte projekt ifølge ansøgningen ved anvendelse af virkemidlet: fraførsel af fosforholdig fiberfraktion.

I den kortvarige fase I overholdes kravene også: Tilførsel 36,3 - fraførsel 21,1 = P overskud på 15,2 kg P/ha/år, hvilket giver et overskud på 36 kg P mindre end kravet.

Særskilt vurdering af fosforbeskyttelsen/nærmere konsekvensvurdering

Ringkøbing-Skjern Kommune er ikke i besiddelse af en viden om, at arealerne eller recipienten (Ringkøbing Fjord) er mere fosforsårbare, end det der ligger til grund for Miljøstyrelsens fosforkort og husdyrlovens beskyttelsesniveauer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den generelle lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord mod en væsentlig påvirkning med fosfor fra husdyrbrugets drift.

I den konkrete sag vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at der ikke er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor, idet det og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at sikre, at husdyrbruget i sig selv samt i sammenhæng med andre projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det internationale beskyttelsesområde Ringkøbing Fjord.

2.7.8 Nitrat til overfladevand

Kvælstofafstrømningen fra marker afhænger af vandafstrømningen og dermed af nedbørsmængderne. Når der korrigeres for variationen i afstrømningen, er der sket et tydeligt fald i kvælstoftilførslen til Ringkøbing Fjord siden 1992, hvilket må tilskrives

effekten af tiltag til nedbringelse af kvælstofbelastningen fra især landbruget. Effekten af tiltagene er dog ikke større end, at de senere års generelle tendens til en stigning i nedbørsmængderne og dermed ferskvandafstrømningen delvist modvirker effekten af tiltagene til reduktion af kvælstofbelastningen.

Husdyrlovens generelle nitratbeskyttelse

I husdyrloven er beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder jf. Miljøstyrelsens Nitratklassekort. Arealer som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III" er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Alle 163,85 ha af udbringningsarealerne ligger i nitratklasse II, se bilag 7. I nitratklasse II er der som udgangspunkt krav om, at der kun må udbringes husdyrgødning svarende til 65 % af, hvad harmonireglerne tillader.

Størrelsen af det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal, der er berørt, medfører, at husdyrbruget som udgangspunkt skal reducere husdyrtrykket svarende til 65 % af fuldt husdyrtryk på de ejede og forpagtede arealer. Det reducerede husdyrtryk svarer til 0,91 DE/ha (DE_{max}) og i Fase II en udvaskning til overfladevandet (DE_{max}) på 88,60 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er imidlertid 1,4 DE/ha (DE_{reel}).

I kraft af at ansøger anvender et virkemiddel i form af 11 % ekstra efterafgrøder, vil den reelle udvaskning til overfladevandet (DE_{reel}) netop blive 88,60 kg N/ha/år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevandet er dermed overholdt ifølge beregning foretaget i ansøgningsystemet.

I den kortvarige fase I overholdes kravene også: Der ansøges om et husdyrtryk på 1,39 DE/ha. Kravet er 85,6 kg N/ha/år. Ved anvendelse af 11 % ekstra efterafgrøder bliver udvaskningen reelt 84,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand i husdyrloven er midlertidigt og er fastlagt på grundlag af fremskrivninger, der viser, at husdyrproduktionen er konstant, men samles på færre og større husdyrbrug. Beskyttelsesniveauerne er endvidere ifølge Miljøstyrelsen fastlagt ud fra vandområdernes sårbarhed samt ud fra risikoen for udvaskning af nitrat fra rodzonen til vandområdet (reduktionspotentiallet). Beskyttelsen sikrer, at i områder med et ringe eller meget ringe N-reduktionspotentialer sker der en skærpet regulering, der samlet set vil nedbringe udvaskningen til de sårbare vandområder.

Husdyrlovens fastlagte beskyttelsesniveauer udgør en grænse for, hvornår der som udgangspunkt vil ske en væsentlig virkning på miljøet, både fra ansøgte projekt i sig selv samt fra ansøgte projekt i sammenhæng med andre planer og projekter. Ifølge Miljøstyrelsen har husdyrloven med andre ord indarbejdet både væsentlighedskriterier og kumulationskriterier, så det sikres, at det kun undtagelsesvis er nødvendigt at skærpe kravene ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer for nitrat til overfladevandet.

Særskilt vurdering af nitratbeskyttelsen for overfladevand/nærmere konsekvensvurdering

Ringkøbing Fjord

Husdyrbruget har 163,85 ha udbringningsareal beliggende i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Ca. 2/3 del af oplandet til Ringkøbing Fjord er landbrugsareal, hvilket svarer til ca. 230.073 ha landbrugsareal i oplandet til Ringkøbing Fjord. Udbringningsarealet udgør ca. 0,07 % af det samlede landbrugsareal i oplandet til Ringkøbing Fjord. Den årlige tilførsel af kvælstof fra landbruget til Ringkøbing Fjord er ifølge basisanalysen "Ringkøbing Fjord" anslået til 2752 tons/år.

Ifølge ansøgningen vil der være en total (handelsgødnings- og husdyrgødningsbetinget) udvaskning til overfladevandet (DEreel) på 88,60 kg N/ha/år. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at reduktionspotentialet i området ligger i intervallet 51-75 %. Det giver en nitratudvaskning på maksimalt 43 kg N/ha/år, svarende til en samlet udvaskning på ca. 7.046 kg kvælstof/år fra arealerne.

Nitratudvaskningen fra den udbragte gødning svarer derved til 2,6 promille af den samlede landbrugsrelaterede nitratudvaskning til Ringkøbing Fjord.

Miljøstyrelsen har udarbejdet et notat (dateret d. 24. juni 2010). Det fremgår af notatet, at udbragt husdyrgødning, der bidrager med mindre end 1 % af den samlede kvælstofbelastning fra oplandet til et lukket bassin, ikke vurderes at medføre en væsentlig virkning på Natura 2000-området under forudsætning af, at dyretrykket i oplandet er uændret. Det er også en forudsætning, at der ikke er andre kilder til nitratudvaskningen end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra oplandet siden 2007.

Nyeste data fra Miljøstyrelsen (dateret d. 3. marts 2011) viser imidlertid, at i hele oplandet til Ringkøbing Fjord, og dermed indenfor kommunens grænser, er husdyrintensiteten i perioden fra 2007 til 2010 steget. Stigningen er på 2,52 % fra 233.248 DE i 2007 til 239.135 DE i 2010.

I henhold til Miljøstyrelsen digitale husdyrvejledning (24. august 2011), så kan kommunen dog som udgangspunkt se bort fra dyretrykallet, hvis udviklingen er under en 5 pct. stigning sammenlignet med 2007. Dette skyldes, at Miljøstyrelsen vurderer, at usikkerheden i CHR-dataene er på 5 -10 pct. Ydermere vurderer Miljøstyrelsen, at en stigning under 5 pct. i dyretrykket ikke er problematisk i forhold til Habitatdirektivet, da en så lille forøgelse i mængden af dyreenheder og dermed husdyrgødning til markerne ikke vil give en merbelastning i vandområdet på over 1 pct. i den periode, hvor det øgede dyretryk er til stede.

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder, som kan bidrage til en stigning i nitratudvaskningen:

- For alle dambrugene i oplandet til Ringkøbing Fjord gælder, at der ikke er givet tilladelse til merudledning af nitrat siden 90'erne.
- Data fra Naturstyrelsen over spildevandsudledningerne viser, at der siden 2007 er sket et fald på gennemsnitlig 47,99 tons i udledning af nitrat til Ringkøbing Fjord. Hvad angår spildevand fra det åbne land, så er det primært nedsivningstilladelser der gives, og kun i få tilfælde, hvor andet ikke har kunnet lade sig gøre, er der givet tilladelse til minirensningsanlæg. Derudover vil kommunen fra og med år 2011 give påbud til ejere med direkte udledning til sårbar recipient om, at de inden for en given tidsfrist skal have etableret nedsivningsanlæg. Det er derfor kommunens opfattelse, at udvaskningen af nitrat fra spildevand i det åbne land til Ringkøbing Fjord har været faldende inden for den sidste årrække og vil blive ved med at falde de kommende år.

Ansøgeren har i det konkrete projekt valgt at anvende ekstra efterafgrøder for at nedbringe udvaskningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på ovenstående grundlag, at et kvælstofbidrag i størrelsesorden 2,6 promille til Ringkøbing Fjord ikke vil påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer desuden, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, der kan begrunde en yderligere fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i husdyrloven i forhold til kvælstof, idet beskyttelsesniveauet og de stillede vilkår vurderes

tilstrækkelige til at sikre, at husdyrbruget i sig selv samt i sammenhæng med andre projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det internationale naturbeskyttelsesområde Ringkøbing Fjord. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrloven således er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord mod en væsentlig påvirkning med kvælstof fra husdyrbrugets drift.

2.7.9 Ammoniak

Generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 25 % dog med visse modifikationer jf. lovgivningen.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Husdyrbruget taber ifølge ansøgningen 992 kg N mindre end det lovpligtige krav foreskriver (i Fase I er det 155 kg mindre). Dvs. at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget er opfyldt.

Der anvendes følgende virkemidler i Fase II:

- Gyllekøling i de nye sostalde.
- Biologisk luftrensning i den ny smågrisestald
- Flydedug på gylletank nr. 3 og teltoverdækning på ny gyllebeholder nr. 6.

Gyllekøling etableres for: Ny farestald 780 kvm kumme, Ny drægtighedsstald 3265 kvm kumme og Ny løbeafdeling 1653 kvm kumme.

Der er stillet vilkår til etablering og drift af de teknologiske virkemidler ud fra Miljøstyrelsens Teknologiblade: Køling af gylle i stalde til søer og smågrise 26.01.2011 og Biologisk luftrensning 29.04.2011.

Individuelt krav til ammoniakbelastning på ammoniakfølsomme naturområder

Da den samlede emission fra anlægget i Fase II med anvendelse af diverse virkemidler er 13.323 kg N/år og i fase I er 9.838 kg N/år, vil beregningerne og vurderingerne af ammoniakdepositionen i afsnittet herunder kun blive foretaget for Fase II, da det er "worst case".

§7-naturområder

Beskyttelsen af naturområder mod ammoniakdeposition er i husdyrloven rettet mod områder, der er omfattet af lovens §7, og som betegnes som "særlige naturområder". Derudover har Ringkøbing-Skjern Kommune udpeget nogle naturområder, der også vurderes særlige ammoniakfølsomme (anden kvælstoffølsom natur), og disse skal beskyttes mod ammoniakdeposition på lige fod med § 7 naturområderne. Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Bufferzone I er inden for 0 - 300 m, og bufferzone II er inden for 300 - 1000 m, fra disse naturområder.

Er hele eller dele af husdyrbrugets anlæg placeret inden for bufferzone I kan der ikke tillades en merbelastning fra det samlede anlæg. Den tilladte merbelastning i bufferzone II afhænger af antallet af eventuelt andre husdyrbrug med husdyrproduktion større end 75 DE i samme bufferzone og nærmere end 1000 meter fra det anlæg, der miljøgodkendes.

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for bufferzone I og bufferzone II. Det nærmeste §7-område Lønborg Hede ligger ca. 1,6 km fra anlægget. Beregninger viser, at merdepositionen som følge af ansøgte projekt vil være -0,2 kg N/ha/år og den totale belastning vil være 0,4 kg N/ha/år. Den negative merdeposition skyldes, at der etableres gyllekøling i de nye sostalde og delvis luftrensning på den nye smågrisestald, samtidig med, at det samlede antal DE er omtrent uændret fra nudrift til ansøgt drift.

Der er også foretaget beregninger til to andre § 7 områder: Tingheden i en afstand af 2,2 km og Vallund Hede i en afstand af 2,9 km. Merdepositionen er 0,0 kg N/ha/år, og totaldepositionen er 0,1 kg N/ha/år på begge lokaliteter.

Ansøgte projekt overholder dermed det lovpligtige krav om maksimal merbelastning på 0,7/0,5/0,3 kg N/ha på naturområderne.

Nogle af udbringningsarealerne ligger mindre end 1000 m fra naturområder omfattet af lovens § 7. På disse udbringningsarealer skal udbringningen af flydende husdyrgødning / væskefraktion på sort jord eller græsmarker derfor i henhold til Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK nr. 1695 af 19.12.06) ske ved nedfældning. Efter 1.1.2011 gælder kravet om nedfældning (eller en tilsvarende teknik) på sort jord også for områder udenfor bufferzoner. Derudover er der stillet vilkår om, 10 meter gødsknings frie bræmmer langs §7 heden, der grænser op til mark 36-0.

Andre naturområder

Spredt om ejendommen forekommer der arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Den §3 beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud. Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før Naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992. Driften af disse arealer må ikke intensiveres i forhold til driften før 1992, hvilket bl.a. indebærer, at ferske enge og overdrev højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. På Miljøportalen (<http://www.miljoportal.dk/>) kan du se de §3 beskyttede naturområder i nærheden af din ejendom (Ringkøbing-Skjern Kommune gør dog opmærksom på, at registreringerne kun er vejledende).

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen, og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2008 beregnet til 17,1 kg N/ha/år i området omkring anlægget.

Kommunen har vurderet tilstanden og områdernes værdi som regionale og lokale naturområder i kommunens netværk af natur, samt eventuelle forekomster af fredede, rød- eller gullistede plante- eller dyrearter.

Natur i forhold til anlægget

Inden for 1000 m fra staldanlægget er der følgende registrerede naturområder omfattet af §3 i Naturbeskyttelsesloven:

Naturtype	Afstand fra anlæg	retning	N-dep beregning
Eng/mose og søer	633 m	Vest for anlægget	nej
Hede	570 m	Syd - -	nej
Eng/hede og mose	124 m	Sydøst - -	nej
Mose/hede og søer	240 m	Øst og nordøst - -	Ja*
Hede og mose	482 m	Nord - -	Ja*
	m		

*Se bilag 10 med N-dep beregninger på de 2 §3 områder

Ca. 633 meter vest for bedriften ligger et område, der er registreret som §3 eng, §3 mose og §3 søer. Målsætningen for det pågældende område er henholdsvis b-målsæt for §3 engen og c-målsæt for §3 mosen og §3 søerne. Der ikke er foretaget besigtigelse eller indsendt beregninger for det pågældende område, da området ligger inde i Brosbøl Plantage, og den fremherskende vindretning på disse kanter er vest/sydvest. Det er således vurderet at med de produktionsændringer, der sker på bedriften (meremissionen fra anlægget efter omlægningen reduceres med 6.500 kg N/år), og det faktum, at de nye bygninger bygges inden for samme byggefelt som de gamle, at udvidelsen på Brosbølgård på ingen måde vil påvirke det omtalte naturområde negativt

Ca. 570 meter syd for bedriften ligger et område, der er registreret som §3 hede. Målsætningen for heden er c-målsæt. Det er ud fra besigtigelse af området blevet vurderet, at der ikke er grundlag for, at bede om beregninger til den pågældende hede. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer således, at med de produktionsændringer, der sker på bedriften (meremissionen fra anlægget efter omlægningen reduceres med 6.500 kg N/år), og det faktum, at de nye bygninger bygges inden for samme byggefelt som de gamle, at udvidelsen på Brosbølgård på ingen måde vil påvirke det omtalte naturområde negativt

Ca. 124 meter sydøst for bedriften ligger et område, der er registreret som §3 eng, §3 mose og §3 hede. Målsætningen for alle naturtyperne i det pågældende område er c-målsæt. Det er ud fra besigtigelse af området blevet vurderet, at der ikke er grundlag for, at bede om beregninger. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer således, at med de produktionsændringer (meremissionen fra anlægget efter omlægningen reduceres med 6.500 kg N/år), der sker på bedriften, og det faktum, at de nye bygninger bygges inden for det samme byggefelt som de gamle, at udvidelsen på Brosbølgård på ingen måde vil påvirke det omtalte naturområde negativt

Ca. 240 meter øst/nordøst for bedriften ligger et område, der er registreret som §3 mose, §3 hede og §3 søer. Målsætningen for det pågældende område er henholdsvis a-målsætning og c-målsætning. Der er foretaget besigtigelse af området den 23. juni 2009, hvor der blev fundet følgende arter: plettet gøgeurt, hedelyng, klokkelyng, tormentil, angelik, bølget bunke, kær-tidsel, guldblomme, hvid anemone, revling, hvid snerre, fløjsgræs, bukkeblad, kær-svovlrod, blåtop, tyttebær, mosebølle, smalbladet kæruld, sphagnum sp., rødknæ, smalbladet mangeløv. Efter besigtigelsen blev en del af området opgraderet fra b-målsat til a-målsat og konklusionen blev, at heden har en fin hedevegetation, som bør ydes beskyttelse, og belastningen ved kommende udvidelser ikke bør overskride 0.7 kg N/ha/år i merdeposition. Der er i forbindelse med denne udvidelse lavet beregninger til et af kommunen valgte punkter nordøst for ejendommen. Beregningerne viser, at efter udvidelsen vil der være en merdeposition i det angivende punkt på -1,4 kg N/ha/år og totale belastning vil være på 3,6 kg N/ha/år. Den negative merdeposition skyldes, at der etableres gyllekøling i de nye sostalde og delvis luftrensning på den nye smågrisestald, samtidig med, at det samlede antal DE omtrent er uændret fra nudrift til ansøgt drift. Det er således Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering at, at omlægningen på Brosbølgård kun kan være til gavn for det omtalte naturområde.

Ca. 482 meter nord for bedriften ligger et område, der er registreret som §3 mose og §3 hede. Det pågældende område er a-målsat. Der er foretaget besigtigelse af området den 23. juni 2009, hvor der blev fundet følgende arter: vintergrøn sp., kødfarvet gøgeurt, plettet gøgeurt, sphagnum sp., benbræk, tranebær, vibefedt, rundbladet soldug, smalbladet kæruld, alm. star, næb-star, dværg-star, hirse-star, toradet star, tue-kogleaks, knop-siv, klokkelyng, pors, mosebølle, tyttebær, hedelyng, blåtop, tormentil, smalbladet mangeløv, kragefod, angelik, alm. kongepen, fløjsgræs, tagrør, pil sp., birk, bjerg-fyr, hvidtjørn. Efter besigtigelsen blev området opgraderet fra b til a-målsat og konklusionen blev, at heden nord for ejendommen rummer en fin hedemose med betydelige forekomster af karakteristiske hedemoseplanter. Hedemosen er med sin vegetation en særlig kvælstoffølsom naturtype, som ikke tåler kvælstof-bidrag. Tålegrænsen for området ligger på 10-20 kg N/ha/år, og baggrundsbelastningen er registreret til 17,1 kg N/ha/år.

Naturarealet er af sådan en fin kvalitet, at ved kommende udvidelser bør merdepositionen ikke overskride 0,7 kg N/ha/år. Der er i forbindelse med denne udvidelse lavet beregninger til et af kommunen valgte punkter i området. Beregningerne viser, at efter udvidelsen vil merdepositionen i det angivende punkt være - 0,7 kg N/ha/år og totale belastning 2,2 kg N/ha/år. Den negative merdeposition skyldes, at der etableres gyllekøling i de nye sostalde og delvis luftrensning på den nye smågrisestald, samtidig med, at det samlede antal DE omtrent er uændret fra nudrift til ansøgt drift. Det er således Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering at, at omlægningen på Brosbølgård kun kan være til gavn for det omtalte naturområde.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Lønborg Hede, som også er registreret som et §7 naturområde og beskrevet under dette. Jf. beregninger så vil merdepositionen som følge af ansøgte projekt blive på -0,2 kg N/ha/år og den totale belastning 0,4 kg N/ha/år. Den negative merdeposition skyldes, at der etableres gyllekøling i de nye sostalde og delvis luftrensning på den nye smågrisestald, samtidig med, at det samlede antal DE er omtrent uændret fra nudrift til ansøgt drift.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering at, at omlægningen på Brosbølgård på ingen måde vil påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde er Lønborg Hede negativt og, at der ikke er andre internationale naturbeskyttelsesområder, der ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de øvrige internationale naturbeskyttelsesområder og den negative merdeposition.

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er registreret som beskyttede naturtyper.

2 af udbringningsarealerne grænser op til §3 beskyttede naturområder (se bilag 5). Der er tale om §3 hede, eng, mose, og søer. Ingen af udbringningsarealerne skrånere mere end 6 grader ned mod §3 beskyttet natur.

Langs området, der er udlagt som §3 eng, mose og søer løber der et beplantningsbælte på ca. 17 meter i bredden. Læhegnet er dog ikke videreført langs hele marken, men Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer ikke, at der er grundlag for at stille yderligere vilkår end de generelle retningslinjer til markdriften på det pågældende areal. Langs §3 heden, som også er registreret som §7 område i henhold til husdyrloven, er der stillet vilkår om en 10 meter gødsknings fri bræmme (mark 36-0) ud over de generelle regler. Dette vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune er tilstrækkelig til at beskytte heden mod ammoniak deposition i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

På baggrund af ansøgningen og oplysninger fra ansøger vurderes det, at driften af udbringningsarealerne ikke ændres væsentligt i forhold til den hidtidige drift. Markdrift i form af omlægning, gødskning, sprøjtning og andre jordbrugsaktiviteter vurderes ikke med de stillede vilkår at give anledning til væsentlig merbelastning af områdets beskyttede naturområder.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ansøgningen, vilkår i miljøgodkendelsen samt udmeldinger fra Miljøstyrelsen, at de lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt og, at tilstanden af naturområderne omkring husdyrbrugets udbringningsarealer ikke vil ændres væsentligt som følge af ansøgte projekt.

Samlet vurdering

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) har rådgivet om det faglige grundlag til fastsættelsen af beskyttelsesniveauet for ammoniak i husdyrlovgivningen. Det er således ifølge Miljøstyrelsen kun helt undtagelsesvist nødvendigt at stille yderligere, skærpede krav i forhold til ammoniak. Miljøministeriet har endvidere oplyst i brev af 6. juli 2009, at for så vidt hvad angår kumulation, er det håndteret, dels ved at grænsen for merbelastning med

ammoniak skærpes markant, hvis der er flere husdyrbrug med produktion større end 75 DE i nærheden af det husdyrbrug, der miljøgodkendes samt dels ved det generelle ammoniakreduktionskrav gældende for alle større husdyrbrug der miljøgodkendes. I miljøgodkendelser der gives til større husdyrbrug stilles der ammoniakrelaterede BAT vilkår (både for den nye del af anlægget samt for den eksisterende del af anlægget). På sigt vil udstedelsen af miljøgodkendelser til landets større husdyrbrug på baggrund af de generelle reduktionskrav og de ammoniakrelaterede vilkår bidrage til at nedbringe ammoniakbelastningen, hvorved baggrundsbelastningen vil falde.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en yderligere/nyere viden end den der ligger til grund for gældende lovgivning, udmeldinger fra Miljøstyrelsen og de stillede vilkår i miljøgodkendelsen.

Kommunen vurderer, at hvis husdyrbruget drives som angivet i ansøgningen, efter gældende lovgivning samt efter miljøgodkendelsens vilkår, vil husdyrbruget ikke medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af beskyttede naturområder, plantearter eller dyrearter.

Det er dermed Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en yderligere skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrloven. Vurderingen tager udgangspunkt i naturtypernes tålegrænser, merbelastnings og totalbelastnings størrelse, kommunens forpligtigelse til at sikre naturtyper og arter der er beskyttet af Habitatdirektiverne, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-områderne, kommunens forpligtigelser til at sikre naturtyper der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, kommunens målsætninger og prioriteringer på naturområdet.

2.7.10 Grundvand

90 ha af udbringningsarealerne ligger i område med særlige drikkevandsinteresser, og de øvrige 74 ha blot med drikkevandsinteresser.

Ved boringer: På husdyrbrugets arealer ligger der ifølge kortet drikkevands- eller markvandingsboringer i kanten ved nogle af markerne. Der er forevist to fungerende tilladelser til indvinding af markvand. Ved boringer, jf. § 8 stk. 4 i Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, skal der holdes et fredningsbælte omkring borestedet på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer. Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og dyrkningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er i husdyrloven rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Ifølge ansøgningen ligger 80,5 ha af husdyrbrugets ejede/forpagtede udbringningsarealer i nitratfølsomme indvindingsområder (se bilag 8). Husdyrbruget er derfor omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen fra rodzonen. På arealer i nitratfølsomt indvindingsområde, hvor udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat/l, må der ikke ske en merbelastning med nitrat. I projektet er udvaskningen umiddelbart 65 mg nitrat/liter.

Ifølge ansøgningen skal der anvendes projektilpasning i form af 11 % ekstra efterafgrøder, hvilke skal regnes udover Plantedirektoratets krav og på hele efterafgrødegrundlaget.

Beregningerne i ansøgningen viser herefter, at nitratudvaskningen ved anvendelse af projektilpasningen vil være 62 mg nitrat/l på alle ejede/forpagtede udbringningsarealer i det nitratfølsomme indvindingsområde, og merbelastningen bliver – 3 mg nitrat/l. Beskyttelsesniveauet for det nitratfølsomme indvindingsområde er således overholdt ved anvendelse af projektilpasning.

På udbringningsarealerne uden for nitratfølsomme indvindingsområder er beskyttelsesniveauet for nitratudvaskningen til grundvandet harmonikravet, hvilket ifølge ansøgningen er overholdt.

Da beskyttelsesniveauerne er overholdt, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

2.7.11 Nationalpark Skjern Å

Dele af mark 1-0 og 8-0 ligger indenfor det foreslåede nationalparkområde Skjern Å. Af Lov om nationalparker (Lov nr. 533 af 06/06/2007) fremgår det, at der ikke er yderligere restriktioner inden for den foreslåede nationalpark. Det er derfor de samme krav og lovgivninger, der gør sig gældende inden for som uden for nationalparkområdet, hvilke vurderes at være tilstrækkelige til at beskytte området mod væsentlige virkninger fra husdyrbruget.

2.8 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt.

2.9 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- udvidelse af dyreholdet samt opførelse af staldbygninger og gyllebeholder kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, §7 beskyttede naturområder, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Ringkøbing Fjord og Lønborg Hede), grundvand herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endvidere er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af §3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning. Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af. Endelig er det vurderet, at ansøgte projekt ikke medfører væsentlige virkninger på det forslåede nationalparkområde Skjern Å.

- der anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3. Kommentarer til miljøgodkendelsen:

Beredskabsplan

Beredskabsplanen /driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 μ Pa).

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 4 A: Bygningsbeskrivelse

Bygningsbeskrivelse

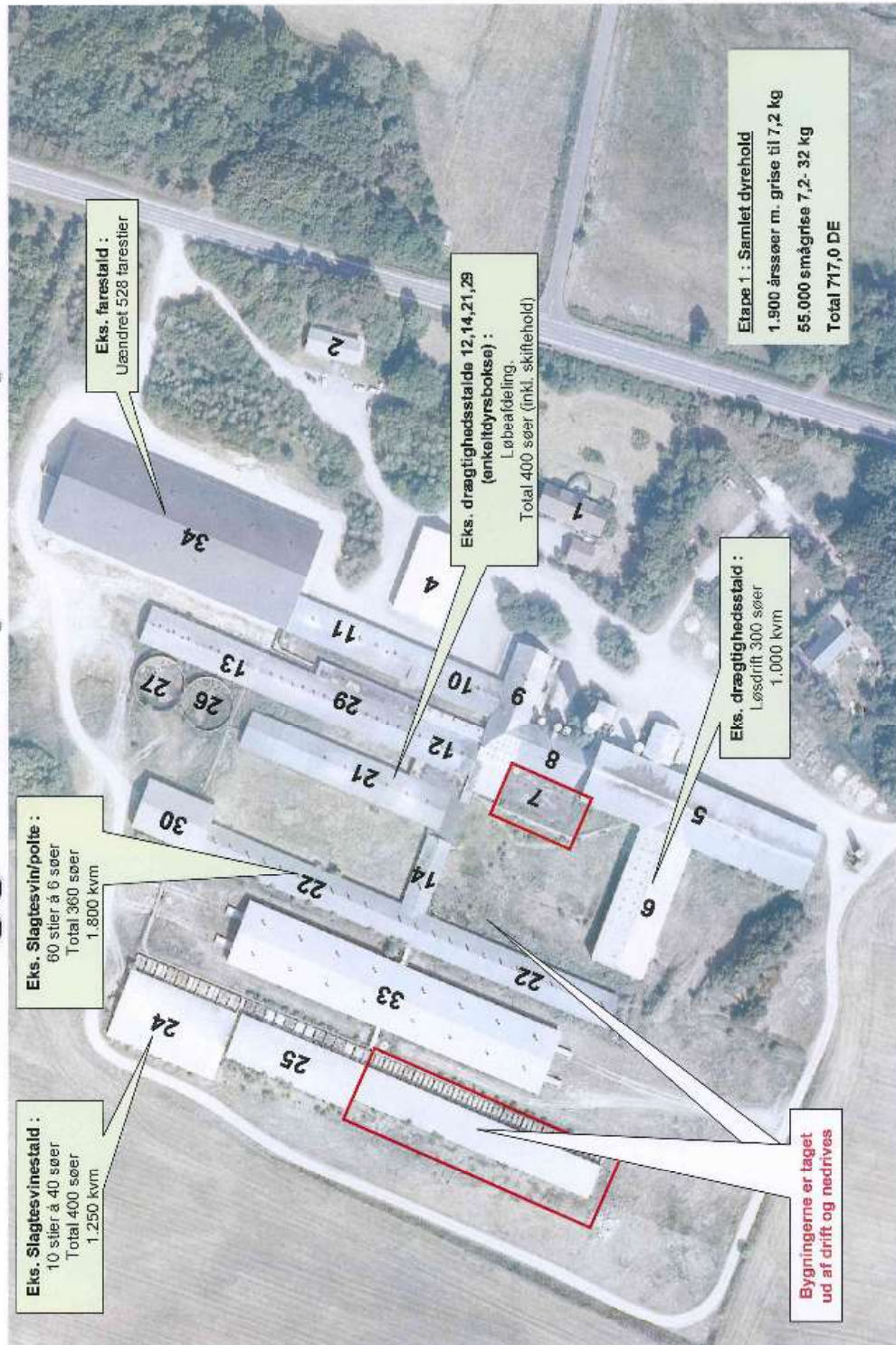
Stald nr	Stald navn	Arvebetæle Nudrift	Ansøgt	Farve på vægge	Farve på tag	Hældning på tag	Højde på kip	Udmøntnings- system	Ventilation type/ant. Afløst	Kapacitet m ³ /time
1	Stuehus	Stuehus	Stuehus	Røde mursten	Brun	15	7,3	Søpik tank		
2	Mediastald	Mediastald	Mediastald	Gul	Sort	18	4,2	Søpik tank		
4	Maskinhus	Maskinhus	Maskinhus	Røde mursten	Hvidt	18	6,7			
5	Foderstald	Foderstald	Foderstald	Blå stålplader	Hvidt	20	7,2			
6	Drægtighedsstald	Drægtighedsstald	Drægtighedsstald	Blå stålplader	Hvidt	20	7,2	Skræbentag	Vesventilatorer 2	5.250
7	Ungestald	Ungestald	Ungestald	Røde mursten	Sort	0	3	Gyllekamler		
8	Ønestald	Ønestald	Ønestald	Røde mursten	Sort	15	8	Gyllekamler	1	2.000
	Sygeslår, lab., kontor, lodrum, drægtighedsstald									
9	Drægtighedsstald m.m.									
10	Gammel farestald	Tom	Taget ud af drift	Røde mursten	Sort	15	8	Gyllekamler		
11	Gammel farestald	Foderbuffer til klimastald	Taget ud af drift	Røde mursten	Hvidt	15	4,5	Gyllekamler	3	20.000
12	Lebestald	Lebe drægtighedsstald	Taget ud af drift	Røde mursten	Hvidt	15	4,5	Gyllekamler		
13	Drægtighedsstald	Lebe drægtighedsstald	Taget ud af drift	Røde mursten	Hvidt	15	5	Gyllekamler	2	7.400
14	Drægtighedsstald	Drægtighedsstald	Taget ud af drift	Røde mursten	Hvidt	15	5	Gyllekamler	2	13.600
17	Gæstestald	Gæstestald	Gæstestald	Blå stålplader	Hvidt	0	3	Gyllekamler	2	17.700
21	Drægtighedsstald	Lebe drægtighedsstald	Taget ud af drift	Røde mursten	Hvidt	15	5		6	43.800
22	Slagtesvinestald	Slagtesvinestald	Taget ud af drift	Røde mursten	Hvidt	15	4		12	208.200
24	Slagtesvinestald	Slagtesvinestald	Taget ud af drift	Hvide elementer	Hvidt	3	5		10	130.000
25	Slagtesvinestald	Slagtesvinestald	Taget ud af drift	Hvide elementer	Hvidt	3	5		Naturlig	
26	Gyllebeholder 1	Gyllebeholdning	Taget ud af drift	Beton						
27	Gyllebeholder 2	Gyllebeholdning	Taget ud af drift	Beton						
28	Gyllebeholder 3 i mark	Gyllebeholdning	Taget ud af drift	Beton						
29	Drægtighedsstald	Lebe drægtighedsstald	Taget ud af drift	Røde mursten	Hvidt	15	5	Gyllekamler	4	19.600
30	Udlevering rampe	Udlevering rampe	Taget ud af drift	Blå stålplader	Hvidt	18	6			
33	Klimastald	Klimastald	Klimastald	Hvide elementer	Hvidt			Gyllekamler	18	288.000
34	Farestald	Farestald	Farestald	Røde elementer	Sort			Gyllekamler	12	132.000
35	Foderum/sækkelar	Ekisterer ikke i nu drift	Foderum	Røde elementer	Sort			Gyllekamler	10	162.000
36	Drægtighedsstald	Ekisterer ikke i nu drift	Drægtighedsstald	Røde elementer	Sort					
37	Halmopbevaring	Ekisterer ikke i nu drift	Halmopbevaring	Røde elementer	Sort					
38	Lebe/kontrol stald	Ekisterer ikke i nu drift	Lebe/kontrol stald	Røde elementer	Sort					
39	Foderum/sækkelar	Ekisterer ikke i nu drift	Foderum/sækkelar	Røde elementer	Sort					
40	Farestald	Ekisterer ikke i nu drift	Farestald	Røde elementer	Sort					
41	Klimastald	Ekisterer ikke i nu drift	Klimastald	Røde elementer	Sort			Gyllekamler	12	96.000
42	Udlevering rampe	Ekisterer ikke i nu drift	Udlevering rampe	Røde elementer	Sort			Gyllekamler	30	448.000
43	Service rum	Ekisterer ikke i nu drift	Service rum	Røde elementer	Sort					
44	Gyllebeholder	Ekisterer ikke i nu drift	Gyllebeholder	Beton						
	Teknikhus til separation anlæg		Teknikhus til separation anlæg	Røde elementer	Sort					
45		Ekisterer ikke i nu drift	Ekisterer ikke i nu drift	Røde elementer	Sort					

Bilag 4 B: Situationsplan fase I

Svinerådgivning Vest

Brosbølgaard Beliggenhedsplan etape 1

Bilag 4 C: Situationsplan fase II

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: Vardevej 86

Vor ref.: 102827

Filnavn: bilag5_natur.wor

Udført af: RPBA

Dato: Juli 2011

Signaturforklaring:

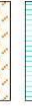
- Beskyttet hede/over
- Beskyttet højmosse
- Beskyttet lobeliesø
- Bufferzone I
- Bufferzone II

 Værdifuld paddeløk.

 Spredningskorridorer

 2-meter bræmmer

 Besk. vandløb

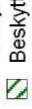
 EF habitatområde

 EF fuglebeskyttelses-
område

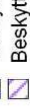
 Ramsarområde

 Beskyttede naturtyper : Eng

 Beskyttede naturtyper : Hede

 Beskyttede naturtyper : Mose

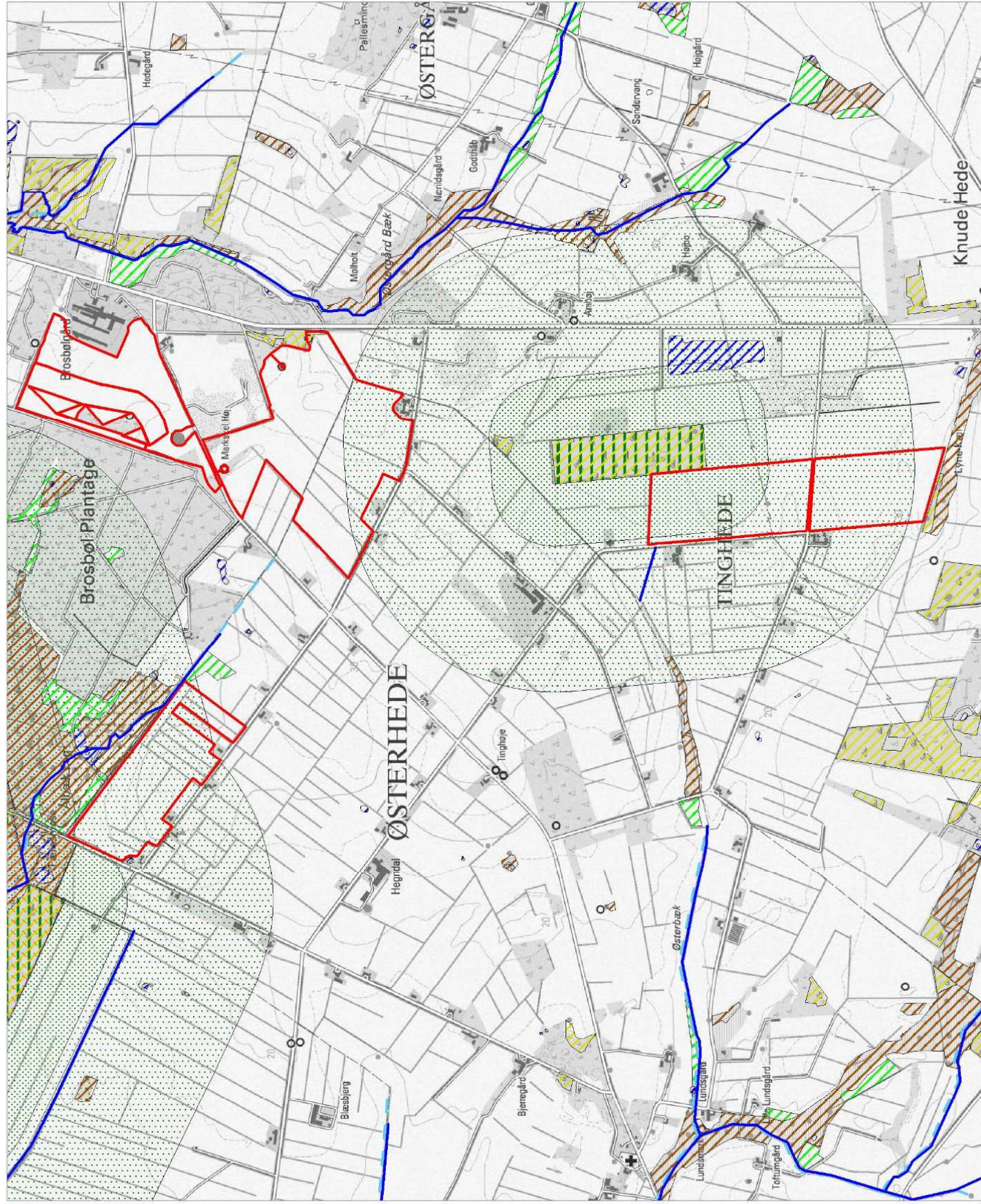
 Beskyttede naturtyper : Overdrev

 Beskyttede naturtyper : Sø

 Beskyttede naturtyper : Strandeng

Malforhold (A4): 1:25.000

Bilag 5: Natur

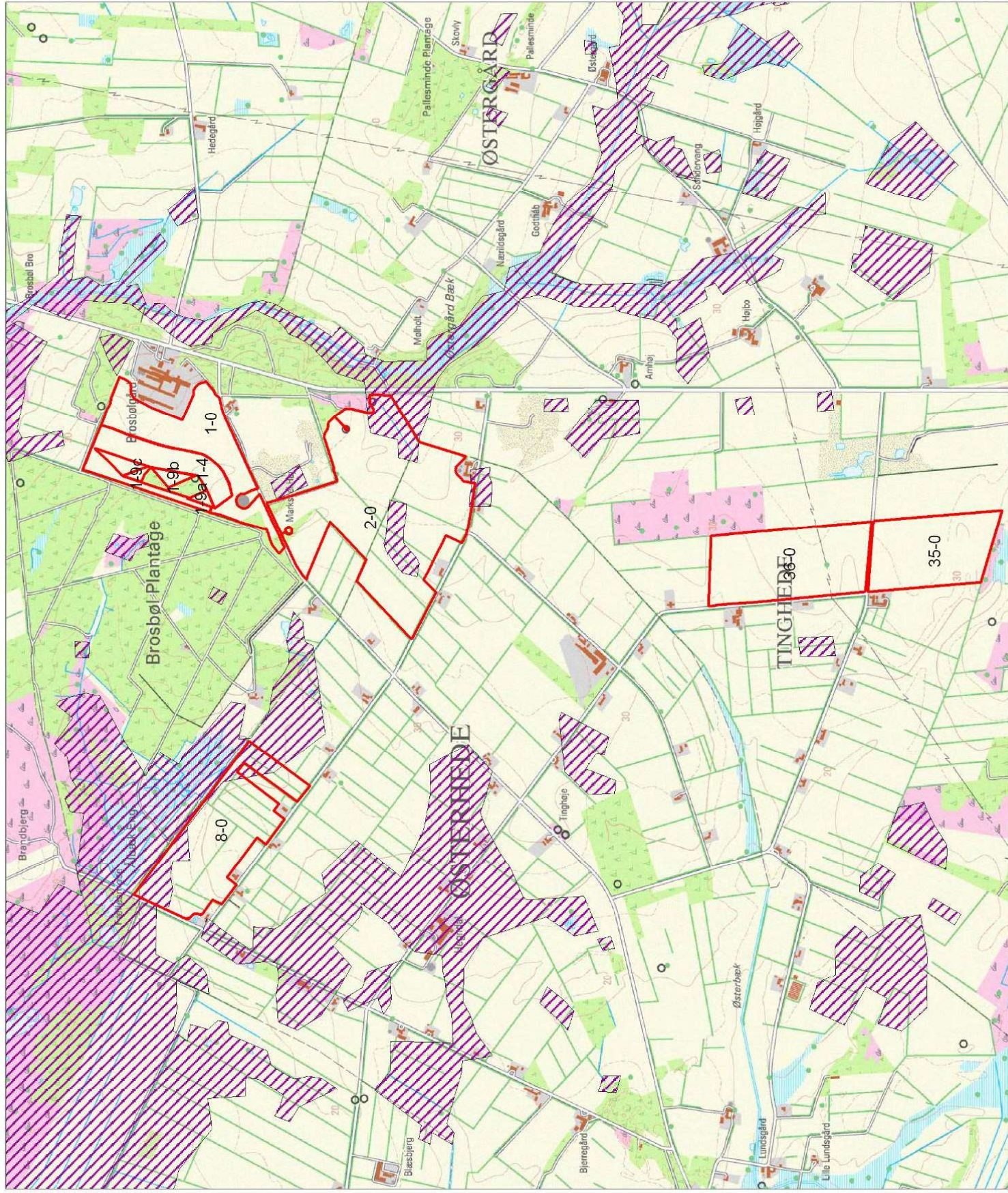
Titel: Miljøgodkendelse
Adresse: Vardevej 86
Vor ref.: 102827
Filnavn: bilag6_fosfor.wor
Udført af: RPB
Dato: Juli 2011

Signaturforklaring:

- Fosforklasse II
- Fosforklasse I og III
- Hældning:
 - 6 grader
 - 12 grader
- Kommunegrænse

Målforskel (A4): 1:25.000

Bilag 6: Fosfor

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: Vardevej 86
Vor ref.: 102827
Filnavn: bilag7_nitrat.wor
Udført af: RPBA
Dato: Juli 2011

Signaturforklaring:

- Nitratklasse I
- Nitratklasse II
- Nitratklasse III

Arealer

Målforshold (A4): 1:25.000

Bilag 7: Nitratklasser

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: Vardevej 86

Vor ref.: 102827

Filnavn: bilag9_kultur.wor

Udført af: RPBA

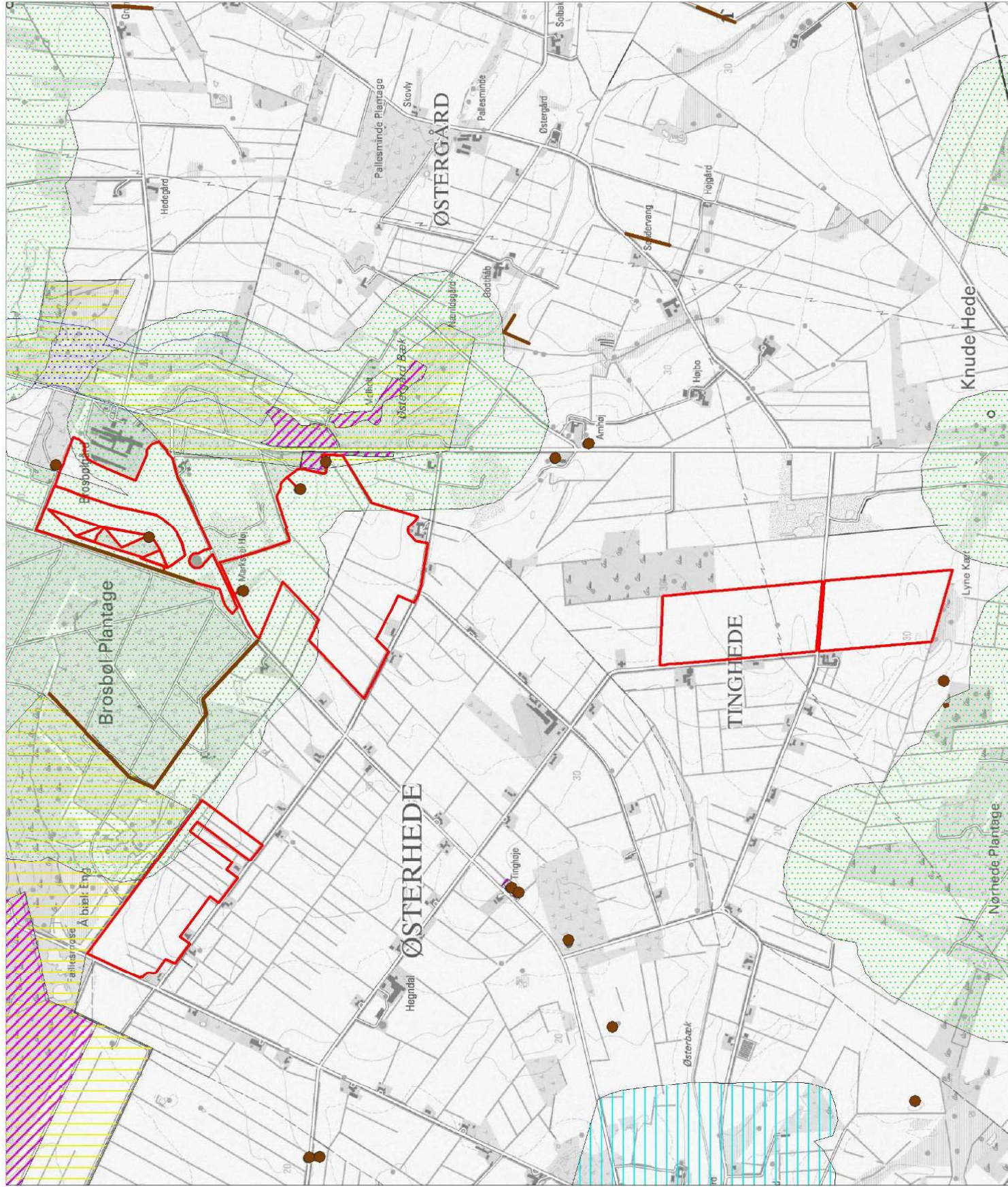
Dato: Juli 2011

Signaturforklaring:

	Særligt værdifulde kulturmiljøer
	Besk. sten- og jorddiger
	Landskabsområde
	Søbeskyttelseslinie
	Kirkebyggelinier
	Fredede områder
	Skovbyggelinier
	A-beskyttelseslinier
	Kirkezone 1
	Kirkezone 2
	Kirkezone 3
	Fredede fortidsminder

Målfors hold (A4): 1:25.000

Bilag 9: Kulturmiljø og beskyttelseslinier

Bilag 10: NH₃ depositionsberegninger

RKSK-Kommune

- en del af Dansk Landbrugsrådgivning

E-mail: lbw@srvest.dk

Herning d. 28-03-11

Beregninger af NH₃ dep. i §3 og §7 naturområder udpeget af RKSK-kommune på ejendommen Vardevej 86, 6880 Tarm.

Nord-vestlige naturpunkt (§7 hede – Lønborg Hede)

Det udpegede naturpunkt ligger NV for ejendommen i en afstand af 1600 m.

"Merafsætningen" i det nordlige naturpunkt er -193 gram N/ha/år.
Der afsættes i alt 374 gram N/ha/år i naturpunktet.

Alle naturlinjer er sat til 6 m, -dette begrundes i ejendommens placering meget højt i terræn. Oplandet til naturpunktet inddateret som skov idet der for ca. 50 % af oplandsområdet er tale om plantage. Selve naturpunktet inddateres som blandet natur med middelhøj bevoksning.

Sydlig naturpunkt (§7 hede –Tinghede)

Det udpegede naturpunkt ligger SV for ejendommen i en afstand af ca. 2200 m.

"Merafsætningen" i det sydlige naturpunkt er -32 gram N/ha/år.
Der afsættes i alt 73,4 gram N/ha/år i naturpunktet.

Alle naturlinjer er sat til 6 m, -dette begrundes i ejendommens placering meget højt i terræn. Oplandet til naturpunktet inddateret som landbrugsland med få læhegn. Selve naturpunktet inddateres som blandet natur med middelhøj bevoksning.

Syd-østlige naturpunkt (§7 hede –Vallund Hede)

Det udpegede naturpunkt ligger SØ for ejendommen i en afstand af 2900 m.

Merafsætningen, ved "udvidelsen", i det syd-østlige naturpunkt er – 48,0 gram N/Ha/år. Der afsættes i alt 94,6 gram N/ha/år i naturpunktet.

Alle naturlinjer er sat til 6 m, -dette begrundes i ejendommens placering meget højt i terræn. Oplandet til naturpunktet inddateret som landbrugsland med få læhegn. Selve naturpunktet inddateres som blandet natur med middelhøj bevoksning.

Nordlige naturpunkt (§3 B-målsat ådalsstrækning)

Det udpegede naturpunkt ligger N for ejendommen i en afstand af ca. 670 m.

Merafsætningen, ved "udvidelsen", i det nordlige naturpunkt er – 736,6 gram N/Ha/år. Der afsættes i alt 2,17 kg N/ha/år i naturpunktet.

Alle naturlinjer er sat til 6 m, -dette begrundes i ejendommens placering meget højt i terræn. Oplandet til naturpunktet inddateret som skov idet der for ca. 50 % af oplandsområdet er tale om plantage. Selve naturpunktet inddateres som blandet natur med lav bevoksning.

Nord-østlige naturpunkt (§3 B-målsat ådalsstrækning)

Det udpegede naturpunkt ligger N for ejendommen i en afstand af ca. 550 m.

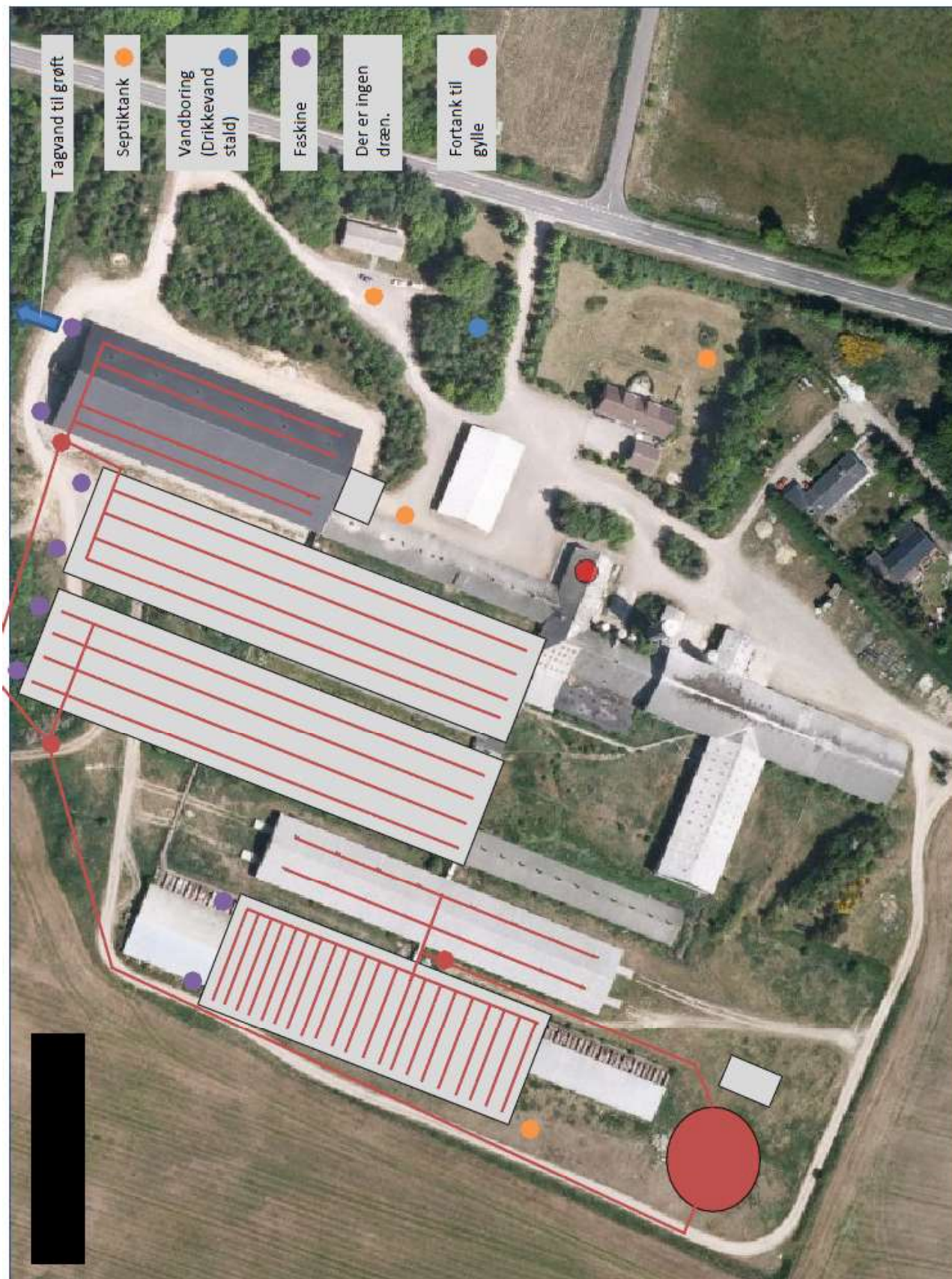
Merafsætningen, i det nordøstlige naturpunkt, er -1,42 kg N/ha/år.
Der afsættes i alt 3,55 kg N/ha i naturpunktet.

Alle naturlinjer er sat til 6 m, -dette begrundes i ejendommens placering meget højt i terræn. Oplandet til naturpunktet inddateret som skov idet der for ca. 50 % af oplandsområdet er tale om plantage. Selve naturpunktet inddateres som blandet natur med lav bevoksning.

Med venlig hilsen

Heidi B. Wentzlau
Svinerådgivning Vest

Bilag 11: Afløbsforhold

Bilag 12: Olietanke og affaldsopbevaring

Bilag 13: Affaldsopgørelse

Miljøgodkendelse vedr. ejendommen
Vardevej 86 / Brosbølgård

Bilag vedr. affald

Affaldsopgørelse.

Tablet for fast affald

ISAG kode	Affalds type	Mængder Før/efter	Opbevaring	Bortskaffelses metode
19.00	Forbrændingseget	5 tons/8 tons	Lukket container v. vaskeplads	Tømmes af vognmand på ESØ
	Bigbæge	500 kg/1.000 kg	Container i lade	Tømmes af vognmand på ESØ
50.00	Papir/pap	IKKE SÆRSKILT		
51.00	Glas (Ikke tomme medicinflasker)	25 kg/25 kg	I maskinhus	Afliveres på genbrugsplads
52.00	Plast	300 kg/500 kg	Plastlunke: I stalden Andet: I maskinhus	Afliveres på ESØ
52.00	Heraf PVC	100 kg/100 kg	Maskinhus	Afliveres på genbrugsplads
	Lystofrør	200 stk./400 stk.	Maskinhus og stald	Afliveres på genbrugsplads
	Batterier	60 stk./60 stk.	Maskinhus og stald	Afliveres på genbrugsplads
	Varmepærer	300 stk./500 stk.	I stalden	Afliveres på genbrugsplads

Tablet for olie- og kemikalier

EAK Kode	Affalds type	Mængde Før/efter	Opbevaring	Bortskaffelses metode
13 02 03 00	Spildolie	10 liter/25 liter	Tromle i maskinhus	Afliveres på genbrugsplads
18 02 01 00	Kanyler	3 kg/5 kg	Plastspande udleveret ad Marius Pedersen	Afhentes af Marius Pedersen som "Sygehus-affald"
02 01 09 00	Kemikalier	2 liter/2 liter	Kemikalieskab	Ingen rester
20 01 18 00	Medicin (flasker)	120 kg/200 kg	Køleskab og "medicinrum"	Afhentes af Marius Pedersen som "Sygehus-affald"
02 01 02 00	Døde dyr		(Køle-)containere og under kappe på ejendommen. Afhentes v. gyllebeholder på Brosbølvej, hvor de opbevares i tønde/container	DAKA

Bilag 14: Aftale med KomTek Miljø A/S

Aftale om overtagelse, transport og afsætning af
Gylle fra Søer og Smågrise
September 2011

Følgende kontrakt er indgået mellem:

[Redacted]

CVR.nr. 29098379
Tlf. 75250990 - 40187766

Herefter kaldt LM

og

[Redacted]

Vedrørende

Overtagelse, transport og salg/bortskaffelse af Gylle

1. Kontraktgrundlag

Som grundlag for denne kontrakt gælder følgende i prioriteret rækkefølge:

1. Nærværende kontrakt
3. AB 92

2. Opgave - omfang

Aftalen omfatter overtagelse, transport, afsætning og håndtering af gylle fra produktionen af op til 460 DE eller fysisk op til ca. 12.500 m³/pr. år, med et tørstofindhold større end 5 %.

Antal dyreenheder (DE), som bortføres, kan variere +/- 5%.

Side 1 af 3

alle producerede gylle til KM. Men KM er forpligtet til at modtage op til aftalte mængde.

Dog skal LM meddele KM mindst 8 måneder, inden der leveres gylle, hvor stor mængde, der skal afsættes i kommende sæson.

3. Betingelser og ydelser

3.1 KomTek

- KM overtager ansvaret for afsætning af gyllen i forhold til den gældende lovgivning om anvendelse af husdyrgødning. Det betyder bl.a. at
- KM sørger for at finde nødvendige arealer til den producerede gylle, således, at LM altid frigøres de DE, som fjernes fra bedriften.
- KM sørger for alt nødvendigt regnskab, indberetning og registrering i forbindelse med afhentning af gyllen.

3.2 Landmand

- Gyllens kvælstofudnyttelse fastsættes efter gældende regler om jordbrugs anvendelse af husdyrgødning, som pt. er fastsat til en andel på 75 %.
- LM sørger for den nødvendige lagerkapacitet.
- LM sørger for mindst 3 årlige analyser, fordelt jævnt over året på den producerede gylle.
- LM skal sikre, at området, hvorpå lastbiler færdes ved læsning, er kørestabil.

4. Løbetid

Aftalen er gældende fra 01/01-2014 og frem til 01/01-2017.

5. Afregning

LM betaler 125,- kr + moms pr. afhentet ton gylle.

Afregningsprisen kan reguleres afhængig af markedsprisen på gødning, hvis der kan opnås enighed herom.

Betalingsbetingelser er 15 dage efter modtaget faktura.

Afregningen sker på baggrund af vægtnotiser, der udarbejdes for hver læs. Læsstørrelse bestemmes enten på bøvægt eller med indbygget vægt i lastbil.

Behandlingsprisen indekseres efter nettoprisindekstet med udgangspunkt 1 gang årligt (Januar).

... og de nævnte vilkår og betingelser. Hvis der pålægges regler eller pålægges afgifter for behandling af produktet eller biprodukter heraf, tages håndteringsprisen op til revidering.

Ændres normal for DE mere end 5 %, tages håndteringsprisen ligeledes op til revidering.

6. Misligholdelse

Såfremt **KM** gentagne gange ikke afhenter produktet inden for de aftalte terminer, har **LM** ret til at ophæve kontrakten.

Såfremt **LM** ikke betaler rettidigt eller ikke stiller den aftalte gylletank og de aftalte arealer til rådighed, har **KM** ret til at ophæve kontrakten.

7. Force Majeure

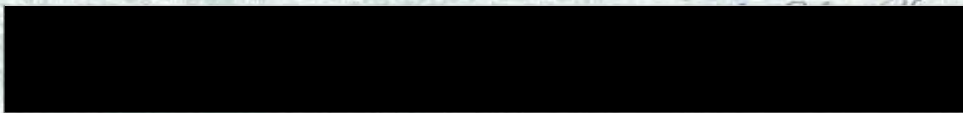
Der kan ikke rejses krav mod **KM** i tilfælde af force majeure eller evt. følgeskader, idet **KM** kun er ansvarlig for direkte skader, såfremt det godtgøres at skaden skyldes fejl og forsømmelser begået af **KM**.

8. Tvister

Enhver tvist der måtte opstå i anledning af nærværende kontrakt eller fortolkning heraf, skal afgøres ved de alm. domstole og sagsanlæg skal ske ved **KM**'s værneting.

Tarm, den 19/9 2011

Holsted, den 16-9 2011

Bilag 15: Foderoplag

Bilag 16: Støjkilder

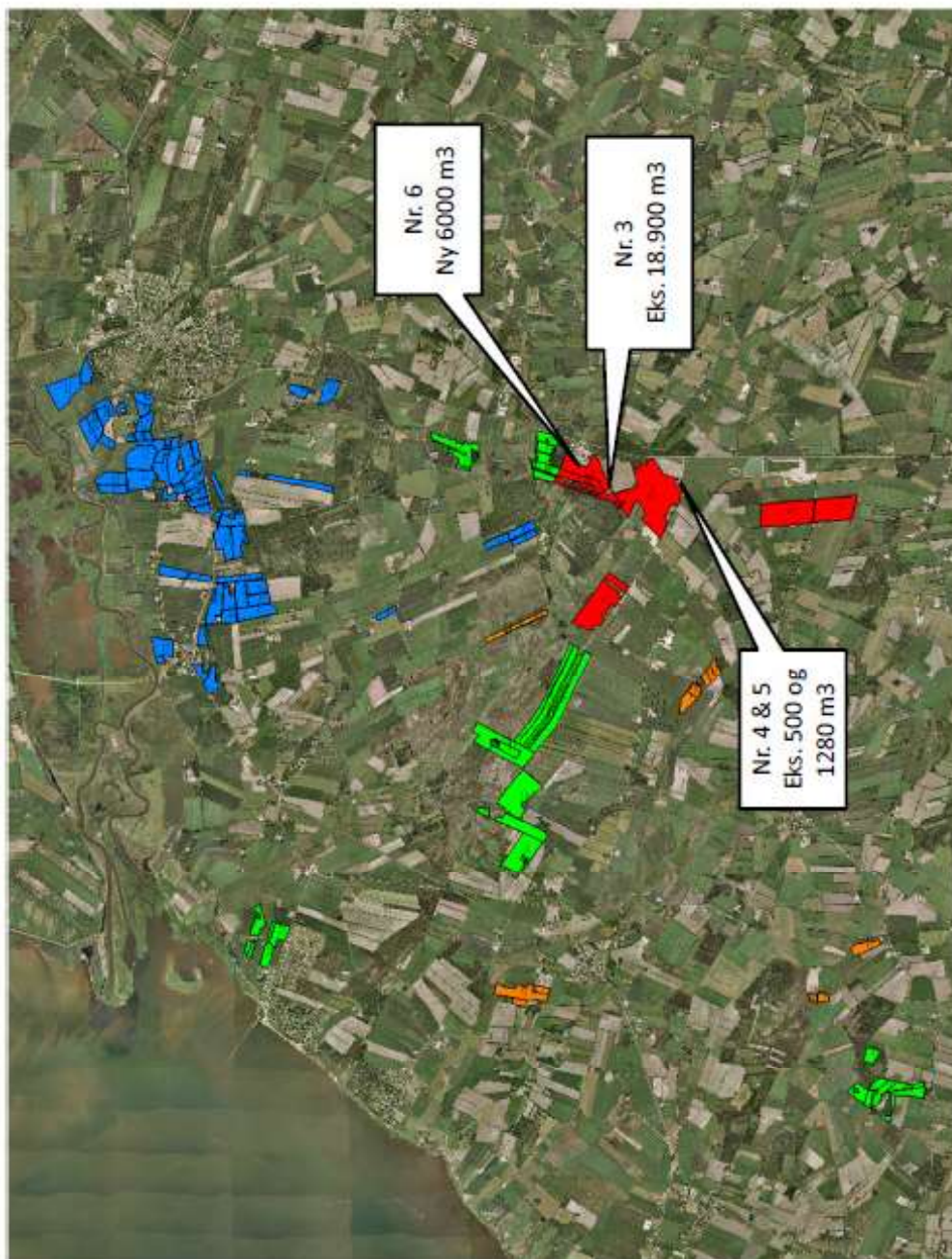

Bilag 17: Placering af gylletanke – etape 2

Placering af gylletanke – Etape 2

Bilag 18: Bilag over egne og forpagtede arealer samt aftalearealer

Miljøgodkendelse af ejendommen
Vardevej 86 / Brosbølgård

E-mail: hbw@srvest.dk

Herning d. 02-09-11.

Bilag over egne og forpagtede arealer

Landbrugsjord til rådighed

	Marknumre	Ansøgt produktion Ha
Egne arealer		
"Brosbølgård", Vardevej 86, 6880 Tarm	1-0, 1-4, 1-9a, 1-9b, 1-9 c, 2-0, 8-0, 35-0,	163,85
"Stenager", Østerhedevej 4, 6880 Tarm	36-0	
Forpagtede arealer		
Ingen		
Aftalearealer		
Niels Nygaard, Nr. Lydumvej 110, 6830 Nr. Nebel	Alle marknumre markeret m. NN	214,39
Bent Skals, Vestre Kyvlingvej 2, 6880 Tarm	Alle marknumre markeret BS	306,87
Poul E. Andersen,	Alle marknumre markeret m. PEA	43,39
I alt		728,5

Bilag 19: Dyr lægeerklæring

Jens H. Strathe

Vedrørende øget fosfortildeling i besætningen

Vardevej 86
6880 Ringkøbing-Skjern
Chr: 13354

I indeværende produktionsår har besætningens foder til søer og polte været optimeret med ekstra fosfortildeling af hensyn til en klinisk vurdering af søernes bemsundhed.

Der har historisk været tale om en overdødelighed i soproduktionen afledt af lemmelidelse, hvorfor vi med et velfærdsfokus har strammet mineraliseringen af dyrene (avlsdyrene).

For fremtiden vil en renovering af staldanlægget til drægtige søer give anledning til en reduktion af fosforforbruget, idet nyere opstaldningsfaciliteter vil kræve mindre af dyrenes generelle konstitution.

Jens H. Strathe
Dyr læge

HyoVet Specialpraksis for svinesygdomme
Hobrovej 60 Bigum 8830 Tjele Tele 86 69 00 55 Fax 86 69 03 01
Bil 20 10 52 55 / 20 12 48 55 / 40 20 52 55 / 29 47 52 55